

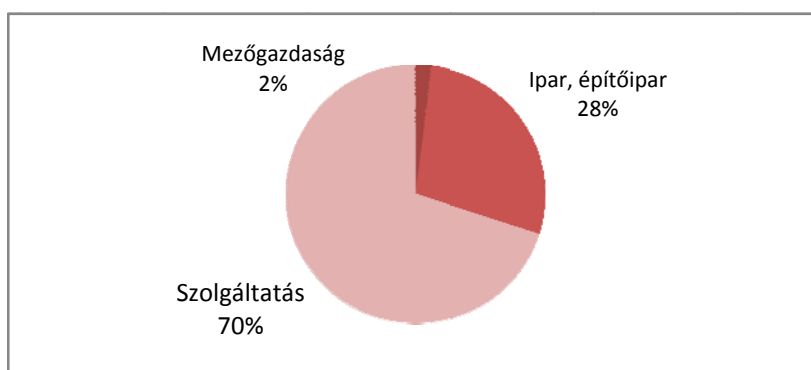
II. A VÁROS EGÉSZÉRE VONATKOZÓ HELYZETÉRTÉKELÉS

II.1. GAZDASÁGI, ÁGAZATI JELLEMZŐK

Eger ágazati jellemzői

Eger városa és az egri kistérség gazdasága fejlettnak és a régión belül versenyképesnek tekinthető, ugyanakkor dinamikáját tekintve stagnálónak minősül. Eger és a kistérség gazdaságában meghatározó szerepet töltenek be a városban régebb óta működő és az elmúlt időszakban megtelepedett sikeres nagyvállalatok (ZF Hungária, Leoni, Bosch), valamint az egri kötődésű sikeres középvezető vállalkozások (Sanatmetál, Elso Elbe – fontos beszállítói háttér).

Egerben az elmúlt években számos nagy üzletlánc telepedett meg, bevásárlóközpont nyílt, így igen erősen átértékelődött a kereskedelem szerepe a gazdasági ágazatokon belül. Eger kereskedelmi és szolgáltató szerepe erősödött és jelentősebb vonzáskörzete túlnőtt a kistérség határain. Az ipar és építőipar, a szolgáltatások mellett a második legnagyobb iparág a városban, a mezőgazdasági vállalkozások aránya pedig 2%. Heves megyében a mezőgazdaság, vad-, erdő- és halgazdálkodás részesedése a bruttó hazai termékben az észak-magyarországi régió és az ország átlagát meghaladja, de aránya csökkenő tendenciát mutat. A földek minősége összességében kedvezőtlenebb az ország átlagától. Művelési ágak szerinti megoszlása is eltér attól, kisebb a szántó aránya és lényegesen nagyobb a szőlőké és az erdőterületé.

(forrás: T-Star, TEIR)

Egerben, az ország más településeihez hasonlóan, a rendszerváltást követő tíz évben jelentős gazdasági-társadalmi változások zajlottak le. Az átalakulás okozta nehézségeken sikerült felülkerekedni, de a fejlődés irányának meghatározása során fontos, hogy az utóbbi években megindult és jelenleg is zajló folyamatok mellett **a város állandó értékei hangsúlyozottabban kerüljenek rögzítésre**, és külön jelenjenek meg a gazdaság-politikai környezeti adottságokhoz való rugalmas alkalmazkodás lehetőségei.

Az alkalmazkodás elmaradása esetén Eger minősége veszélybe kerül, elsősorban a közlekedési (közút, vasút) kapcsolatok kedvezőtlen állapota, a kvalifikált, fiatal munkaerő és a végzős diákok elvándorlása, az elöregedési tendencia erősödése miatt.

Eger híres szőlészetéről, melyet a XIII. századi telepések honosítottak meg. A bő négyezer hektáros történelmi borvidék az ország leghíresebb vörösborának, az Egri Bikavérnek a bölcsője.

A törökök kiűzése után a vidék borászata fejlődésnek indult, aminek időlegesen az 1886-os filoxéra vész vetett véget. A teljesen kipusztult szőlők újratelepítésekor igyekeztek korábban nem ismert fajtákat is meghonosítani.

Az elmúlt évtizedekben az egri borászok külföldön is bebizonyították, hogy az itt termelt Leányka, Királyleányka, Hárslevelű, Olaszrizling, Muskotály, Tramini, Szürkebarát és Chardonnay szőlők leve bármely hazai vagy külföldi vetélytárral állja a versenyt. A szakemberek szerint az egri Kékfrankos, Blauburger, Merlot, Cabernet Sauvignon, Cabernet Franc és Pinot Noir szőlők borai is nagy nemzetközi sikerre számíthatnak, ha a vidék lehetőségeit a borászok jól kiaknázzák.

Eger szempontjából kedvező, hogy a külgazdasági kapcsolatokban az európai (uniós) piacok kerültek előtérbe, melyek a magas minőségű szellemi és anyagi tartalmú, környezetbarát termékek előállítását és kereskedelmét preferálják. Az európai gazdasági és közigazgatási rendszerekbe történő integrálódás megteremti a mainál nagyobb tőkebevonás, a piaci bővülés általános lehetőségét.

Felértékelődnek az innovatív képességgel, rugalmassággal, jól képzett munkaerővel rendelkező terciér és kvaterner funkciók, intenzívebbé válik az emberek és intézmények közötti kommunikáció, a kapcsolatteremtés minden formája.

A gazdasági életben, a városok versenyében előnyt élveznek az ilyen típusú tevékenységekkel és funkciókkal rendelkező települések. Eger adottságainak kihasználását, szellemi potenciálját ehhez a trendhez kell illesztenie, hogy a kínálgató lehetőségeket a város meg tudja ragadni.

Eger városa a dinamikus fejlődés előtt álló észak-magyarországi régióhoz tartozik (keleti piacok kedvezőbb elérhetősége az autópálya meghosszabbodásával, Szlovákia és Lengyelország EU-tagsága), s a jövőben a régiónak az új adottságokhoz egyik leggyorsabban alkalmazkodó településévé válhat. A város gazdaságszerkezete modernizálódott, a munkanélküliségi ráta az országos szint alá, a régióénál jóval alacsonyabb szintre mérséklődött. Jelentős innovációs fejlődés indult be, javult az infrastrukturális hálózat.

Eger számára a saját értékek feltárása, egységes keretbe foglalt minőségi fejlesztése és a források ehhez történő hozzárendelése képezi a városfejlesztés kiemelt feladatát. Középtávon Eger városfejlesztésében az egyensúly fenntartása, a gazdasági mozgástér tágítása és egy szolid gazdasági növekedés feltételeinek a megteremtése a reális célkitűzés. Az önkormányzati gazdálkodás központi költségvetési forrásoktól való függése a jövőben is fennmarad, mely körülmény bizonytalanságot visz a tervezésbe.

II.1.1. A vállalkozások helyzete

2006. évben a KSH adatai szerint az Egri kistérségben 11 597 vállalkozás került regisztrálásra. Az egyéni vállalkozások száma 7566, a társas vállalkozások száma 4031. A legtöbb vállalkozás 9564 (82,5%), a szolgáltatás szektorban működik, az iparban, építőiparban 1553 (13,4%) és a mezőgazdaságban 480 (4,1%).

Nagyvállalatok

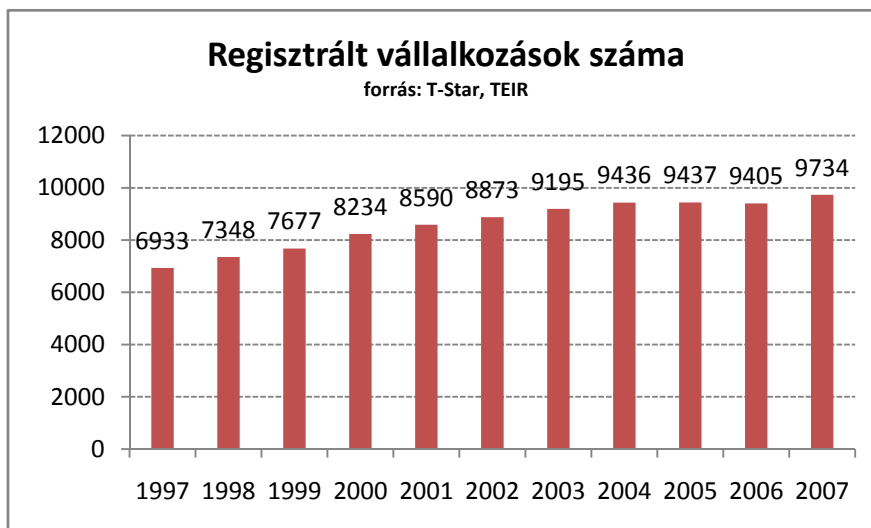
Eger gazdasági fejlődésének legmeghatározóbb tényezője az ipar, amely nagyságrendjét tekintve hatással van a megye, az egri kistérség és a környező kistérségek fellendülésére is.

Az ipar szerkezetében is pozitívan megváltozott, a jelentős környezetkárosítást okozó iparágak, így a bányászat és a kohászat háttérbe szorultak. Kissé csökkent az eddig meghatározó élelmiszeripar részesedése, ugyanakkor jelentősen növekedett a feldolgozóiparon belül a korszerű gépjárműgyártáshoz kapcsolódó termelés. Az ipar részesedése a bruttó hozzáadott értékből emelkedett és meghaladja a megyei és országos értéket is.

Az Egerben regisztrált vállalkozások száma évről évre nő. A 2005—2006-os adatok azt mutatják, hogy a regisztrált vállalkozások száma az előző évek növekvő tendenciájához képest kis mértékben csökkent. A regisztrált vállalkozásokat nemzetgazdasági áganként vizsgálva kiugrik a szolgáltatásokkal foglalkozó vállalkozások száma, ez Eger idegenforgalmi értékének, a borvidéknek, és a fürdőeknek köszönhető. 2007-ben a városban regisztrált vállalkozások száma 9734 volt.

A regisztrált vállalkozások száma az ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás nemzetgazdasági ágban 2007 végén 3951 volt.

Az Egri és a Mátraaljai Borvidékre nemzetközileg is jelentős szőlőtermelés és borászat a jellemző. A szőlő termésátlaga a megyék közül a legmagasabb, jóval meghaladja az országos hektáronkénti átlagot.

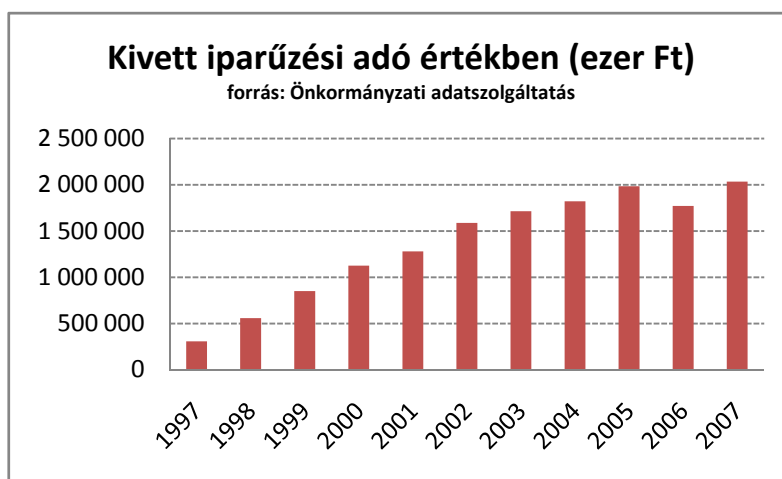
Az Egerben működő vállalkozások száma (1997 és 2006 között a T-Star, TEIR adatai alapján):

Kategória	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997
Egyéni vállalkozás által üzemeltetett kiskereskedelmi hálózati egységek száma (gyógyszertár nélkül)	592	594	609	611	612	629	649	630	603	550
Egyéni vállalkozás által üzemeltetett élelmiszer jellegű üzletek és áruházak száma	88	92	99	108	112	124	138	143	118, 92	n.a.
Egyéni vállalkozás által üzemeltetett ruházati szaküzletek száma	92	89	95	104	101	107	117	112	141	121
Egyéni vállalkozás által üzemeltetett elektromos háztartási cikkek-szaküzletek száma	22	22	20	17	17	19	21	21	17	n.a.

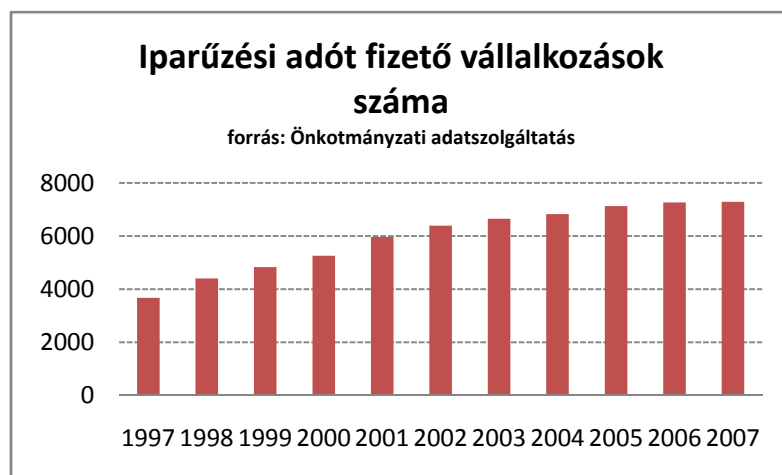

Nagykereskedelmi raktárak száma összesen	110	98	95	87	90	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Kiskereskedelmi hálózati egységek száma (gyógyszertár nélkül)	1443	1423	1398	1386	1368	1360	1341	1249	1161	1007
Élelmiszer jellegű üzletek és áruházak száma	182	187	193	206	212	223	230	231	191	298
Ruházati szaküzletek száma	195	191	191	200	194	205	211	195	250	206
Elektromos háztartási cikkek-szaküzletek száma	56	59	60	59	64	65	59	53	60	n.a.
Regisztrált vállalkozások száma	9405	9437	9436	9195	8873	8590	8234	7677	7348	6933

A fenti táblázatból leolvasható, hogy a legtöbb működő vállalkozás a kiskereskedelmi ágazatban található, amely 1997 és 2006 között jelentős mértékben megnövekedett. A multinacionális áruházak térhódítása miatt is csökkent az egyéni vállalkozások száma, különösen az élelmiszer és a ruházati jellegű üzleteket üzemeltetőket tekintve.

A 2006-ban látható visszaesés a Philip Morris Magyarország Kft. Egerből 2005 végén történt elköltözéséhez kapcsolható, ami miatt hirtelen csökkent a befizetett iparűzési adó mértéke is.

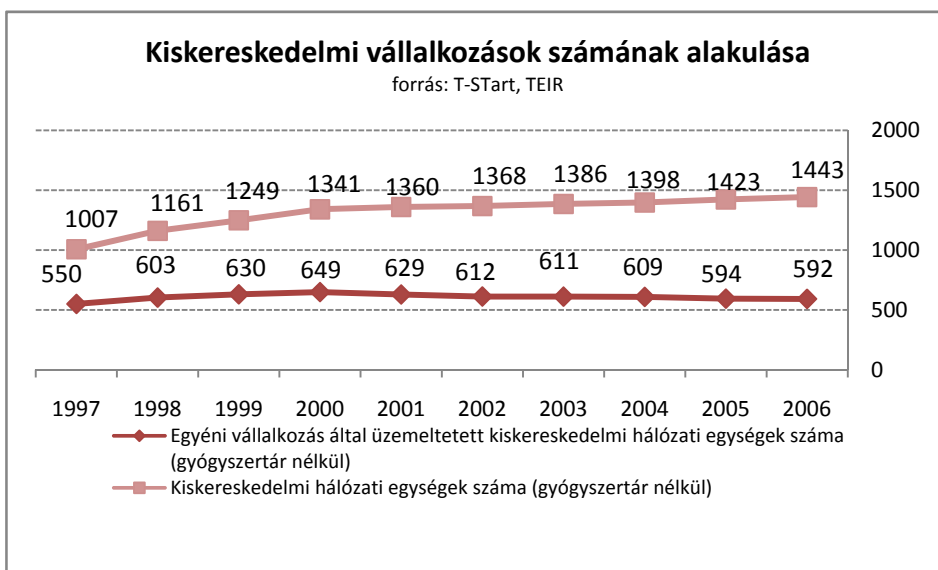

A 10 legnagyobb iparűzési adót szolgáltató vállalkozások Egerben (forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás):

- 1) ZF Lenksysteme Hungária Kft.: Autóalkatrészek, - felszerelések gyártása
- 2) ZF Hungária Kft.
- 3) Philip Morris Magyarország Kft.
- 4) Bosch Rexroth Pneumatika Kft.: gépépítő elemek és vezérlő egységek gyártása
- 5) OTP Bank Nyrt.
- 6) ÉMÁSZ Hálózati Kft.
- 7) Magyar Telekom Nyrt.
- 8) ELSO ELBE Hungária Bt.: acélipar és kereskedelem
- 9) EGÚT Egri Útépítő Zrt.
- 10) TESCO-GLOBAL Áruházak Zrt.

Kiskereskedelem

Egerben a kiskereskedelmi vállalkozások száma növekvő tendenciát mutat. Az egyéni vállalkozások által üzemeltetett kiskereskedelmi üzletek számának csökkenése nagyrészt az élelmiszer jellegű üzletek számának csökkenése teszi ki. Ez a nemzetközi élelmiszerláncok megjelenésével magyarázható.

Heves megyében működő kiskereskedelmi üzletek számának alakulása (forrás: T-Star, TEIR):

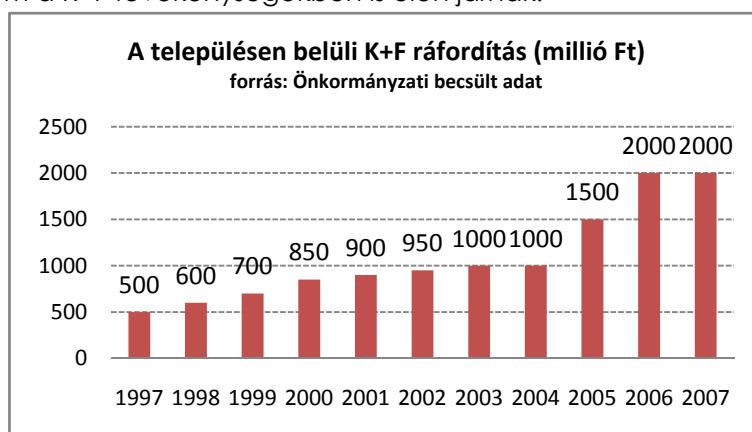
év	üzletek száma
2004	5 154
2005	5 171
2006	5 142

A táblázat adataiból leolvasható, hogy a kiskereskedelmi üzletek száma az elmúlt években a megyében stagnáló, azon belül is inkább csökkenő tendenciát mutat. A boltsűrűség, vagyis a tízezer lakosra jutó kiskereskedelmi üzletek száma a régió átlagától magasabb, az országos átlagnál viszont kevesebb. Ezen üzletek felét egyéni vállalkozók működtetik.

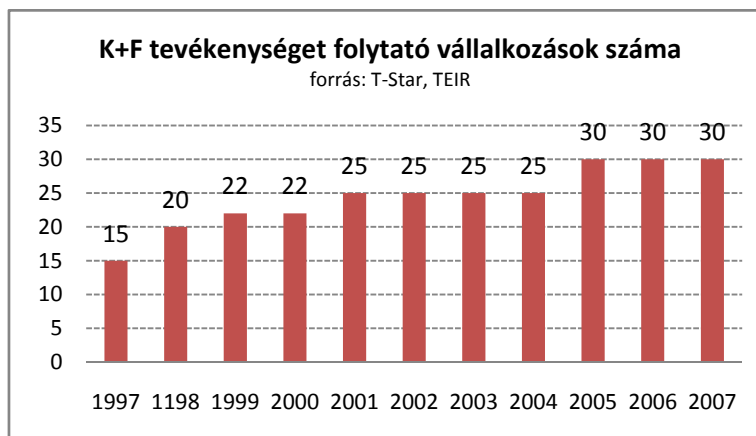

II.1.2. K+F Egerben

A kistérségek 2004-es statisztikai revíziója alapján az Észak-Magyarországi Régióban egyedül az egri kistérség számított dinamikus fejlődő kistérségnek. Ebben meghatározó szerepe van a jelentős külföldi érdekeltségű ipari vállalkozásoknak (pl. ZF Hungária Ipari és Kereskedelmi Kft., a Leoni Hungária Ipari és Kereskedelmi Kft., az OMYA Hungária Mészfeldolgozó Kft., a Bosch Rexroth Pneumatika Kft.). Észak-Magyarország legjelentősebb árbevételű vállalkozásai között van a ZF Hungária Ipari és Kereskedelmi Kft., és a Leoni Hungária Ipari és Kereskedelmi Kft., melyek nem csak a foglalkoztatásban játszanak fontos szerepet 150 fő feletti foglalkoztatotti létszámukkal, hanem a K+F tevékenységekben is élen járnak.

Mint a fenti diagramból is látszik, az Önkormányzat becült adatai alapján Egerben évről évre növekszik a kutatás-fejlesztésre fordított összeg, mely a város fejlődéséhez is hozzájárul. 2005-ben kezdődött az Egerfood Regionális Tudásközpont programja, mely jelentősen megnövelte a településen belüli K+F ráfordításokat.

HKIK által becült adatok	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kutatóhelyek száma	3	3	3	3	4	4	4	4	5	5	5
Foglalkoztatott K+F létszám	55	55	60	60	60	60	65	65	65	70	70

Az egri Eszterházy Károly Főiskola az Észak-Magyarországi régió legnagyobb hagyományokkal rendelkező intézményeként kulcsszerepet játszik az Innovációs Stratégia megvalósításában, a tudásközpontok körül kialakuló szakmakultúrák és klaszterek segítségével, a KKV K+F és innovációs képességének fejlesztésében.

Mivel a régióban a szőlészet és a borászat kiemelt jelentősége miatt az országos átlagnál nagyobb az élelmiszeripari szektor fontossága, különös jelentőséggel bírnak az ágazatok fejlődését elősegítő innovációk és a szegregált alkalmazásorientált kutatási tevékenységeket integráló és koordináló koncepcionális fejlesztések. Ezen szerepkör minél teljesebb mértékű betöltése az **EGERFOOD REGIONÁLIS TUDÁSKÖZPONT** működésének elsődleges prioritása.

Innovációs tevékenységeik fókuszában alkalmazásorientált, élelmiszeralitifikával, élelmiszerbiztonsággal és ipari technológiákkal kapcsolatos fejlesztések állnak. Alapvető céljuk, hogy a partnercégek konkrét igényeihez alkalmazkodva a gazdasági szféra szereplői számára is értékes K+F eredményekkel járuljanak hozzá az agrár-élelmiszeripari ágazat versenyképességének növeléséhez, illetve elősegítsék új szabadalmak és termékek létrehozását, valamint a technológia transzfer felgyorsulását és hatékonyságának növelését.

A konkrét technológiai fejlesztések mellett előtérbe kerülnek a speciális termékfejlesztések, műszaki fejlesztések és a kockázatok csökkentését, a biztonság növelését, valamint a termelés gazdaságosságának fokozását szolgáló új eljárások kidolgozása. A cégek fejlesztő szakembereinek és a főiskola kutatóinak együttműködésében intenzív innovációs munka történik minden konzorciumi partnernél.

Új funkcionális élelmiszerek kifejlesztésére irányuló kutatások azért kerültek a tudásközpont fejlesztései közül az érdeklődés homlokterébe, mivel ezen termékek nem kizárólag innovációs jelentőséggel bírnak, hanem jelentékeny potenciális gazdasági értékkel is. A piaci lehetőségek kiaknázására kiváló kiindulási pontot szolgáltat az élelmiszeripari klaszter, amely az EGERFOOD Regionális Tudásközpont körül kialakult. A teljes innovációs láncot átfogó, új kutatási eredmények alkalmazására épülő technológiai és termékfejlesztések megvalósítása eredményeként új, garantáltan pozitív élettani hatású speciális élelmiszereket fejlesztenek ki és juttatnak a piacra. Ezen nemzetközileg is innovatívnak és újnak számító termékek jelentős exportképességgel bírnak, mivel az igazoltan gyógyhatású funkcionális élelmiszerek piaca expanziós fázisban van.

A gazdasági megfontolásokon túlmenően a minőségi és biztonságos élelmiszereket tudatosan kereső fogyasztói réteg kialakítása is fontos missziója a tudásközpontnak. A fogyasztóközpontú nyomkövetési rendszer alapja az újonnan felállított infó-kommunikációs rendszer, a célja pedig a biztonság garantálása mellett az, hogy hozzájáruljon a vizsgálati körbe bevont termékek versenyképességének fokozásához.

A projekt átfogó céljai:

- a teljes termékpályára kiterjedő nyomkövetési modellrendszerek létrehozása;
- technológiai innovációk létrehozása, a technológiai transzfer felgyorsítása az élelmiszeriparban;
- világszínvonalú, új fejlesztésű műszerek alkalmazásának elősegítése;
- a hazai mezőgazdasági termelők széles körére kiterjedő disszeminációs hatás;
- innovatív technikákkal az ágazati működtetési költségek csökkentése;
- komoly versenyelőny biztosítása azon hazai vállalkozások számára, akik fejlesztéseinket alkalmazzák;
- a fogyasztók széles köre számára elérhető élelmiszerbiztonsági információk biztosítása
- az élelmiszerbiztonság gyakorlati aspektusainak befolyásolása, megváltoztatása által hozzájáruljunk a magyar és az EU állampolgárok életminőségének javulásához.

Összefoglalva tehát a projekt fő célja egy olyan tudáscentrum működtetése, mely az élelmiszerbiztonság minden jelentős területét lefedő kutatás-fejlesztési tevékenységgel piacképes, az élelmiszerbiztonságot fokozó és garantáló nyomon-követési modellrendszereket, technológiai innovációkat, új vizsgálati módszereket, új élelmiszerbiztonsági paramétereket és új analitikai műszereket hoz létre. (forrás: Eszterházy Károly Főiskola EGERFOOD Regionális Tudásközpont Éves Beszámolója, 2007.)

Károly Róbert Főiskola Szőlészeti és Borászati Kutatóintézete, Eger

A KRF Szőlészeti és Borászati Kutatóintézete 2008. március 17-től a Károly Róbert Főiskola keretein belül működő és felügyelete alá tartozó kutatóhely, melynek feladata a szőlőtermesztés biológiai alapjainak megőrzése és továbbfejlesztése, valamint új agrotechnikai eljárások kifejlesztése a hegyvidéki kötött talajú szőlőültetvények használatára. Munkájuk célja a szőlőtermesztés műveleteinek korszerűsítése és borászati technológiai kutatások folytatása a jobb minőség elérésének érdekében.

Az Intézet mai kutatási profilja a II. világháború után alakult ki, amikor a borvidéknek legjobban megfelelő szőlőfajták kiválasztása mellett feladatul kapta az új rezisztens szőlőfajták nemesítését, klónszelekción és *Vitis vinifera* nemesítésekkel új, nagyobb hozamú, korábbi érésű fajták előállítását, minősítését és elterjesztését. Ezen feladat sikeres megvalósítása során elért eredményeik nemcsak a hazai szőlőtermesztés köztudatába és gyakorlatába épült be, hanem külföldön is elismerést váltott ki.

A szőlőtermesztés agrotechnikájának fejlesztése során is kiemelkedő eredmények születtek. A szőlőtermesztésben Európa-szerte korszerű tápanyag-gazdálkodásnak, a készletező trágyázás hazai tesztelésének is egyik fő kutatóbázisa az egeri intézmény volt. Az ökológiai szőlőtermesztés, az eredetvédelem, az aromakutatásban, és a szőlőéletlen területén itt folyó kutatások ma is meghatározó részét képezik a hazai borkutatásnak.

A KRF Szőlészeti és Borászati Kutatóintézete, Eger a város déli határában, Kőlyuktető területen található. Az Intézet jelenlegi területe 40 ha. Ültetvényei kísérleti célokat szolgálnak igen gazdag fajtaösszetétellel. Az Intézet területén fajtaérték kutatás céljaira mintegy 30 fajta áll rendelkezésre (honosított, keresztezett, szelektált anyag). A génbank mintegy 200 fajtát tartalmaz a világ minden részéről. Itt követik figyelemmel a növények viselkedését a termőhelyen, valamint alapul szolgálnak a nemesítéshez. A terület É-K-i részén elhelyezkedő központi épületben folynak a laboratóriumi vizsgálatok, valamint az adatok feldolgozása.

Az Intézet létszáma 31 fő, melynek zöme több nyelvet beszélő, magasan kvalifikált szakember. A szőlőültetvényekben elvégzendő gépi munkákhoz a szükséges gépek, berendezések rendelkezésre állnak. A szőlőfeldolgozás és a borászati feladatok megoldása a központi épület mellett lévő feldolgozóban és a feldolgozó alatt lévő pincében történik.

A városgazdaság szerkezetének módosulásával összhangban elengedhetetlen az innováció feltételeinek megteremtése.

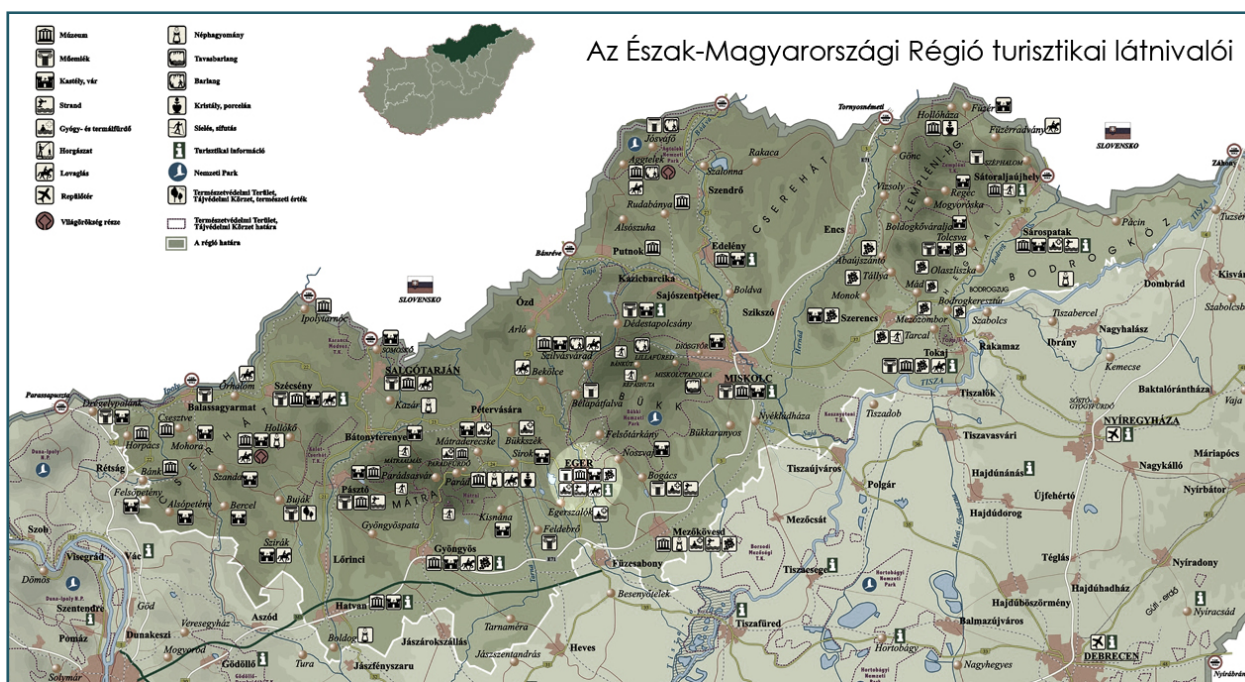

Kiemelten fontos a vállalkozásokat és technológiai innovációt támogató létesítmények és szolgáltatásaik (ipari park, inkubátor ház, logisztikai központ, innovációs és technológiai alkalmazott kutatási központ) fejlesztése, valamint az újszerű termékek szolgáltatások előállításai, működtetési és értékesítési eljárások terjedésének ösztönzése. A városban a felsőfokú oktatás szerepe jelentős, melyet a műszaki, turisztikai területek irányában indokolt erősíteni. A K+F kapacitások kihasználása érdekében alapvető, az intézmények és kutatóhelyek versenyképességének és ezek gazdasági szektorral való kapcsolatának erősítése. Összefoglalóan K+F tevékenységet végző vállalkozások, intézmények Egerben:

Megnevezés	Innováció területe
ZF Hungária Kft.	nyomatékváltók fejlesztése
SANATMETAL Kft.	traumatológiai implantátumok
HESI Kft.	sütőipari technológia
TerraVita Kft.	környezetvédelem, komposztálás
Tengely Közmű Kft.	betongyártás, injektálási technológia
OMYA Hungária Kft.	mésző őrlemény feldolgozás
INNTEK Nonprofit Kft.	méréstechnika, IT, energiakompetencia központ
EVAT Zrt.	energiahatékonyság, fűtés korszerűsítés
EKF	tudástechnológiai kutatás
EGERFOOD RET	élelmiszerbiztonság nyomon követés
Szőlészeti, Borászati Kutatóintézet	növényegészségügy, borászat

II.1.3. Idegenforgalom és turizmus

A magyarországi turizmus legfontosabb jellemzői a magas vendégforgalom, a viszonylag alacsony átlagos tartózkodási idő és a szerény gazdasági hozam.

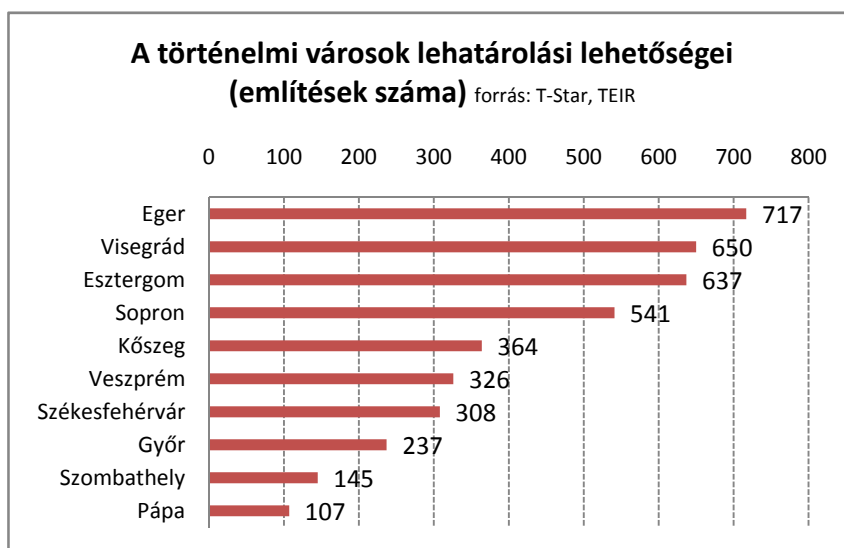

Eger helyzete

Eger lakossága életében a turizmus jelentős helyet foglal el, a város gazdaságának egyik húzó ágazata. Fontos szociológiai tényező is, tekintettel arra, hogy a kapcsolódó szolgáltató és kereskedelmi tevékenységek révén a lakosság jelentős hányadának biztosít közvetlenül és közvetetten is megélhetési lehetőséget.

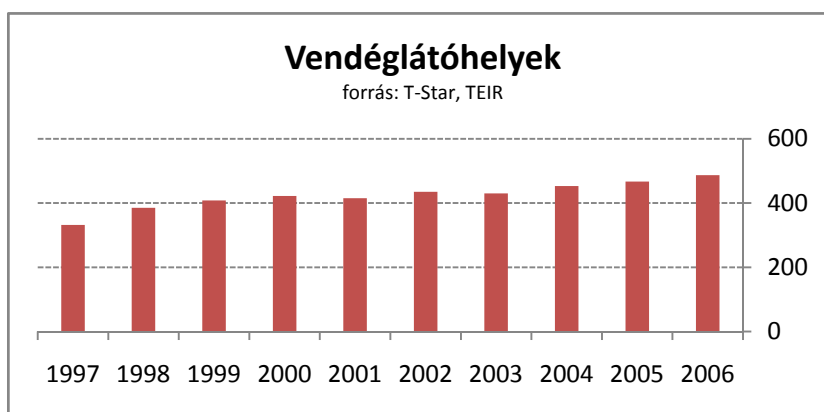
A térség legfőbb turisztikai erősségei:

- A vonzerők jellege megfelel a legújabb turisztikai trendeknek (egészséges környezet, érintetlen természet, népi-, kulturális-, szőlész-borász hagyományok, gyógyvizek)
- A városban található az ország egyik legismertebb történelmi turisztikai célpontja, az Egri vár
- Egyedülálló fürdőkultúra hagyomány, Magyarország egyetlen török kori vidéki fürdője
- A történelmi emlékek és a történelmi belváros vonzereje
- Jelentős egyházi emlékek és intézmények
- Új és megújuló intézmények, kiállítóhelyek, fogadóterületek
- Önálló vonzerőként is megjelenő rendezvények (pl.: Egri Bikavér Ünnepe, Középkori Piac tér)
- Egri bikavér – Hungarikum
- Számos neves borász és színvonalas, változatos kínálatú pince; picesorok kultúrája
- Vendégfogadás hagyományai
- Aktív idegenforgalmi szervezetek, hagyományőrök, programgazdák
- Eger oktatási, kulturális és gazdasági központ szerepe (hivatásturizmus)
- Idegenforgalmi szakmenedzser-képzés az Eszterházy Főiskolán
- Számos turisztikai kiadvány, reklámananyag a térségről – Tourinform Iroda
- A korszerű marketing módszerek kihasználásának igénye és kezdeményei

Eger esetében a panziók kivételével, mind a szállodák, mind az egyéb kereskedelmi szálláshelyeknél megfigyelhető az átlagos tartózkodási idő jelentős lerövidülése.

Egerben a vendéglátóhelyek száma az elmúlt évtizedben folyamatosan növekedett:

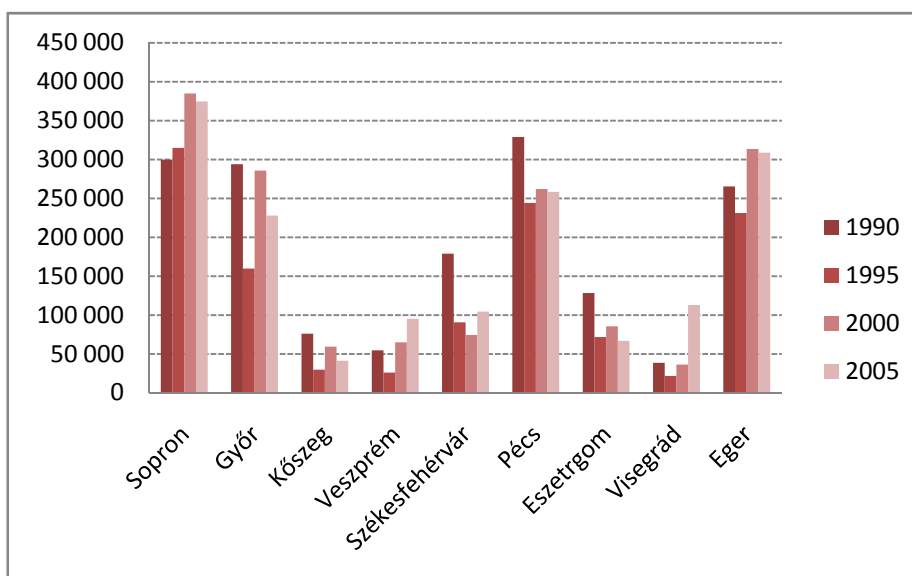
A történelmi emlékek mellett jelentős vonzerővel bír **Eger Termál és Strandfürdője**, mely 5,1 hektáron terül el az Érsekkert, a Fürdő utca és a Petőfi tér határolta területen. A városnak ez a negyede hivatalosan gyógyhellyé lett nyilvánítva. **A strandfürdő fejlesztése nélkülözhetetlen a minőségi egészség- és gyógyturizmus ellátása érdekében, megfelelően kialakított gyógyászati kezelőközponttal nem rendelkezik.**

Vendégkörét elsősorban az alacsonyabb fizetőképességű, strandoló és szórakozó vendégek alkotják. A fürdő a releváns hazai fürdőkhöz képest a dinamikus bevétel emelkedés ellenére jelentősen alulteljesít.

A térségben jelentős termálkincs található, melyet több termálfürdő is hasznosít: Bükkszék – Salvus Strandfürdő, Eger – Városi Termálfürdő, Eger – Török fürdő, Egerszalók – Gyógyfürdő, Mezőkövesd – Zsóry Gyógy- és Strandfürdő, Bogács – Thermálfürdő, Mátraderecske – Gyógyfürdő, Tarnaméra – Termálfürdő. A termálvízre épülő turizmus feltételei országos szinten is kiemelkedőnek tekinthetők Heves megyében. A megye és különösen a megyeszékhely termálvizének gyógyító hatása régóta ismert, az erre alapozott fürdő kultúra több száz éves hagyományokra épül.

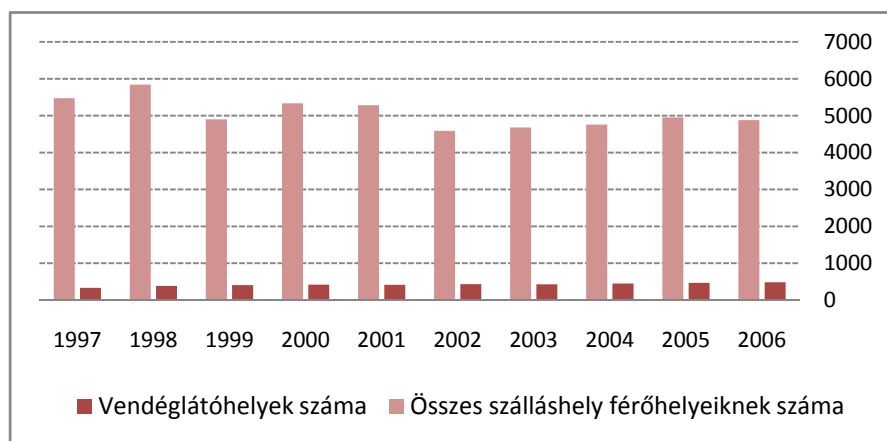
Országos helyzet

Az alábbi grafikon országos viszonylatban mutatja az jelentősebb történelmi városokban a kereskedelmi szálláshelyek vendégéjszakáinak számát 1990-2005 között (forrás: T-Star, TEIR):

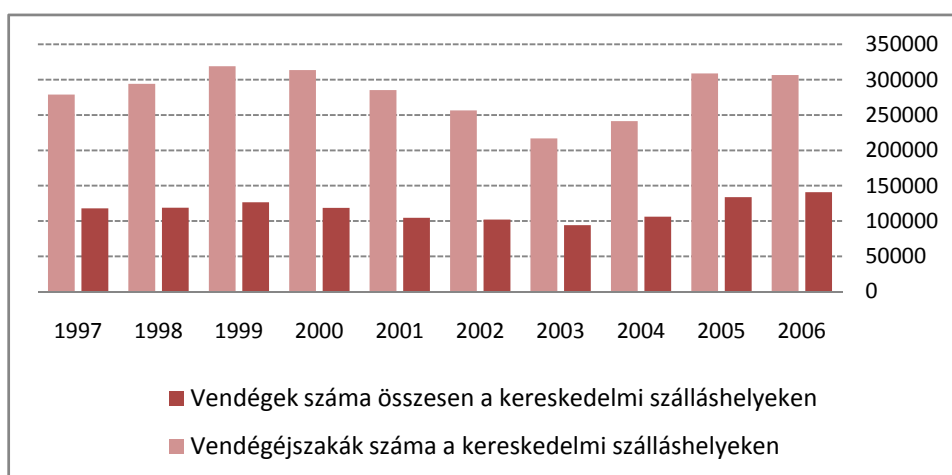

A 2000-es statisztikai adatok szerint Eger Magyarország harmadik leglátogatottabb üdülőterülete volt Budapest és a Balaton után. Az adatokat csak becslések alapján lehet elemezni, mert a határstatisztikai adatok, illetve kereskedelmi szálláshelyek adatai jelentősen eltérnek egymástól, valamint a régióra erősen jellemző az egy napos látogató turizmus.

(forrás: T-Star, TEIR)

A vendéglátóhelyek növekvő száma mellett az összes szálláshely férőhelyeinek száma ingadozó.

(forrás: T-Star, TEIR)

A fenti diagramokból kitűnik, hogy a 2003-as visszaesést követően a vendégek száma növekvő tendenciát mutat, ezzel egyenes arányban növekszik a vendéglátóhelyek száma is.

Az egri szálláshelyípusok száma az egyes években:

Kategória	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Gyógy szállodák száma	1	1	1	1	1	1	1	n.a.
Ifjúsági szállók száma	4	3	3	3	2	3	4	3
Nyarálóházak száma	3	3	3	4	4	5	4	4
Kempingek száma	1	1	1	2	2	2	2	2
Turistaszállók száma	9	12	11	9	10	10	8	10
Panziók száma	16	15	15	10	13	11	14	14
Szállodák száma	16	15	13	12	11	11	11	10

(forrás: T-Star, TEIR, KSH)

A különböző típusú szálláshelyek adatait elemezve megállapítható, hogy Eger évek óta mindössze egy gyógyszállodával van jelen a turisztikai piacon. A gyógy- és termáلتurizmus arányának növeléséhez elengedhetetlen a jövőben újabb színvonalas termálszállodák építése. A kempingek száma 2004-ben kettőről egyre csökkent, továbbá a turistaszállók száma is lecsökkent 2006-ban 12-ről 9-re; így az olcsó szállást jelentő kapacitások is lecsökkentek. A panziók és a kisebb szállodák száma a városban viszont néhány év alatt másfélszeresé növekedett.

Kategória	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Vendéglátóhelyek száma 2006 (db)	487	467	453	430	435	415	422
Összes szálláshelyek férőhelyeinek száma	4879	4954	4757	4678	4589	5284	5335
Vendégek száma összesen a kereskedelmi szálláshelyeken 2006 (db)	140848	133770	106085	94080	102084	104613	118667
Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken 2006 (db)	306614	308781	241305	216833	256565	285324	313566

(forrás: T-Star, TEIR, KSH)

II.1.4. Helyi gazdaságfejlesztés eszközei

Önkormányzati gazdaságfejlesztési eszközök, célok

A város Önkormányzata számos gazdasági társaságban tulajdonrészrel, vagy jelentősebb tulajdonjoggal vesz részt a helyi gazdaságfejlesztésben és játszik szerepet a gazdasági szektorban. Eger Megyei Jogú Város gazdasági társaságokban képviselt tulajdonrészei (2006.12.31.):

Társaság neve	Eger város tulajdona % Bejegyzett
25 % alatti tulajdonrész	
Berva Rt FA	0,72
Közép-Magyarországi Regionális Fejlt. Rt	2,51
Egri Ipari Park Kft.	3,00
Schön-Kaev-Eger Kft.	11,68
Forrás Rt	
EMIG Kht	7,69
Egri Futball Kft.	3,33
NESTAL Eger Kft	3,33
Terra-Vita Kft	16,99
25-50 % közötti tulajdonrész	
Heves Megyei Vízmű Rt	27,60
75 % föltötti tulajdonrész	
Egerszalóki Gyógyforrást Üzemeltető Kft.	99,05
TISZK Kht	96,77
EVAT Rt	99,99
100 %-os tulajdonrész	
Városgondozás Kft	100,00
Agria Film Kft	100,00
Agria-Humán Szolgáltató Kft	100,00
Művészetek Háza Kht	100,00
Városi Televízió Kht	100,00

A város célja, hogy ilyen módon közvetlen és közvetett hatást gyakoroljon a helyi gazdaság jövedelemtermelő képességére, új vállalkozások megtelepedésére. A városvezetés gazdasági szempontból kiemelt célterületei:

- Gazdasági infrastruktúra fejlesztése: iparfejlesztés, közlekedés, közműfejlesztés
- Idegenforgalom fejlesztése: kulturális és turisztikai projektek, a termálgyógyászat, a bor-, fürdő- és a kulturális turizmus élénkítése, a ráépülő szolgáltatások bővítése, az erőforrás-felhasználás javítása
- Befektetések ösztönzése

Az önkormányzat elsősorban az általa fenntartott intézményekben folyó **munka minőségének** biztosítására és szakmai színvonalának fejlesztésére tud hatást gyakorolni – megteremtve az anyagi és szakértői háttérrel a személyi és tárgyi optimum közelítésére. A gazdasági élet szereplőivel vállalt szorosabb együttműködés elősegítheti a képzési irányoknak a piaci igények szerinti meghatározását is. A prioritásokat az intézmények infrastrukturális és szakmai fejlesztése, szervezeti átalakítása jelenti.

Az Önkormányzat egyik közvetetten gazdasági kihatású fejlesztési feladata a **közszolgáltatások modernizációja** megfelelően az Európai Közigazgatási Tér elvárásainak, alkalmazva a szűkülő adóbevételekhez, a növekvő feladatokat nem ellensúlyozó normatívákhoz és a pályázatok finanszírozási feltételeihez.

Az Önkormányzat célja, hogy az eddigi igazgatási-ügyintézői jellegű feladatellátásról át kell térni a szolgáltató jellegre. A prioritásokat az ügyfélbarát közigazgatás és a komplex e-közigazgatási projekt átalakítása jelenti.

Az önkormányzat pénzügyi gazdálkodási egyensúlyának megőrzését a **pénzügyi gazdálkodás programja** biztosítja:

- A működőképesség biztosítása, adópolitika, pályázatok, egységes adatszolgáltató rendszer, kötelező és önként vállalt feladatok összhangja.
- Az önkormányzat vagyongazdálkodási programja: nem lakáscélú ingatlanok, lakásgazdálkodás, intézményi vagyon, társaságok.
- A helyi önkormányzati feladatok kistérségi szintű ellátásának lehetőségei.

Iparfejlesztés

A gazdasági területek környezeti hatása, egyedi jellege, a kínálati pozíció megteremtésének fontossága, a befektetőknek való megfelelni akarás, szükségessé teszik, hogy e területek kialakításával és kezelésével kapcsolatos elvek meghatározásra kerüljenek az Önkormányzat részéről:

- Elsődleges cél az Önkormányzat szabályozási eszközeivel a területek megfelelő környezeti minőségének biztosítása az infrastrukturális ellátottság javításával, a környezetszennyezés felszámolásával, a környezetesztétikai szempontok érvényesítésével, az eltérő felhasználású szomszédos területek egymást zavaró hatásának kizárásával.
- Fontos a telephelyek területi nagyság szerinti széleskörű választékának biztosítása
 - az összefüggő nagyobb területek elaprózódásának megakadályozása,
 - a kis- és középvállalkozások rendszerszerű letelepítése,
 - a lakóterületi környezetbe illeszthető mikro- és kisvállalkozások környezetvédelmi paramétereinek rögzítése, illetve a potenciális befogadó térségek lehatárolása.

- Az értékes, a településszerkezetben más célra kedvezőbben hasznosítható területeket lefoglaló gazdasági egységek funkcióváltásának, vagy más helyre történő áttelepülésének támogatása.

Az Önkormányzat által felmért tervezett, fejlesztésre alkalmas területek a Szerkezeti Tervnek megfelelően a következők:

Déli iparterület: A déli iparterület térségében – eddig beépítetlen (a vasúti rendező pályaudvar, és az Eger patak közötti területi sávban), valamint a jelenleg MÁV kezelésében lévő, de vasúti szállítási szempontból feleslegessé váló (a vasúti vágányok közötti) területen van lehetőség új gazdasági területek kijelölésére. E fejlesztési terület déli irányban a K2-es útig terjed és ipari, valamint kereskedelmi, szolgáltató gazdasági területet egyaránt magában foglal.

Tárkányi út térsége: A Tárkányi út térségében első ütemben ipari gazdasági területként a volt kőőrle terület, illetve kereskedelmi szolgáltató gazdasági területként a Bervai út keleti oldalán a Philip- Morris cég raktárterületétől délre eső terület rész vehető figyelembe. A térségben meglévő gazdasági területek rehabilitációján túl, a Tárkányi, Bervai út térségében meglévő balesetveszélyes többszörös út-vasúti keresztezés miatt, további gazdasági terület létesítése, csak az igényelt és a szerkezeti tervben rögzített közlekedési fejlesztések megvalósítása után lehetséges.

Lajosváros nyugat: A területen a közlekedési kapcsolatok (gyűjtőút) továbbfejlesztésének feltételével a szerkezeti terv részben a kereskedelmi, szolgáltató gazdasági üzemi területek, részben a mezőgazdasági üzemi területek bővítésével számol.

Egyes területek folyamatos átépülése: Az új (funkciójában jelentősen megváltozó) területek térségében jelentős tartalékot jelent a jelenleg is gazdasági területként működő, vagy részben felhagyott területeknek az út és közterületek, telekviszonyok rendezése nyomán várhatóan bekövetkező megújulása. Az Önkormányzat számol a jelenleg honvédségi kezelésben lévő területek munkahelyteremtő beruházásokra történő felhasználásával is.

Befektetések, beruházások ösztönzése

A 2007-2013-ig terjedő időszakban a meglévő vállalkozásokra építve, az innovációt szem előtt tartva az alábbi elvek mentén kíván Eger városa további befektetésekre, beruházásokra ösztönözni:

Kommunikáció: Az önkormányzat a befektetők bizalmának elnyerése és megtartása tekintetében komoly tapasztalatokkal rendelkezik. Már a korábbi években kidolgozásra került egy kommunikációs stratégia, melynek feladata a potenciális befektetők közvetlen felkutatása, informálása, és megnyerése. A tevékenység hatékony működése érdekében szoros együttműködést alakított ki az Önkormányzat a kamarák és az ITDH helyi képviselőivel, valamint egyéb más szervezetekkel. Ennek a fenntartása, naprakészebbé, illetve gördülékenyebbé tétele továbbra is feladat.

A Polgármesteri Hivatal létrehozta a Városfejlesztési és Üzemeltetési Irodát, amely az önkormányzat részéről összefogja ezeket a kapcsolatokat, a hazai és külföldi (elsősorban EU-s) pályázatokat, az uniós anyagokat, ezen felül segíti és összekapcsolja a szakirodák fejlesztési csomagok készítésével összefüggő munkáját.

A Heves Megyei Iparkamarával való kapcsolattartás: A befektetők minél pontosabb és hatékonyabb információ igényeit az alábbi fórumok segíthetik: NFT kerekasztal megbeszélések félévente, vállalkozói fórum (pl. városfejlesztési tervek ismertetése, közbeszerzési tájékoztatások, konkrét fejlesztések tudatosítása, ipari park komplex fejlesztése, MÁV terület hasznosítása), kiállítások, vásárok összehangolása, közlekedés fejlesztése, racionalizálása (kritikus forgalmi csomópontok felszámolása), szakképzési együttműködés, szakmai tanácsadó testületekben kamarai részvétel

Kapcsolatok és Hálózatok Építése: Továbbra is fontos, hogy a város kapcsolatrendszere folyamatosan bővüljön belföldi és külföldi szervezetekkel, alapítványokkal, társaságokkal, érdekképviselőkkel, cégekkel, önkormányzatokkal. Az integrálódás, fejlődés és tőkebevonás szempontjából elengedhetetlen a tapasztalatcsere, a kapcsolatok ápolása, felélesztése és újabbak kialakítása, ami segítheti a várost az EU integráció nyújtotta lehetőségek hatékonyabb kiaknázásában.

Főbb feladatok 2007-2013 között:

- a kistérségi idegenforgalmi és befektetés-ösztönző együttműködés rendszerének további fejlesztése, hatékonyabbá tétele,
- térségi együttműködés erősítése, mivel az EU térségekben és nem településekben gondolkodik,
- aktívabb szerepvállalás nemzetközi programokban,
- a testvérvárosi kapcsolatok célirányos erősítése, új kapcsolatok kialakítása,
- új együttműködési lehetőségek kialakítása és a meglévők továbbfejlesztése.

Eszközrendszer: A befektetés-ösztönzés érdekében alkalmazott eszközök megválasztásánál az EU állami támogatásokra és versenyre vonatkozó szabályait tartjuk szem előtt.

Pályáztatás: A megfelelő befektetők kiválasztása pályáztatásos rendszerben zajlik a hatályos Kbt. előírásai szerint. Kiemelt cél a pályáztatás egészének folyamatában az átláthatóság biztosítása, illetve a versenyelv érvényesítése a döntési folyamatban.

EU-s források felhasználása a fenntarthatóság szem előtt tartásával: Az egeri önkormányzatnál prioritást élvez a nagyobb szabású fejlesztési projektek finanszírozásánál az Európai Unió támogatásainak lehívása. Ezen pályázati projektekre a partnerség elvének a város törekszik többek között a versenyszféra, (esetenként a nonprofit szféra) szereplőit is bevonni, amennyiben a pályázati kiírások erre lehetőséget adnak.

PPP struktúra alkalmazása: A PPP struktúra kiválóan alkalmas terep lehet önkormányzati felelősségi körbe tartozó feladatok megvalósítására. Mivel az önkormányzatoknak juttatott központi források (központi költségvetés, EU) illetve az önkormányzatok saját bevételeiből rendelkezésre álló pénzeszközei nem elégségesek az önkormányzatok által megvalósítandó beruházások finanszírozására, ezért mindenképpen szükséges a magánszféra (lakosság, vállalkozói tőke) bevonása ezen projektekre. További korlátozást jelent az önkormányzati bevonható források szempontjából az Önkormányzati törvényben előírt hitelfelvételi korlát. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8.§ (1) pontja meghatározza mely közzolgáltatások ellátása képezi az önkormányzatok feladatát. Ezen közzolgáltatások közül a következő területeken lehet elképzelni a magán és közszféra együttműködésében megvalósuló projekteket:

- Bérlakás építése
- Víz és csatorna beruházás
- Szilárd hulladékgazdálkodás
- Helyi tömegközlekedés
- Óvoda, bölcsőde
- Sportcsarnok, konferencia és kulturális központ
- Egészségügyi ellátás
- Társasházak, Lakásszövetkezetek közös tulajdonú részeinek felújítása
- Intézményi világításkorszerűsítés

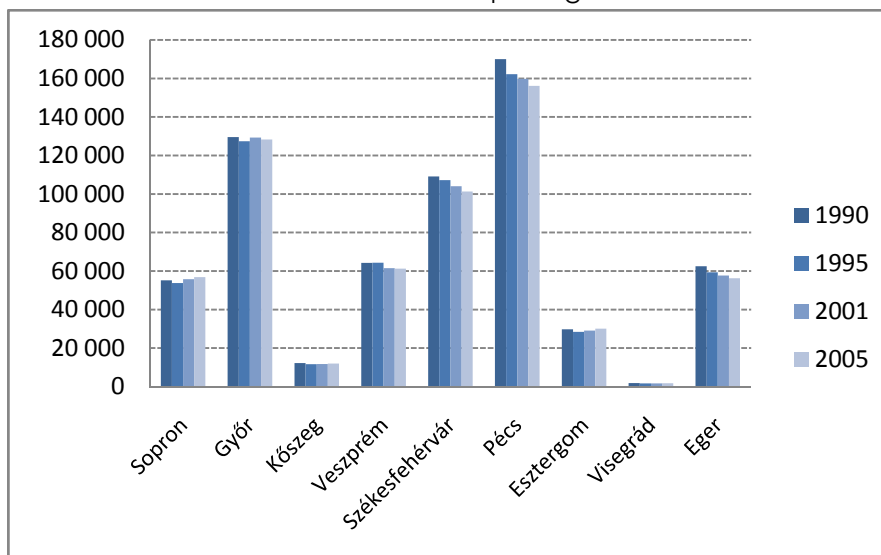
Egyre fontosabb szerepet kap az önkormányzati finanszírozásban – különösen a nagyobb volumenű projektek önrészenek biztosításánál - a saját vagyon hasznosításából származó bevétel, ezért szükséges a piacszerű vagyongazdálkodás erősítése, a vagyon megőrzése, illetve növelése. Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatának a vagyonát jelentős részben az EVAT ZRT kezeli.

II.2. TÁRSADALMI JELLEMZŐK

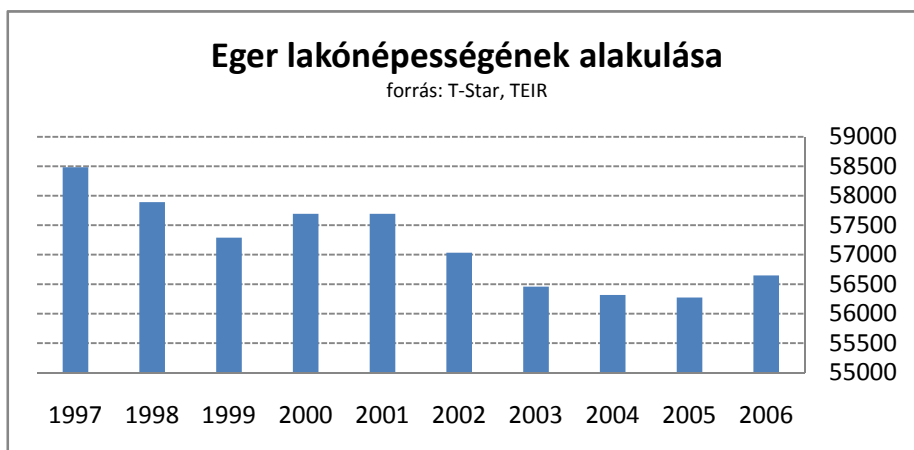
II.2.1. Demográfiai jellemzők

Az országos tendenciával megegyező módon az Észak-magyarországi Régió és azon belül Heves megye lakosság száma az elmúlt 16 évben jelentős csökkenésen ment keresztül. Amíg az 1990. január 1-jei állapot szerint Heves megye lakosság száma 334 406 fő volt, addig 2006. január 1-jén ez a szám már mindössze 320 886 fő. A 13 520 fős népességcsökkenés szinte teljes egészében a természetes fogyás következménye. A természetes fogyást csak kis mértékben tudta ellensúlyozni a szomszédos megyék kedvezőtlenebb munkaerő-piaci helyzetéből adódó pozitív vándorlási különbözet.

A történelmi városok népességváltozásai:

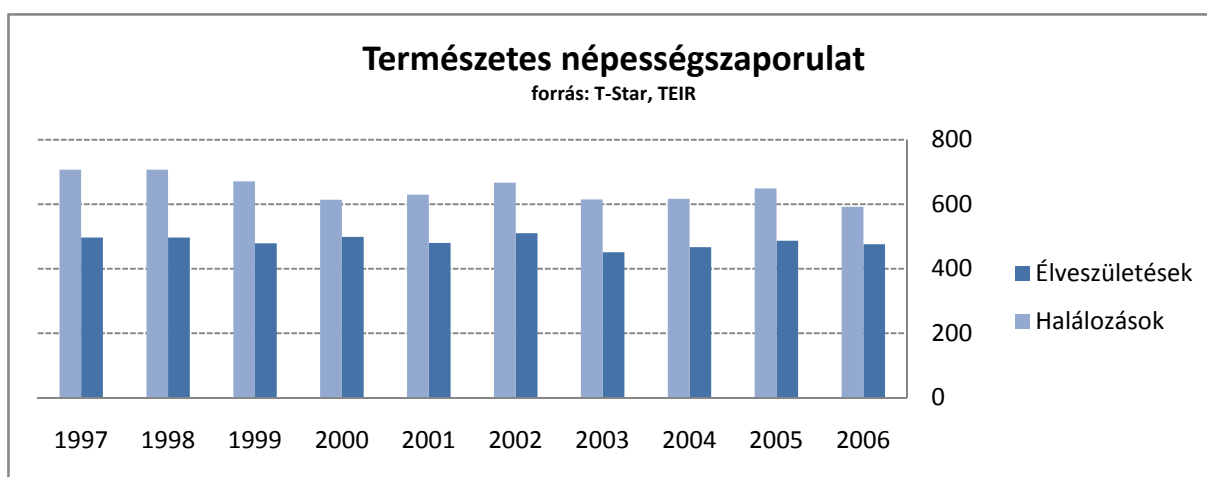
(forrás: T-Star, TEIR)

Az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján a lakónépesség számának alakulása:

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Lakónépesség (fő)	61.515	60.918	60.164	59.558	n.a.	58.204	57.975	57.746	57.819	58.057	57.590

A népesség fogyásánál is nagyobb gond Heves megye egyre jobban előregedő korstruktúrája. 1990. január 1-jén - az országos és a régiós átlaghoz képest is magasabb arányban - a lakónépesség 14 %-a volt 65 éven felüli, Eger városban viszont jobb volt a mutató, a lakosság 10%-a tartozott ebbe a kategóriába. Heves megye vonatkozásában 2006. január 1-re már 17 %-ra növekedett ez a mutató, Egerben pedig a lakosság 15%-a tartozik ide. A magyar társadalom előregedési folyamatát mutatják az idősnépesség eltartottsági rátájában bekövetkezett változások is, ahol Eger városánál tapasztaljuk a legnagyobb növekedést (15,2-ről 21,4-re növekedett a mutató). Az öregedési indexre vonatkozó adatok pedig egyértelműen alátámasztják azt a szomorú ténytet, hogy mennyire előregedőben van hazánk, és ezen belül még inkább Heves megye és Eger társadalma.

Igen beszédeseek azok a mutatók, melyek Eger városban az élve születések számára vonatkoznak. Amíg 1990-ben 712 gyermek született a városban addig a legutóbbi adatfelmérés időpontjában 2005-ben ez a szám már mindössze 487 fő volt. Ha 100%-nak vesszük az 1990-es adatot akkor ennek csupán 68%-a realizálódott 2005-ben. A vizsgált időszakban a legtöbb

gyermek (727 fő) 1992-ben született, még a legkevesebb (451 fő) 2003-ban. Ezek a számadatok is a gyermeklétszám jelentős mértékű csökkenését mutatják. Bár az utóbbi években némi növekedést lehet megfigyelni az utóbbi tíz év átlaga így sem éri el az 500 főt (495 fő).

Fenti tendenciától a 3-6 éves óvodáskorúak aránya mutat eltérést. Még 2003-ban a lakosság 2,4%-át (1346 fő) tették ki, addig 2006-ban ez az arány 2,6% (1446 fő). Tehát mind arányait, mind létszámát tekintve növekvő tendenciát regisztrálhatunk.

Az általános iskolás 6-14 éves korosztály vonatkozásában a legnagyobb a visszaesés. Még 2003-ban arányuk a lakosságszám 7,8%-a (4438 fő) volt, addig 2006-ban ez az arány mindössze 7,2% (4057 fő).

Az előzőnél kisebb mértékben, de mind arányaiban, mind pedig létszámát tekintve a középiskolás korú 14-18 éves korosztályban is létszámcsökkenés figyelhető meg. 2003-ban 7,8 % (4445 fő) volt ezen korosztály aránya, 2006-ban pedig 7,6% (4279 fő).

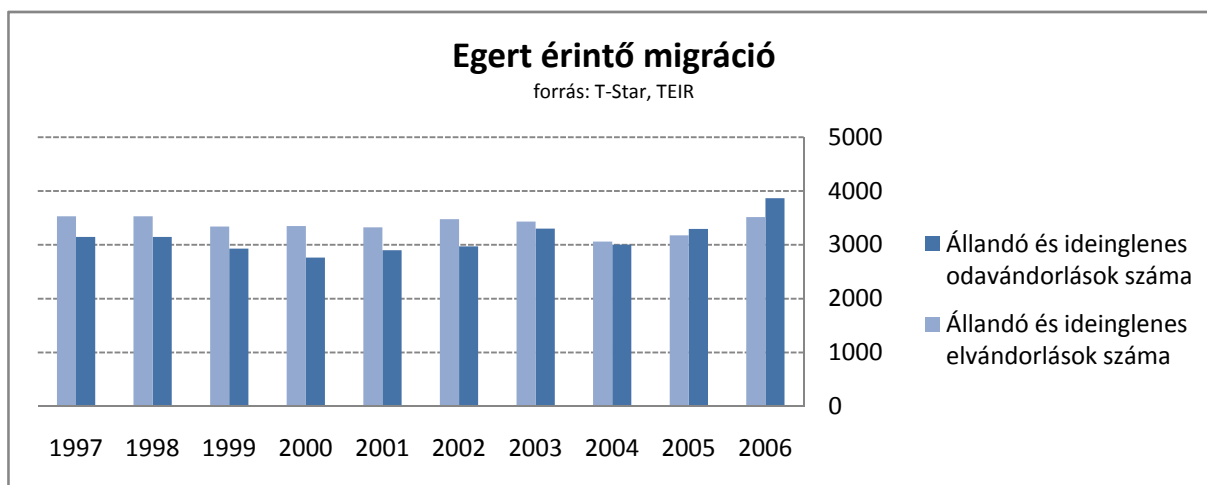
A népesség megoszlása 2007-ben:

	2007
0-14 év	7258
15-59 év	36 169
60-x év	12 219

(forrás: T-Star, TEIR)

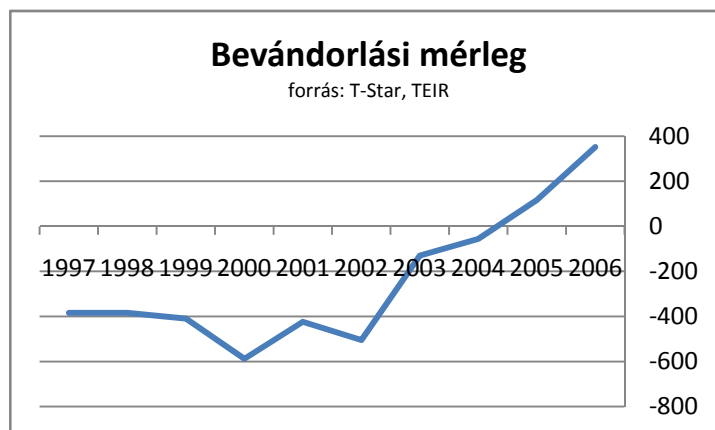
A városban állandó lakóhellyel rendelkező tanulók létszámának csökkenését – elsősorban a középiskolákban – bizonyos mértékben ellensúlyozni tudja az intézmények kistérségi, megyei, illetve régiós beiskolázása, melynek következtében folyamatosan növekszik a más településről egri iskolákba bejáró tanulók aránya.

A közoktatás számos, igen nehezen megoldható feladatok előtt áll, melyek között kiemelt helyen a demográfiai kihívásokra, alapvetően a csökkenő gyermek- és tanulólétszámra adott válasz áll. A városnak olyan közoktatási intézményhálózatot indokolt működtetni, mely figyelembe veszi a fentebb vázolt tendenciákat.

A diagramból láthatjuk, hogy az évek folyamán az állandó és ideiglenes odavándorlások száma és elvándorlások száma közti különbség egyre csökkent, végül a bevándorlási index pozitív értéket vett fel.

Egri közvélemény-kutatásban a megkérdezettek valamivel több, mint a fele egri születésű, 20%-uk a megye más településén született, 27%-uk pedig megyén kívül. Tehát az „őslakosok” és a bevándorlók aránya nagyjából megegyezik. Érdekes módon épp az egri születésűek esetében valamivel magasabb a költözni szándékozók aránya (15%), mint a másik két csoportban (7-7%).

(Forrás: „Eger közvéleménye” – Kutatási jelentés összefoglalója a Forsense és a Századvég által 2007. júliusban Egerben végzett közvélemény-kutatásról)

Kategória	Eger 2001
Eger MJV területe (ha)	10477
Állandó népesség száma (fő)	55396
Lakónépesség száma (fő)	58331
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya (%)	14,7
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya (%)	66,5
Lakónépességen belül 60- x évesek aránya (%)	18,8
Vándorlási egyenleg (fő)	-2782
Regisztrált munkanélküliek száma (fő)	1882
Regisztrált munkanélküliek aránya (%)	7,5
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők (15-59) (%)	40,7
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül (%)	55,9
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	36,1
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)	15,42
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában (%)	22,3

(forrás: KSH 2001-es Népszámlálás adatai)

II.2.2. Képzettség és foglalkoztatás

Az Egerre vonatkozó, a társadalmi helyzetképet bemutató adatok a KSH adatszolgáltatása alapján a következők:

Kategória	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Lakónépesség száma az év végén (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat) [fő]	56647	56274	56317	56458	57034	57695	57693
Élveszülések száma [fő]	476	487	467	451	510	480	499
Halálozások száma [fő]	592	649	617	615	667	630	614
Természetes népességszaporulat	-136	-162	-150	-164	-157	-150	-115
Aktív korúak száma	34698	34783	34686	34996	35671	35994	36254
Állandó és ideiglenes odavándorlások száma [fő]	3867	3295	3004	3302	2971	2901	2762
Állandó és ideiglenes elvándorlások száma [fő]	3515	3178	3060	3432	3476	3325	3350
Bevándorlás	352	117	-56	-130	-505	-424	-588
Állandó odavándorlások száma [fő]	1399	1056	1053	1306	1221	n.a.	n.a.
Állandó elvándorlások száma [fő]	1419	1243	1320	1662	1447	n.a.	n.a.

(forrás: T-Star, TEIR, KSH)

Az aktivitási arány, ami a 15-74 éves népességből a gazdaságilag aktívak részesedését mutatja, 50% körüli, mely az országos átlagtól alacsonyabb. A munkanélküliségi ráta 2005. év végén 7,6%-os és a 2006. év végén 10,1%-os volt Heves megyében.

A mutató mindkét év vonatkozásában alacsonyabb az észak-magyarországi átlagnál, de az országos átlagnál magasabb.

A 4 főnél többet foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozások, illetve létszámtól függetlenül a költségvetési és nonprofit szervezetek a foglalkoztatottak közel 60%-át alkalmazzák. Ezen belül a költségvetési szerveknél foglalkoztatottak száma csökkent, a versenyszférában foglalkoztatottak száma emelkedett. Az alkalmazásban állók 60%-át a fizikai dolgozók teszik ki, létszámuk kis mértékben nőtt. A gazdasági ágakat tekintve az iparban valamivel többen dolgoznak, mint a másik jelentős helyi iparágban, az idegenforgalomban.

Kategória	2001	1990
A foglalkoztatott férfiak száma 2001 [db]	11918	14038
A foglalkoztatott nők száma 2001 [db]	11524	13123
Foglalkoztatottak	23442	27161
A munkanélküli férfiak száma 2001 [db]	1117	436
A munkanélküli nők száma 2001 [db]	782	231
Munkanélküliek	1899	667
Az inaktív kereső férfiak száma 2001 [db]	5740	4668
Az inaktív kereső nők száma 2001 [db]	10587	9058
Inaktív keresők	16327	13726
Az eltartott férfiak száma 2001 [db]	7944	9698
Az eltartott nők száma 2001 [db]	8719	10640
Eltartottak	16663	20338

(forrás: T-Star, TEIR)

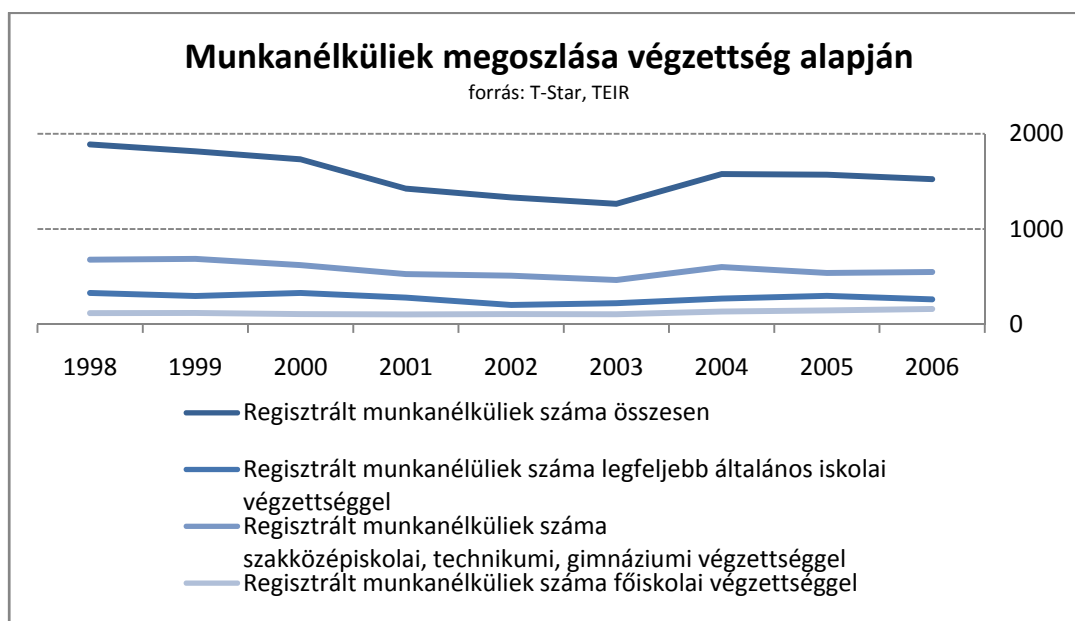
A Foglalkoztatási Hivatal adatai szerint a megyében 2005. decemberében 15 508 fő és 2006. decemberében 14 923 fő munkanélkülit tartottak nyilván. Az állásukat elvesztők többnyire a fizikai foglalkozásuk köréből kerülnek ki (85%), de a szellemi foglalkozásuk aránya is egyre növekszik. A munkát keresők 20%-a 25 éves és ennél fiatalabb, 15%-uk pedig 50 évnél idősebb.

Az álláskeresők iskolai végzettség szerinti összetételében a legnagyobb hányadot az általános iskola 8. évfolyama vagy annál kevesebb évfolyam végzettséggel rendelkezők teszik ki. A pályakezdő álláskeresők aránya közel 10%, az előző évekhez képest jelentősen emelkedett.

A munkaerő-piaci elemzések és előrejelzések szerint országosan és helyi szinten is megfogalmazható a képzetlen és felsőfokú képzésből kikerülő munkavállalók egyre nagyobb száma, a népesség képzettségi szintjének összetételénél a szélsőségek felé történő eltolódás. A pályakezdő diplomás munkanélküliek számának emelkedése azt mutatja, hogy a gazdaság nem képes felvenni a felsőoktatásból kikerülő fiatalokat. A végbemenő technológiai váltás következményeként pedig a képzetlen munkaerőre sincs kereslet. A munkaadók igénye alapján a jól képzett, kvalifikált, tudásuk folyamatos megújítására képes középfokú végzettségű és szakképzett munkaerőre van szüksége a gazdaságnak.

A diagramból láthatjuk, hogy a regisztrált munkanélküliek száma egyre csökken, ezzel ellentétben a főiskolai végzettséggel rendelkező munkanélküliek száma nő.

II.2.3. A szociális és egészségi helyzet

A településen élők 0,5%-a kap rendszeres szociális segítyt, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben a 0-18 éves korúak 11,2 %-a részesül. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő szülők 21,6 %-a nyilatkozott iskolai végzettségéről. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermek azonban vélhetően többen vannak a településen, mint azt a bevételek mutatják.

A szociális ellátások rendszere megfelel az Sztv-ben foglaltaknak. A pénzbeli és természetbeni ellátások a következők: időskorúak járadéka, rendszeres szociális segély, lakásfenntartási támogatás, ápolási díj, átmeneti segély, közgyógyellátás, adósságkezelési szolgáltatás.

Kategória	Összesen	%
Munkanélküliek száma a településen	1875	3,3
Ebből tartósan munkanélküli	338	0,6
Hány háztartás kap rendszeres szociális segítyt?	116	0,2
Hányan kapnak rendszeres szociális segítyt?	290	0,5

Hány gyermek után igénylenek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt?	1172	2,1
Azon gyermekek száma, akiknek a szülei nyilatkoztak halmozottan hátrányos helyzetükről	254	21,6
Azon gyermekek száma, akiknek szülei nem nyilatkoztak	918	78,4

(forrás: T-Star, TEIR)

Jelenleg 200 család szociális alapú bérlakás igényét tartja nyilván az önkormányzat. Az igénylők 40-45%-a roma, egy részük a problémás Béke-telepen lakik, más részük a város más részén lévő szociális bérlakásokban (ők olcsóbb fenntartású, esetleg nagyobb lakásra várnak).

A szociális helyzetképet részletesen kifejtve az Anti-szegregációs terv tartalmazza.

II.3. EGER KÖRNYEZETI JELLEMZŐI

II.3.1. Természeti környezet elemzése, zöldfelületek

Eger és a környező települések kiváló adottságú környezete (természeti: erdők-mezők, dombok, kövek, vizek, épített és kulturális örökségek) elsődlegesen a turizmusnak kedvez. A térség kiemelt jelentőségű adottsága például a gyógy- és termálvíz kincs. A természeti környezet alapja az évszázados szőlő és bortermelésnek.

Eger város arculatát meghatározó elemek, védendő értékek a gyógyvízre épülő idegenforgalom, a borászattal kapcsolatos tradíciók és a szép, harmonikus természeti környezetet. Eger egyedi táji arculatát a természeti értékekben gazdag hegyvidéki táj, a változatos domborzatú területeken a változatos területhasználat látványa, és a domboldalakon a történelmi egri borvidék szőlőterületeinek sajátos hangulata adja.

A természeti értékekben gazdag környezet az egyik fontos tényezője a város vonzerejének, az idegenforgalom természeti hátterét biztosítja. A fejlesztési területek meghatározása, a tájhasználat a természeti értékek megőrzésével történhet:

A Bükki Nemzeti Park területein, tervezett bővítési területein és védő puffer zónájában továbbá természeti területeken, az országos és helyi természetvédelmi területeken a természetvédelem szempontjainak kell elsőbbséget biztosítani.

A város szerkezetének fontos elemét kell képeznie a nemzeti ökológiai hálózat területeinek (NECONETT) megtartása, szerepét betölteni képes rendszerré fejlesztése. Feladatok főként a vonalas, összekötő elemekkel kapcsolatban adódnak: az Eger-patak mentén a zöldsáv továbbfejlesztése a déli iparterületen is; a tömbszerű, nagykiterjedésű és pontszerű elemek összekötése erdősávokkal, gyepes aljnövényzetű fasorokkal; a külterületi és belterületi zöldfelületek összekapcsolása.

Eger üdülési, idegenforgalmi célpont (történelmi város, az Egri borvidék része), amely szerepkör magas követelményeket támaszt a zöldfelületek településképi megjelenésével és használati értékével szemben. A zöldfelületeknek az idegenforgalmi funkcióból adódó „feladataikon” (minőséget sugárzó környezet, sportolási-, pihenési-, szabadidős területek,) túlmenően igen fontos a szerepük az egészséges környezet kialakításában is (ökológiailag aktív felületek, átszellőzés biztosíthatósága stb.).

A meglévő zöldfelületek fejlesztési elvei és megóvásuk érdekében szükséges feladatok:

- Meg kell akadályozni, hogy a közterületi zöldfelületek nagysága csökkenjen, a városi szintű közparkok (Érsek-kert, Szépasszony-völgy), a lakótelepek zöldfelületeinek kiterjedése nem csökkenhet, más célra történő felhasználásuk nem megengedhető.
- A város karakterének erősítése végett az idegenforgalmi szempontból frekvenciát helyeken, barokk épületek környezetében kialakításra, átalakításra kerülő zöldfelületeknek is a barokk kor sajátosságait kell hordozniuk. A lakótelepek, nagyobb közterületi zöldfelületek rekonstrukciója során törekedni kell a zöldfelületek gazdagítására, a hiányzó, térfatároló szerepet betöltő cserjeszint pótlására.
- Az É-D-i zöldfelületi tengely (Eger-patak menti) fennmaradását városépítészeti eszközökkel lehetővé kell tenni. Továbbra is biztosítani kell, hogy a fejlesztések a város átszellőző folyosóinak szerepét ne csökkentsék. A zöldfelület-fejlesztési koncepcióban ki kell dolgozni, hogy az átszellőző folyosók zöldfelületei közül melyek azok, amelyeket továbbra is közterületi zöldfelületként kell megőrizni, ill. vizsgálni kell, hogy milyen egyéb módon biztosítható az átszellőző folyosók sávjában a zöldfelületek szükséges aránya.

A város zöldfelületi borítottsága viszonylag kedvező, mely elsősorban a családi házas beépítésű területeknek, a lakótelepek környezetében kialakított zöldfelületeknek, a sűrű beépítésű belvárosi részben található nagyobb kiterjedésű közterületi zöldfelületeknek (közparkok), a fásított utcáknak, valamint a nagyszámú, jelentős zöldfelületi borítottságú intézménykertnek köszönhető. Alacsony növényborítottság többnyire csak a város D-i részén kialakult, összefüggő gazdasági területeket jellemzi, melyek megjelenése – elhelyezkedésük révén – azonban jelentős szerepet játszik a településkép megítélésében. Értékelni kell, hogy a területre vonatkozó rendezési terv zöldfelületi előírásainak miért nem sikerül érvényt szerezni.

A település funkcionális zöldfelületi ellátottsága a kedvező zöldfelületi borítottság ellenére nem megfelelő, kevés a használati értékkel bíró zöldfelület, a játékra, sportolásra lehetőséget nyújtó zöldterületek aránya alacsony. Városi szintű közparknak csak az Érsekkert minősíthető, amely a szomszédságában elhelyezkedő zöldfelületi létesítményekkel (sportcsarnok, fürdő) együtt Eger legjelentősebb, komplex rekreációs lehetőséget nyújtó zöldfelületi eleme. A város peremterületei felé haladva a zöldfelületi mutató értéke egyre csökken, több városrészben teljesen hiányoznak a funkcionális zöldfelületek. **Az idegenforgalmi szerepkörhöz kapcsolódó, komplex funkciójú városi szintű zöldfelületi rendszer kialakítása szükséges.**

A várost É-D-i irányban átszelő Eger-patak mentén zöldfelületi tengely, átszellőző folyosó alakult ki. A patakot sok helyen ugyan csak keskeny gyepsáv kíséri, a ráfűződő, nagykiterjedésű zöldfelületi elemekkel (Érsek-kert, strand, lakótelepek zöldfelületei, volt kemping, intézménykertek stb.) együtt azonban széles átszellőző folyosót biztosít hosszanti irányban a település belsejében. A zöldfelület-fejlesztés fontos feladata ezen átszellőző folyosó funkciójának erősítése a belterület déli részén.

Vízbázis

Eger és környéke rendkívül gazdag vízkészlettel rendelkezik. A természetes vízfolyásokon kívül (Eger-patak, Tárkányi-patak, Laskó-patak, Szóláti-patak, Mészvölgyi-patak, Farkasvölgyi-árok, Berva-patak, Kígyós-patak, Villói-patak illetve több kisebb vízfolyás) több mesterséges víztározó épült a patakok vizére alapozva (Egerszalóki-víztározó, Egerszóláti-víztározó, Verpeléti-víztározó, Ostorosi-víztározó).

A térség gazdag termálkincssel is rendelkezik, a vízáadó réteg a hévízkivételi telepek 40%-a esetében triász vagy eocén mészkő (pl.: Miskolc, Eger, Bükkszék, Bogács, Egerszalók). A hévízkutaknak több mint a fele felső pannon homokrétegre települt (pl.: Tiszaújváros, Jászárokszállás, Tarnaméra), a hévízkivételi létesítmények 53%-a 30–40 °C hőmérsékletű vizet ad. Az Észak-Magyarországi Régióban napjainkig 56 db olyan felszín alatti vízkivételi objektum létesült, amely hévizet tárt fel. A vízkivételi objektumok elhelyezkedését az 1. ábra mutatja be. A hévízkivételi létesítmény legtöbb esetben kút, ugyanakkor Miskolcon (pl.: Termál-forrás) és Egerben (pl.: Török fürdő forrása) termálvízadó források is üzemelnek.

Eger város területén a vízellátás több vízbázison kitermelt vízzel történik. Ezek a vízbázisok az Északi Vízmű, az Almári Vízmű, az Andornaktályai déli Vízmű és a Petőfi téri Vízmű. A vízbázisok közül az Északi Vízmű Felnémet északkeleti részén helyezkedik el, míg az Almári Vízmű telep Felnémettől északnyugatra található, mind a négy vízművet a Heves Megyei Vízmű Zrt. üzemelteti.

II.3.2. Épített környezet, helyi építészeti értékek vizsgálata

A műemléki barokk belváros hangulata, valamint a számos múzeum és kiállítóhely vonzó a városlátogató turisták részére. Hagyományos célja az egeri látogatásnak a középkori vár, melyet az 1552-es ostrom, és Gárdonyi Géza regénye tett ismertté. Országos viszonylatban is jelentős turisztikai vonzerővel rendelkezik, és megelőzi több jelentős budapesti látványosság látogatottságát is. A Dobó István Vármúzeum Magyarország leglátogatottabb vidéki múzeumai közé tartozik.

A törökkori emlékek, a minaret, a Törökfürdő a külföldi turisták részére is különleges célpontok Magyarországon.

Eger fürdőkulturája több évszázados múltra tekint vissza, amelyet erősítenek a megvalósult és folyamatban lévő fürdőfejlesztések. Az egeri Termálfürdő mellett nemzetközi jelentőségű fürdőfejlesztés zajlik Egerszalókon is. Ez utóbbi hatása minőségi változást hozhat Eger vendégkörében is.

Építészeti értékek:

A településföldrajzi tényezők közül a város kialakulásában nagy szerepet játszott a terep adottsága. Az első település a várdombon jött létre. Az egeri völgy itt szűkül a legjobban össze, tehát védelmi szempontból a püspöki székhely, majd később az erődítés helyét a legkedvezőbbben választották meg. De amilyen jó volt a hely erődítésnek, annyira nem kedvezett a város kialakulásának. A település keletre nem nagyon terjeszkedhetett, így csak a várdomb és a patak közötti szűk völgyben alakulhattak ki újabb települések. A népesség gyarapodásával a patak nyugati partja is benépesült. A patak folyása, a domboldalokról lefutó vízmosások iránya korlátok közé szorította a kisebb városrészeket, meghatározta a lakótelkek kialakulásának soros, vagy szabálytalan elhelyezkedését. Ezeknek a szinte különálló település-foltoknak az összeolvadásából alakult ki a tulajdonképpeni város.

A XVI. század közepére Eger helyzete megváltozott. A török hódítás és a közvetlen katonai fenyegetés hatására megindul a vár nagyobb arányú megerősítése és korszerűsítése. A vár alatt elterülő várost is négykapus palánkfalal (favázás sáncfalloal, Pallisaddal) és árokkal veszik körül. A palánk kiépítésével évszázadokra teljessé vált Eger településformájában a kétsejtűség: az erősen kiépített vár és mellette a kezdetlegesen kerített város, melyet a térszíni adottság indokolta. A várost övező palánk, majd később kőfal feltűnően nagyobb térséget zárt körül, mint amely be volt építve. A bekerített városban a lakóházak mellett kertek, borospincék és gazdasági épületek is állottak. A fallal övezett város tehát távolról sem volt olyan tömör szerkezetű és beépítettségű, mint amilyenek általában a középkori városokat ismerjük a Dunánúlon vagy Nyugat-Európában. Míg tehát egyes európai városokban a fejlődés újabb és újabb városfalgyűrű építését tette szükségessé a város lakott területe védelme érdekében és a viszonylag szűk városi terület maximális kihasználása végett szűk utcák, kis telkek és többszintes beépítettség alakult ki, addig ezeknek Egerben nyoma sincs és csak az 1700-as évek elején kezdett a XVI. század derekán körülkerített város szűknek bizonyulni.

A város utcahálózata őrzi a középkori városszerkezetet, melyre barokk felépítmények kerültek. A XVIII. század folyamán kialakult már az egész belváros, a Maklári és a Hatvani hóstyák egy része. A Maklári hóstya az Egerrel szomszédos Almagyar községből alakult ki. Később létrejött

külvárosok: a Felnémeti és Cifra hóstyák, valamint a Sánc. A városfal a XIX. század 3-4. évtizedéig állott. Mivel a középkori város peremvonala a terepadottságokhoz igazodott, a falak a várost övező magaslatok gerincén épültek meg, bástyáik pedig elsősorban a keresztező mélyebb völgybevékatok, vízmosások egyik vagy mindkét oldalán a magasban nyertek elhelyezést. Kapui a következők voltak: Maklári-, Hatvani-, Cifra- és Szent Miklós- (Rác-). A város négy kapuja közül a legjelentősebbet, a Hatvani-t bontották le először 1837-ben az új főszékesegyház környékének rendezésekor. A Hatvani kapu elbontását követte a Rác és a Maklári kapu. Utolsónak a Cifra kapu maradt, melyet az 1878. évi nagy árvíz után hordtak el. A kapuk megszüntetésével a még itt-ott fennmaradt városfalak javarészt is lebontották a század közepéig. Azonban egyes falszakaszok még hosszabb ideig fennmaradtak, s kerítések, épületek falaként szolgáltak, ezek maradványai napjainkban is megtalálhatók.

Eger építészeti értékei javarészt a Belvárosban található, ahol a történelmi városmag karakter két típusra bontható.

Történelmi városmag karakter I.:

- Szűk íves utcák, földszintes házak, változatos telekméret, a szélesebb belvárosi utcákban jellemzően emeletes beépítéssel
- a Cifrakapu térhez délről érkező utcák
- a Maklári kapuhoz (Szarvas térhez) északról érkező utcák
- Széchenyi és Kossuth L. utcák egy része

Történelmi városmag karakter II.:

- A széles utcák melletti egyházi telkek
- Knézich utca (egykori Káptalan utca)
- Széchenyi utca (érseki palota, rendházak, templomok)
- Kossuth L. utca (későbbi Kanonok sor palotákkal, rendházzal, Líceummal, stb.)
- nagy telkek, nyitott kerítések, egy-kétemeletes épületek

Eger barokk jellegű belvárosa a XVIII. században alakult ki. A városképet olyan katolikus főpapok, egri püspökök építkezései határozták meg, mint Telekessy István, Erdődy Gábor, Barkóczy Ferenc és Eszterházy Károly. A barokk városmag meghatározó épületei osztrák, német és olasz származású tervezők, építőmesterek munkáját dicsérik. Olyan külhoni építészek dolgoztak és telepedtek le Egerben, mint Gerl Mátyás, Gerl József, Fellner Jakab, Giovanni Battista Carlone, Falk János, Nitsmann János, Franz József, s rajtuk kívül a városban élt Fazola Henrik vasműves mester, valamint a kor egyik leghíresebb európai freskófestője, Kracker János Lukács. Ez utóbbi művész alkotta meg az Eszterházy Károly Főiskolának helyet adó Líceum szemet gyönyörködtető barokk freskóit.

A felsorolt művészek munkájának köszönhetően ma Eger Magyarország legszebb barokk jellegű települése: a belvárosban szép számmal található barokk templomok, más egyházi épületek, paloták – mint például a kis- és nagypréposti palota -, oktatási létesítmények – mint a már említett Líceum, Eger egyik legszebb barokk és copf-stílusú nevezetessége – valamint ma már feltett műemlékeknek számító egy- vagy többszintes polgári lakóházak is.

Évekkel ezelőtt Egerben talált székhelyére a műemlékvédelem nemzetközi szervezetének a Történelmi Városok Nemzetközi Bizottsága (ICOMOS).

A történelmi belváros területének épített értékei

Egri Vár és Dobó István Vármúzeum

Az ország egyik leglátogatottabb, legismertebb műemléke az egri vár és az itt működő Dobó István Vármúzeum. Népszerűségét többek között annak köszönheti, hogy ez az egyik legjobb állapotban megmaradt egykori végvár.

Nagy kiterjedésű, szabálytalan alaprajzú, középkori püspökvár. A megközelítően ötszögű, K-Ny és É-D irányban egyaránt mintegy 200 m szélességű erődítmény az Eger patak K-i, bal partjának keskeny sávja fölött meredek sziklaoldalakkal mintegy 25 m magasságig emelkedő várhegynek K felé enyhén emelkedő fennsíkján helyezkedik el. Három oldalról a hegyoldalak és az ezekre épült középkori várfalak védik. K-ről, az abban az irányban emelkedő hegyoldal felől, amelyen a "külső vár" állt.

A körítő várfalak teljes vonulata és valamennyi bástya többé-kevésbé csonkultan ma is áll. A falakon belül állott nagyszámú épületből a gótikus palota részlete a középkori székesegyház maradványai, és más épületek romjai állnak.

A várat a tatárjárás után kezdték építeni, és az azt követő évszázadokban mindig fontos stratégiai szerepe volt, de hírnevét 1552-ben vívta ki. Ekkor Dobó István várkapitány vezetésével a kétezer egri hős visszaverte a több tízezres ostromló török sereget. A vár és vitézeinek tette a XX. században lett legendává, amikor Gárdonyi Géza megírta Egri csillagok című regényét. Az író a várban helyezték örök nyugalomra.

A Várban több látnivaló is található, többek között a Kazamata, a Hősök terme, a várostörténeti és időszakos kiállítás (a Gótikus Palotában), a Képtár, a Romkert, a Börtönmúzeum, Gárdonyi Géza sírja, az Ispóty pince, a Panoptikum, és az Éremverde.

Gótikus püspöki palota

Az egri vár egyik látnivalója a 15. században épült gótikus püspöki palota, mely Bekensloer János püspök regnálása alatt a korra jellemző gótikus stílusban épült és 1476-ra készült el. A török megszállás idején az épület alsó szintjét börtönként használták, és börtönkápolna is működött itt. Földszintje 15-16. századi gótikus alakjában áll, a belefoglalt 14. századi várfal és épületrészletekkel. Az emelet 15-16. századi gótikus és reneszánsz részletekkel a 18. századi állapotot mutatja. Keleti vége elpusztult, csak a 14-15. századi földszinti falcsonkok állnak. Téglalap alaprajzú, az északi belső várfal nyugati szakaszának belső oldalához épült. Jelenlegi hossza kb. 37 m szélessége 20-22 m. Ma a gótikus palota az 1957 és 65 közötti felújítás eredményeképpen régi pompájában tündököl, és az alsó szintjén egyrészt időszakos kiállításoknak ad otthont, másrészt itt található az 1552-es harcosok emlékére kialakított Hősök terme, ahol a Dobó Ferenc által faragott, Dobó István sírjáról származó márvány szarkofág, a Kiss István által 1965-ben készített katona szobrok, illetve az 1552-es hősök névsora látható.

Minaret

A vár déli vagy főbejáratától a Dobó utcán keresztül lehet eljutni a török kori Minarethez, mely a Knézich Károly utcában áll. A Minaret Európa legészakiabb török korból származó emlékműve. Az építmény 14 szög alaprajzú és 40 méter magas. A faragott homokkőből épült torony viszonylag jó állapotban vészeltte át az évszázadokat. Magas törzsén belül 97 csigalépcsőfok vezet fel a körerkélyre, amelyet vaskorlát övez. A keleti oldalához épített dzsámit városrendezési okokból 1841-ben lebontották.

Valide Szultána fürdőhelye

A fürdő építésének pontos időpontját nem ismerjük, de az kétséget kizáróan még az egeri török uralom kezdetén, Arnaut pasa idejében épülhetett. A fürdőnek a rendeltetésszerű üzemeltetése a XVII. század végén megszűnt. A Rákóczi-felkelés idején a fürdő épületét gabonaraktár céljaira használták, majd később helységeit lakásoknak és harangöntő műhelynek használták. A fürdő maradványainak első felmérési vázlatát Rómer Flóris készítette el 1863-ban. A Valide fürdő alaprajzi elrendezése az 1958. és 1962. évi feltárások eredményeként nagyrészt tisztázható volt. Bejárata az északi oldalon levő előcsarnok felől volt, míg a déli oldalon a fürdő üzemeltetéséhez szükséges épületszárnyat találjuk. A fürdő középpontját egy négyzet alaprajzú, kilencosztású tér alkotja, amely a tulajdonképpeni fürdőhelyiség volt, melynek falikútjai alatt mosdómedencék álltak. Az épület feltárása befejeződött, jelenleg részben visszatarva kihasználatlanul áll.

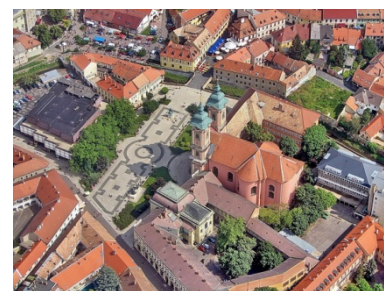
Gárdonyi-ház

A Vár északi (vagy hátsó) bejáratától ötven méterre található az Egeri csillagok című regény írójának, Gárdonyi Gézának az emlékháza. Gárdonyi Géza 1897-ben költözött Egerbe, ahol művei közül a leghíresebbet, az Egeri csillagok című regényét is megírta. Lakóháza 1923 óta múzeum, előbb családja, majd 1952-től a megyei múzeumi szervezet fenntartásában. Az emlékmúzeum három szobából áll, bennük az író bútorai, használati tárgyaival és könyvtárával. Az író sírja a várban, a Bebek-bástyán van. A Gárdonyi-ház a Tetemvár és Cifrasánc karakterű területen található, mely jellemzően földszintes házakkal beépített zeg-zugos tröt vonalú utcákból áll.

A belváros történelmi városmag karakter II. típusú területének épített értékei

Tömbrehabilitáció a belvárosban

Az 1960-as évek végén megkezdődött a történelmi városrész rehabilitációja. Eger volt az első város Magyarországon, ahol a rehabilitáció nemcsak önálló épületeket vagy utcákat érintett, hanem egész épületegyütteseket és tömböket. A tömbrehabilitáció kezdetekor a következő sajátosságok jellemezték a területet: Középkorból örökölt, barokk stílusban kiépült utcarendszer sűrű, de lokális beépítés (a telkek nem túl szélesek, a beépítés zártosú, földszintes, F + 1, esetenként F + 2 szintes), a tömbbelsőik melléképületekkel fokozatosan, szabályszerűen beépültek. A városmag a

város geometriája, földrajzi helyzete miatt mindig is központ maradt. Jórészt XVIII. századi épületállomány. A várost a XIX. század végi és XX. század eleji fellendülés elkerülte, a háború kevés pusztítást okozott, a 60-as évek elejéig, közepéig tudatosan megakadályozták fejlődését. Az épületállomány legnagyobb része lakóépület, erkölcsileg, fizikailag avult és csaknem kizárólag állami tulajdonban volt. Klasszikus tömbrehabilitációnak nevezhetően a 60-as évek végétől négy épületegyüttest helyreállítottak. Az akkori koncepció szerint az épületek utcai részét renoválták és modernizálták, esetleg bontás után újakat építettek, a belső részeket pedig lebontották. A helyükre közterületként parkok, üzletek, játszóterek kerültek. A megvalósult tömbök:

1. Bajcsy-Zsilinszky u. – Széchenyi u. – Érsek utca – Dobó tér tömbje

A tömb 12 db régi (ebből 4 védett), 3 db átalakított, 5 db új épületet tartalmazott. A tömbbelső teljesen kibontották. Ezen kívül a bontási arány 14%. Funkció: lakóépületek, üzletek, szolgáltatások; a tömbbelső részben zöldterület. Megállapítható, hogy az új épületek egyenetlen építészeti színvonalúak (kiemelhető a Bajcsy-Zs. u. 5-7. – Sedlmayer János, Komáromi Ágnes), különösen érvényes ez a tömbbelsőbe épült lapostetős házra, mely ráadásul az eredeti szövegszerkezet figyelembevétel nélkül, esetlegesen telepített, léptéktelen, és így a 11 megnyitott kapualjjal együtt a közlekedést is bizonytalanná teszi. A belső homlokzatok architektúrájára nem fordítottak figyelmet, a sosem volt belső nézetek bizonytalanok, esetlegesek.

2. Érsek utca – Széchenyi u. – Szent János u. – Dobó tér tömbje

A tömb 9 db régi épületet (ebből 3 védett), 3 emeletráépítéses, 2 átalakított és 4 db új házat tartalmaz. A tömbbelső teljesen kibontott, ezen kívül a bontási arány 28%. Funkció: lakások, üzletek, szolgáltatások, a tömbbelső zöldterület. Megállapítható, hogy az új épületek korukhoz képest itt nem igényesek. Saját kerttel nem rendelkezik egyik ház sem. A tömbbelső teljesen üres, nagyrészt kihasználatlan, a tér mérete nagyobb, mint a Dobó téré! A beforduló szárnyak homlokzatai itt is esetlegesek.

3. Szent János utca – Széchenyi u. – Sándor I. u. – Zalár u. tömbje

A tömb 11 db régi (ebből 7 védett), 2 db átalakított és 6 db új épületet tartalmaz. A tömbbelső kibontott, a keret bontási aránya 37%. A tömb jellemzője és meghatározó építészeti élménye a betelepített nagyméretű élelmiszer áruház, melyet nyilván az előző tömb kihasználtságát elkerülendő építettek. A funkció sűrű személygépkocsi- és teherforgalmat igényel, a parkolás, göngyöleg tárolás megoldatlan. (Ez a funkció egyébként az eredeti tervezői elképzelésekkel ellentétes.) A belső terület városszerkezetben elfoglalt helye bizonytalan. A jelen állapotokat az eredeti telekhatárok jelzésével (virágok, zöldterület) kívánták rendezni.

4. Sándor I. u. – Széchenyi u. – Macky V. u. – Zalár u. tömbje

A 67%-os bontási aránnyal és a középén átmenő új úttal a tömb megszűnt. Az új útra viszont egyetlen, a várostól teljesen idegen nagyméretű lakó-szolgáltató épületet telepítettek. Összességében megállapítható, hogy az első négy tömb indítása szükségszerű, az alapkoncepció összességében helyes; a megvalósítás azonban tömbről tömbre romlik. Megcsappanni látszik a Városi Tanács szervező-irányító ereje, nem észlelhető az összefogott építészeti koncepció. Az új épületek önmagukban sem túl igényesek; együttesük viszont egymástól és a barokk épületállománytól is idegen.

Dobó tér

A Dobó tér Eger legegységesebb, legzártabb tere. A régi városközpont, az egykori piactér megtartotta szerepét, ma is a városi közigazgatás és a kereskedelem tere. A tér fő eleme, meghatározója a barokk templomépítészet remeke, a minorita templom és rendház. Kisfaludi Stróbl Zsigmond és Stróbl Alajos szoborkompozíciói a főtéren állítanak emlékművet az 1552-es többszörös török túlerővel szembeni dicsőséges győzelemnek.

Minorita templom

A Dobó téren emelkedik Közép-Európa egyik legszebb és egyedi templombelsővel rendelkező barokk temploma, a Minorita templom. A templom a híres barokk kori építész, Kilian Ignaz Dientzenhofer alkotása. A templom tornyainak magassága 57 m, erősen kiugró párkányokkal többszörösen tagoltak. Különleges értékűek a templom berendezésének famunkái.

Városháza

A Minorita templom nyugati oldalán áll a Városháza épülete. A korábbi városháza 1712-ből szintén ezen a helyen állott, ezt a megnövekedett helyigény miatt 1898-1900 között építették újjá Wind István tervei alapján. Az egyemeletes díszes épület homlokzatán a Szent Korona és a város címere látható.

Kossuth Lajos utca

Eger barokk emlékekben leggazdagabb utcája a székesegyházig vezető főút vonal. A mai belváros szerkezete a 18. században alakult ki. Ebben az időszakban épült be ez az utca is, amely a vártól a Szent Mihály templomig vezetett. Ennek helyén áll ma a Bazilika. Ez az utca Eger egyik legszebb utcája, amelyet végig értékes és érdekes barokk épületek határolnak. Régen a Hatvani kapun át beérve ezen az úton lehetett eljutni a vár déli kapujához. Az 1950-es években találták meg egy középkori út gerendákból és pallókból álló szakaszát, amely alátámasztja, hogy a korábbi út tényleg létezett. Az utcát a ferences rendi barátok templomáról és kolostoráról előbb Barátok utcájaként, majd Káptalan utcaként emlegették. Az utcában több egyházi méltóság is építkezett, így a templom és a rendház mellett iskolák, paloták készültek, és itt kapott helyet a Vármegyeháza is.

Bazilika

Eger egyetlen klasszicista építménye, Magyarország második legnagyobb temploma, a Bazilika. Hild József tervei szerint 1831-1837 között épült Pyrker érsek megrendelésére. A főszékesegyház előtti téren álló szobrok Marco Casagrande alkotásai.

A Bazilika orgonáját a XIX. század végén a salzburgi Moser cég szállította. Főszezonban mindennap a déli órákban orgona-bemutatót hallhatnak az ide betérő érdeklődők.

Érseki palota

A Széchenyi utca 5. sz. alatt található az Érseki palota, ami 1740-től az egri érsek rezidenciája. A barokk stílusú palota a XVIII. század folyamán több részletben épült. A kápolna falait rokokó-stukkók díszítik, és remekműnek számít a felsőtárcányi márványból faragott házi oltár.

Ebben az épületben található az Érseki Gyűjteményi Központ kiállítása, ahol értékes egyházi kincseket őriznek. A kiállított tárgyak a XVIII. és XIX. század ötvös- és textilművészetének remekei: szentségtartók, kelyhek, ereklyetartók, miseruhák, palástok. Különösen értékesek az Erdődy Gábor egri püspök személyéhez kapcsolódó tárgyak, amelyeket Mária Teréziától kapott ajándékba. A palást, amely ugyancsak a királynő ajándéka volt, arról nevezetes, hogy az ajándékozót abban koronázták királynővé.

Líceum, Eszterházy Károly Főiskola épülete

Az Eszterházy téren található a későbarokk stílusban épült Líceum tekintélyes épülete, melyet a XVIII. század végén egyetem céljából építtetett Eszterházy Károly gróf, s ahol ma főiskola működik. Az épület szerkezete a barokk stílust követi, de általában rokokó díszítőelemek ékesítik, kivéve a bazilika felé forduló főhomlokzatot, amelyet a kezdődő klasszicizmus jellemez. A Líceum első emeletén tekinthető meg az országserzte híres egyházmegyei könyvtár, ahol számos régi kódex, kézirat, s a Magyarországon fellelhető egyetlen eredeti Mozart-leveél is látható. Az épület tornyában működő Csillagászati Múzeum és "Specula" periszkóp szintén kuriózumnak számít.

Megyeháza és Fazola-kapu

A Kossuth Lajos utca 9. sz. alatt áll a megyeháza épülete. A kétemeletes, barokk stílusú megyeháza Gerl Mátyás bécsi építész tervei szerint épült 1748-1756 között a régi Fekete Sas fogadó helyén. Az épület legfőbb ékessége, egyben a magyarországi kovácsoltvas-művesség kiemelkedően gazdag, igényes és egyben reprezentatív darabja a főkapu fölötti félköríves vasrács, a Hit, Remény és Szeretet allegorikus alakjaival, valamint a kovácsoltvas kapuk, amelyeket Fazola Henrik készített 1758 és 1761 között. Az épület udvarában, a volt börtönépületben a XVIII-XIX. század hangulatát idéző várostörténeti kiállítás és a megye sporttörténetének kiállítása található.

Kispréposti palota

A Kossuth utca 4. szám alatt található a Kispréposti palota épülete. Szabadon álló, a zárt sorú beépítéshez kertkapukkal csatlakozó, U alaprajzú, egyemeletes épület, az utcai homlokzaton erősen előreugró középrizalittal. A rizalit középtengelyében a főpárkány fölött íves timpanon emelkedik, a kapu fölött konzolokon nyugvó, kovácsoltvas mellvédű erkély. Az épület földszintjének homorúan ívelt oldalsó szakaszain egy-egy fülkében elhelyezett óriási kőváza. A földszinti és emeleti terek boltozottak. 18. század közepi nyílászárók, vasrácsok, lépcsőház kőkoraláttal, puttókkal. Falképek: az emeleti helyiségekben 1774 (Johann Lucas Kracker), 1758 (Lucas Huetter), valamint 20. századi rekonstrukciók. Építtette Androvics Miklós kanonok. Tűzvész

után, 1827-ben renoválták. 1908-ban a falképeket megújították. Jelenleg az ICOMOS (Történelmi Városok és Falvak Nemzetközi Bizottsága) székhelye.

Nagyréposti palota, megyei könyvtár

Csatlakozó beépítésben álló, téglalap alaprajzú, egyemeletes épület, utcai homlokzatán enyhe kiülésű kéttengelyes közép-, és egytengelyes oldalrizalitokkal. A kapu feletti erkélyt füzéres jón oszlopok tartják, ablakait rokokó stílusú vasrácsok díszítik. Udvari homlokzata közepén oromzatos, erősen előrelépő rizalittal. Az épületben boltozatos földszinti helyiségek és lépcsőház található. Korábbi, 18. század eleji ház helyén építtette gr. Batthyány Ignác nagyrépost, majd utóda Dobronyay Miklós kanonok fejeztette be (építész: Fellner Jakab). Jelenleg a Bródy Sándor Megyei- és Városi Könyvtár található benne.

Buttler-ház

A XVIII. században, barokk stílusban, norvég alaprajzzal épült ház nevét a Mikszáth Kálmán Különös házasság című regénye által híressé vált Buttler János egrí városparancsnokról, egykori tulajdonosáról kapta. Jelenleg magántulajdonban van.

Kis Zsinagóga

Az egrí Hibay Károly utca 7. szám alatti Kis Zsinagóga Eger legrégebbi zsinagógája. Az 1840-es években kialakított épület a XIX. században vallási célokat szolgált, majd 1924-től a zsidó hitközség kulturális, társadalmi és szellemi életének centruma lett egészen a 40-es évek közepéig. A második világháború tragikus következményeinek tudható be, hogy megszűnt az egrí hitközség, és az un. Kis Zsinagóga a város tulajdonába került át. A Kis Zsinagóga egy alulról építkező kezdeményezésként egrí fiatalok lelkesedéséből kulturális térré fejlődött az elmúlt két év során.

Vitkovics-ház

Az 1760 körül barokk stílusban épült volt plébániaházban született Vitkovics Mihály költő 1778-ban. Az egykori görögkeleti (ortodox) plébánián ma múzeumi kiállításokat rendeznek. Az épület a történelmi városmag karakter II. besorolásba tartozik.

Dobó István Gimnázium

Az épületet a jezsuiták építették 1754-ben. A rend feloszlása után a ciszterciek kapták meg az épületet. 1787-től királyi gimnáziumként működött. A múlt században a hadsereg kaszárnyaként használta. 1890-ben Eger város képviselői bezáratták, hogy városi támogatással egy állami reáliskolát hozzanak létre.

Rác templom

A Széchenyi utca északi végén egy kis dombon áll a Görögkeleti vagy Szerb templom. Az egyhajós templom copfstílusban épült 1784-99 között Povolny János terve alapján, ikonosztázát Jankovich Miklós készítette. A templom belső berendezése késő barokk-rokokó stílusú. Szószéke gazdagon faragott, copf stílusú. A templom körüli kertben XVIII-XIX. századi síremlékeket

láthatunk. Az egykori plébániaházban ma Vitkovits Mihály szerb költő emlékszobája és Kepes György magyar művész kiállítása tekinthető meg. Kepes György a vizuális művészetek XX. századi történetének kiemelkedő fontosságú képviselője. A kiállításon több mint 200 műve (festmények, fotók, fotogramok, tervek, vázlatok) mutatja be sokrétű életművét, melyet gazdag dokumentációs anyag egészít ki.

Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnázium

Az 1699-1727 között épült kora barokk jezsuita rendházban kapott otthont a ciszterci gimnázium. Az államosítás után is iskola volt az épületben, amely a rendszerváltozás után ismét a cisztercita rend tulajdonába került. A nagy múltú gimnázium előtt egy Daidalosz-szobor áll, amely Segesdi György alkotása.

Cisztercita (Szent Bernát) templom

A volt jezsuita, majd ciszterci templom 1731-1743 között épült barokk stílusban. Előcsarnoka rokokó. Az 1769-ben készült főoltára, Anton Kraus műve a hazai barokk szobrászat egyik legkitűnőbb alkotása

Angolkisasszonyok Sancta Maria Gimnáziuma

A gimnázium barokk épülete a XVIII. században épült G. B. Carlone tervei szerint. Itt volt eredetileg a Foglár György által alapított jogi iskola. 1853-tól működött itt az Angolkisasszonyok Leánynevelő Intézete.

Barátok temploma

A ferences rendi szerzetesek templomát 1736-1755 között G. B. Carlone tervei szerint építették barokk stílusban, az eredetileg itt lévő Szent Demeter-templom egyes részeinek felhasználásával.

Jezsuita iskola

Az egykori jezsuita iskolát 1754-ben építették, barokk stílusban, oromzatos, szobrokkal és felirattal díszített homlokzattal. A XIX. század végén bővítették, és részben átalakították.

Művészetek Háza

A XVIII. századi Spetz-ház (később kaszinó) barokk stílusban épült, majd 1812-1814 között, Povolny Ferenc tervei alapján klasszicista stílusban átalakították, és 1850 körül emelettel bővítették.

Kórház

A volt Irgalmas Kórház és kolostor G. B. Carlone tervei alapján 1726-1843 között épült barokk stílusban. Ma itt működik a Markhot Ferenc Megyei Kórház egy része.

Panakosztá-ház

A XVIII. század elején barokk stílusban épült házat 1770 körül és 1797-ben késő barokk stílusban átalakították, majd 1879-ben eklektikus stílusban megújították. Itt kapott helyet a zeneiskola.

Római katolikus, szervita templom

A Szent János apostol és a Fájdalmas anya tiszteletére szentelt volt szervita templom 1733-ban épült barokk stílusban. Tornyai 1754-ben készültek. A főoltár szintén a XVIII. században készült barokk stílusban

Római katolikus (Szent Anna) templom

Az egykori Irgalmas rendi kórházhoz tartozó templom az 1730-as években épült egyszerű barokk stílusban, belső berendezése neogótikus, ma ismét az Irgalmas rendi Nővérek gondozásában működik. Az épület a kórház területén található.

Római katolikus (Szent Rozália) templom, Felnémet

A barokk templom 1715-ben, és 1746 és 1750 között épült G. B. Carlone tervei alapján. A berendezés jelentős része - a fő- és mellékoltár, a szószék - szintén a XVIII. század közepén készült.

Szent József Kollégium

A kora barokk stílusú épület 1700 körül készült. Északi szárnyát a XX. század elején bővítették és átalakították. A kollégium a rendszerváltás után ismét az egyház tulajdonába került.

Szervita rendház, plébánia

A szervita rendház 1728 körül épült barokk stílusban. A refektórium freskója J. L. Kracker alkotása. Az egykori rendházban kapott helyet a Szent János apostol és Fájdalmas anya-templom plébániája.

Tábornok-ház

Az úgynevezett Tábornok-ház barokk épületét 1756-1758 között emelte Pichler György. Valamikor - amint erre az elnevezés is utal - a katonai parancsnok háza volt ez, majd iskola lett, jelenleg üres.

Trinitárius templom

Az egykori trinitárius templom valószínűleg 1730-1763 között épült barokk stílusban, Kilian Dietzenhofer tervei alapján.

Érsekkert

Az Érsekkert Eger belvárosának legnagyobb zöldfelülete. A mintegy 22 hold kiterjedésű parkot Eszterházy püspök idejében építették, a közepén található szökőkutat 2000-ben avatták fel. A francia parképítő művészet hagyományait őrző park 1919 óta közkert. Délnyugati sarkában futball- és tenispályák, valamint a stadion található.

Termálfürdő

A Petőfi téren található az egeri termál- és élményfürdő. A melegvizes strand hat szabadtéri és egy részben fedett medencével várja a látogatókat. Eger 1976-ban országos jelentőségű gyógyhelyé nyilvánították. A természetes forrásokból naponta több ezer köbméter víz tör elő.

Török fürdő

A termálfürdő mellett található a Török fürdő. Más néven Arnaut Pasa fürdője a XVII. században létesült, később többször bővítették és átalakították. Jelenleg a megyei kórház kezelésében áll, kizárólag gyógyászati célból látogatható. Vize a mozgásszervi megbetegedésekre, a nőgyógyászati panaszokra és a gerincoszlop betegségeire kedvező hatással van.

A Frank Tivadar utcában található a Bitskey Aladár olimpikegről elnevezett fedett uszoda, melynek tervezője Makovecz Imre.

Szépasszony-völgy

A ma közel 200 pincét számláló Szépasszony-völgy az elmúlt évszázadokban szorosan összekapcsolódott az egeri borok hírnevével. A pincéket az Eger határában több száz méter vastagságban megtalálható vulkanikus eredetű riolitufába vágták, mely kiválóan alakítható. A pincékben a bor állandó, 10-15 °C-os hőmérsékleten tartható az esztendő minden szakában, az itt élő mohák és a nemes penész sajátos atmoszférát teremtenek, kellemes illatuk elősegíti a bor érlelődését, zamatának kialakulását.

Összvárosi településszerkezeti jellemzők, főbb változások

A város szerves és folyamatos fejlődése (a Vár, a városfallal körülvett történelmi városmag, majda városfal elbontása után a városfalon kívüli hóstyák összekapcsolódásával) a XIX. sz. végére lezárult. E szerves fejlődés keretei között alakult még ki, az Eszterházy Károly püspök által kiméretett, ma Károlyvárosnak nevezett terület beépülése.

E területek morfológiai jellegét, alapvetően az Eger patak kanyargós szakaszának sík, korábbi öntésterületének beépítése, s a környező lankás domboldalak, völgyek birtokba vétele jelentette. A XIX.–XX. század fordulójától kb. a 40-es évekig, a korábbi nőtt város jellegét felváltották a szervezett, egyidőben kimért, tervezett, szabályos utca és telekszerkezet jellemzői. A II. világháborút követő időszakban a várost még mindig az egyemeletes beépítés és kiegyensúlyozott fejlődés jellemezte. (A Hajdúhegy még alacsonyabban fekvő részeinek, a beépülése, illetve déli irányban a részben fokozatosan feltöltött területek családiházak jellegű beépítése.)

A város robbanásszerű növekedése, sokszor a város működését is megbénító területi terjeszkedése valójában csak a 60-as években, az emberek tömeges városba vándorlásával és letelepedésével indult meg.

A város szerves működését nehezítő jelentős É-D-i irányú völgyi terjeszkedés, illetve a domboldalak túlzott beépítésének folyamata lényegében az 1960-as évektől kezdődően vált jellemzővé.

Először csak a túlzott területi terjeszkedés (családiházás beépítés), majd a lakótelepi tömeges lakásépítések jelentették a város működési egyensúlyának megbomlását.

E területi terjeszkedéssel párhuzamosan elsősorban a városközpont területén jelentek meg a környezetüket degradáló új intézményi épületek (pl. Kórház, áruház, irodaházak), illetve a hástyái v. családiházás jellegű tömbök belső kertes területeinek beépítésével a többnyire zsúfolt tömbbelső-feltárások.

A város szerkezetében, a nyomvonalas közlekedési létesítmények közül a vasút létesítése és a 25. sz. főútnak a történelmi városmagot elkerülő szakaszának kiépítése jelentős, és a településszerkezetben még ma sem begyógyult „városszebeket” ejtett. A város fejlődésével és növekedésével szükségszerűen együtt járó közlekedési fejlesztéseknek a városszerkezetbe szervesen illeszkedő megoldását a település völgyi jellege minden kétséget kizáróan jelentősen megnehezítette.

A 60-as, 70-es, 80-as években a kertes mezőgazdasági területeken megváltoztak a korábbi időszakokra jellemző mezőgazdasági célú gazdasági épületek elhelyezési szokásai. Hagyományosan a szőlő- és borfeldolgozó létesítmények nem szétszórta a mezőgazdasági területeken, hanem pincesorban, elsősorban a bevezető utak térségében kerültek elhelyezésre. Napjainkban a vegyes építészeti minőséget képviselő épületek a kertes területeken sok esetben hivatkozva a gerincvonalatokon kedvezőtlen tájképi elemként jelennek meg, ezzel megváltoztatva az évszázadok óta jellemző tájszerkezetet és tájkaraktert. A változás elsődleges oka a területek használatának módosulása.

A szőlőhegyeken előtérbe került az üdülési jellegű tájhasználat, amely más jellegű épületeket és épületelhelyezési módot igényelt (minden telken épület).

A 90-es évek elején a kárpótlási és részarányba-adási folyamat a korábbi nagyüzemi művelésű szőlőterületeken gyökeresen megváltoztatta a birtokviszonyokat. A területek feldarabolódtak, azonban az új típusú termelési és feldolgozási folyamathoz igényelt mezőgazdasági jellegű gazdasági épületek típusa, jellemző helyei még nem alakultak ki.

Helyi védelem alatt álló természeti területek:

Érsekkert: 17/1994. (V:18.) sz. önk. rend. (Örökségvédelmi törv. 2001.év LXIV.törv. mód: 2005. évi LXXXIX. törv. – 36-37.§)

Gróber urnatemető: – temetőkert — 45/1998. (IX.30.) sz. önk. rend. (Örökségvédelmi törv. 2001.évi LXIV. törv. mód: 2005. évi LXXXIX. törv. – 36-37.§)

Hősök temető – kegyeleti park — 59/2000. (XI.24.) sz. önk. rend. (Örökségvédelmi törv. 2001. évi LXIV.törv. mód: 2005. évi LXXXIX. törv. – 36-37.§)

Helyi védelem alatt álló természeti értékek:

4 piramistölgy (Gróber urnatemető), 2 közönséges vasa, 1 tamariska, 1 papíreperfa (Gárdonyi Géza emlékmúzeum kertje), 5 juharlevelű platán, 3 mocsárciprus (strand), 7 tiszafa (Dohánygyár), 18 kislevelű hárs (Vörösmarty utcai fasor), 1 páfrányfenyő (Egészség ház utcai lakótelep parkja), 1 japánakác (Csákány u.-Kötő u. sarok hrsz: 6426/2), Diófaút utcai forrás és diófa, vadgesztenye fasor a Mátyás király út keleti oldalán, 1 juharlevelű platán (Markhot F. u. 1.).

Helyi védelem alatt álló építészeti értékek:

- Városháza épülete – 59/2000. (XI. 24.) sz. önkormányzati rendelet
- Cifrakapu tér 4. sz. épület - 16/2006. (IV. 28.) sz. önk. rend.
- Árvízi szintjelző táblák – 3/2007. (I. 26.) sz. önk. rend.
- Szépasszonyvölgy – 32/2007 (VIII. 31.) sz. önk. rend.

Helyi egyedi védelem alá vont építmények - H1 jelű védettség fokozat

„Öregkori” pincék (Szépasszonyvölgy utca két oldala: hrsz.: 3770/3-3784; 3785-3803/3) Kőkút utca északkeleti oldalán három szintben lépcsősen teraszosan kiépült pincesor A kápolna és a körülötte lévő hársfa csoport (3752 hrsz.)

Helyi területi védelem alá vont területek - HT jelű védettség fokozat

(1) Védendő településszerkezet:

Tulipánkert u. – 3728/4 hrsz. ÉNY telekhatára - 3728/6 hrsz. É telekhatárai – 3727/2 hrsz. út – 3727/6 és 3727/7 hrsz.-ok ÉK telekhatárai – 3803/3 hrsz. K telekhatára – 7670 hrsz. út – 7831/3 hrsz. K telekhatárai – 7831/11 hrsz. út – 7725/1 és 7737/8 hrsz. É telekhatárai – 7755 hrsz. D telekhatára – 3771 hrsz. árok

(2) Védendő térfalak, utcakép, közterületek rendszere:

a szabadtéri színpadot körülvevő pincesorok (7737/3 és 7737/4 hrsz.)

- Széchenyi u. 82. sz. épület – 52/2007. (IX. 28.) sz. önk. Rend.

II.3.3. Lakásállomány vizsgálata

Eger város területén a legutóbbi népszámláláskor közel 9000 lakó- és üdülőházat írtak össze, ez a megyeinek 8,6%-át jelentette. A lakóházak 98%-os hányadot képviselnek, arányuk nagyobb, mint a megyei átlag (95%). a lakó- és üdülőházak többsége földszintes és egy lakásos. A 4, illetve ennél több lakásos lakó- és üdülőházak aránya közel 13% (a megyében mindössze 2%).

Egerben a változatos városszerkezetben megtalálható falusias jellegű lakóövezet, szociális szempontból nem megfelelő övezet, és üdülőterület. Ezek legnagyobb hányada egy lakásos, szinte kizárólag földszintes épületekből állnak. Jelentős még a földszintes épületek részesedése a kertvárosias lakóövezetben, a hagyományos beépítésű belső lakóterületen és villanegyedekben is. A lakótelepeken a lakóépületek közel kétharmada 11, illetve több lakásos, ez különösen a felsővárosi lakótelepre jellemző.

Eger lakásállománya 2001. február 1-jén 23633 lakásból állt, ez 5,3%-kal több mint 1990. január 1-jén. A lakásállomány a megyeinek 18%-át jelentette, részesedése kissé nagyobb, mint 1990-ben. A 2001. évi népszámlálás adatai alapján a lakások 91%-át, 21530 lakást lakták, 8%-át nem lakták, és egy százalékát egyéb célra használták. A lakott és nem lakott lakások hányada a megyeiből egyaránt 18%-os arányt képvisel. A lakások legnagyobb hányada (34%) a hagyományos beépítésű belső lakóterületeken, ezt követően a lakótelepeken (33%-a) található.

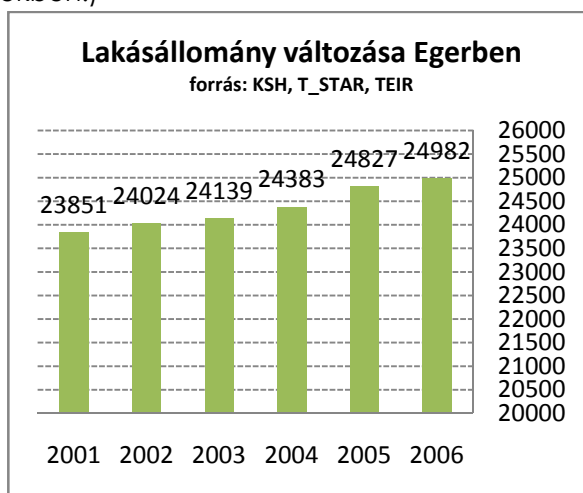

A kertvárosias lakóövezetben, a lakások 18%-át írták össze, a többi funkció szerinti részesedés 0,1-7,6% között szóródott. A lakások mindegyikét lakták az üdülőtérületen. A nem lakott lakások legnagyobb hányada a belvárosban volt, ezt követően a hagyományos beépítésű belső lakóterületen. A nem lakott lakások száma és aránya a szociális szempontból nem megfelelő övezetben a legkisebb.

A 90-es évek lakásépítési tevékenysége Egerben nem egyenletes. A lakásátadások (használatbavételi engedélyek) mennyiségi mélypontja 1993-ban volt. Azóta a lakásépítések száma – kisebb visszaesésekkel – növekvő tendenciát mutat. 2000 után – valószínűleg összefüggésben az állami lakásépítési támogatások rendszerének megváltozásával – megugrott az építkezések száma. A lakásépítési tevékenységhez kapcsolódó vállalkozói réteg kialakulásához, illetve megerősödéséhez időre volt szükség, amellyel közel párhuzamosan tapasztalható az önkormányzati lakástámogatási rendszer kibontakozása, illetve a központi kormányzat hasonló módon kedvező intézkedéseinek életbe léptetése.

A Polgármesteri Hivatal adatszolgáltatása szerint 1992–2002 között mintegy 800 db lakás megépítése akciószerű, vagy jelentős lakástöbblettel járó lakásberuházás keretében került előkészítésre. Ebből 500 db 1997–2003 között meg is valósult, kb. 300 db lakás megépítése átnyúlt 2003–2004-re. Közelítő számítások szerint a foghíjszerű beépítésekből származó lakástöbblet további 450 lakást jelentett 1992–2002 között.

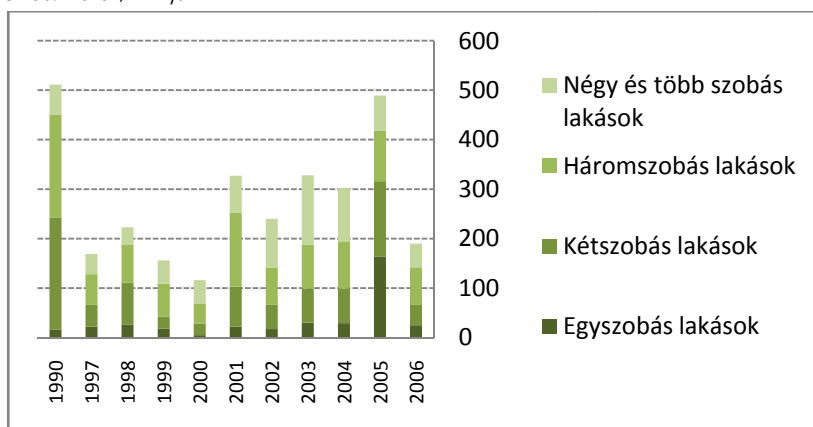
Az Egerben folyó lakásépítési tevékenységgel összefüggésben röviden ki kell térnünk Eger és városkörnyékének viszonyára. A városkörnyéki településekre való kiköltözés folyamata, nem sorolható a dezurbanizáció általános, országos folyamatába. Az elköltözés hátterében minden valószínűség szerint az ingatlanpiaci, egyes rétegek számára szinte elérhetetlenül magas árak, illetve a rendszerváltást követő kezdeti lakásépítési nehézségek húzódnak meg legfőbb okként. Különösen nagy elvándorlás mutatkozott Egerben 1990–96 között, amikor az állami lakásépítés teljes megszűnését még nem váltotta ki a vállalkozói lakásépítés, illetve eredményei még nem mutatkoztak meg. (Ugyanezen idő alatt nagyszámú – családi házas – magán-lakásépítés történt a városkörnyéki településeken.)

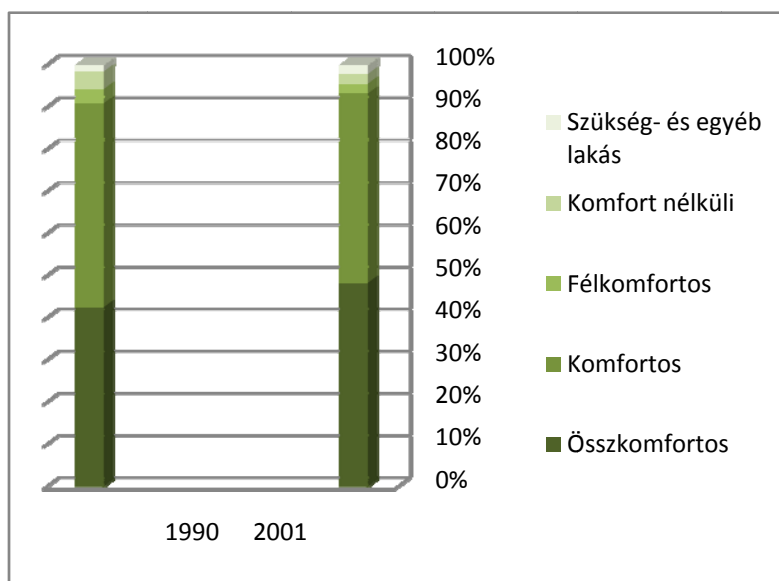
A város lakásállománya 1990-2001 között a KSH adatai szerint 22921 db lakásról 23851 db lakásra növekedett, azonban az 1990-es adat az éves lakásépítési és megszűnési stat. alapján, 80-tól a 84. évi mikrocenzus, 90-től népszámlálás alapján becsült adat. 2001-hez képest 2006-ra a lakásállomány 1131 db lakással növekedett. 2001-ben az alacsony komfortfokozatú lakások

aránya 6,05 százalék volt. A lakások 90,5 százaléka magántulajdonban van. Az alábbi grafikon az adott év során épített lakásokon belül mutatja a lakások szobaszámára vonatkozó megoszlásokat (forrás: T-Star, TEIR):

2007-ben az épített lakások száma már csupán 140 db lakás volt (ez 50 db lakással kevesebb, mint a 2006-os évben), ebből 21 db lakás épült egy szobával, 48 db lakás épült két szobával, 38 db három szobával, és 33 db épült négy vagy annál több szobával. 2007-ben a lakásépítéshez kiadott építési engedélyek száma ezzel szemben Egerben 297 db volt, lakóparki formában épített lakások száma pedig 40 db volt. Családi házas formában épített lakások száma 2007-ben 31 db volt.

(forrás: KSH)

Eger jelenlegi lakáshelyzetére tehető legfontosabb megállapítások a következők:

- A lakáskínálat, lakásépítési tevékenység közvetlenül hat a népességi vándormozgalomra.
- Amióta a szervezett terület előkészítés és lakásépítés újra megindult Egerben, a településből való elvándorlás folyamata erőteljesen csökkent.
- 2002-ben az utolsó olyan nagyobb összefüggő önkormányzati földtulajdon is értékesítésre került, amellyel az Önkormányzat a terület-előkészítést hatékonyan tudta támogatni.

- A város rendezési tervében kijelölt, illetve bármely szóba jöhető új terület előkészítése a korábbinál jelentősebb infrastrukturális befektetéseket igényel.

Az Önkormányzat adatszolgáltatása alapján az önkormányzati tulajdonú lakások számának alakulása Egerben:

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Önkormányzati tulajdonú lakások száma (db)	1185	1101	1037	925	857	795	877	954	956	954	942

II.3.4. A települési infrastruktúra vizsgálata

Energiaellátás

A település energiaellátására a vezetékes energiahordozók közül a villamos-energia és a földgáz közvetlenül, illetve közvetve áll rendelkezésre. A nem vezetékes energiahordozók használata bár folyamatosan csökken, mégis ma is és várhatóan a jövőben is szerepet fog betölteni a település energiaellátásában.

A belterületen, illetve a beépítésre szánt területeken nem vezetékes energiahordozók közül a szén, fa, olaj használata termikus célra egyaránt jellemző a vezetékes gázzal el nem látott, illetve a gázhálózatra nem csatlakozó telkeken. A PB használata, szintén a gázzal el nem látott ingatlanokra jellemző, elsődlegesen főzési célra.

A villamos-energia jelenleg a világítás és technológiai célú energiaigények kielégítését szolgálja. A földgáz közvetlen, komplex hasznosításával - beruházási és üzemeltetési költségeiben még elfogadhatóan - a termikus energiaigények (fűtés, használati melegvíz termelés és főzés) teljes körű kielégítésére alkalmas. A termikus hőellátás lakótelepi, épületenkénti, lakásonkénti, vagy a legtöbb esetben lakóhelyiségenkénti (parapet konvektoros) ellátási móddal került kivitelezésre.

Villamosenergia-ellátás: Eger villamos-energia ellátásának üzemeltetője az ÉMÁSZ-ELMŰ Rt. Egeri Kirendeltsége. Eger villamos-energia ellátása az országos villamos-energia rendszerből a 120 kV-os főelosztó hálózaton keresztül történik. Erről a 120 kV-os hálózatról kap betáplálást a város két 120 kV-os alállomása, a déli un. Eger, és a Cifrakapu magasságában üzemelő Eger-Észak alállomás.

A külterületen, a beépítésre nem szánt területen a villamos-energia az egyetlen biztosan általánosan igényelt és ezért gazdaságosan kiépíthető vezetékes energiahordozó. A földgáz kiépítése csak bizonyos beépítési sűrűség, illetve jelentkező igény mellett válhat gazdaságossá. Jellemzően a beépítésre nem szánt övezetben a villamos-energia ellátáson túl jelentkező összes egyéb energiaigényt nem vezetékes energiahordozóval kell megoldani. A tartályos pb gázzal a fogyasztói oldalról nézve a vezetékes gázzal azonos értékű, komfortot nyújtó ellátást lehet biztosítani.

Az ÉMÁSZ Nyrt. Önkormányzat által bekért adatszolgáltatása alapján Eger városa áram és közvilágítás tekintetében a belterületen teljes lefedettségű. Az áramszolgáltató új fejlesztést nem tervez.

Földgázellátás: Eger földgázellátása már történelmi múltú, ennek következménye, hogy az ellátottság teljes körűnek (93,4 %-os) tekinthető. Az ellátást a TIGÁZ Rt. biztosítja. Eger gázellátása az országos nagynyomású földgázhálózatról történő vételezéssel történik. A város ellátásának

alapbázisa az Eger-Hajdúhegyi gázátadó-gázfogadó és nyomáscsökkentő állomás, az innen induló nagy-középnomású vezetékekkel biztosítják az egész város és annak térségének gázellátását.

A keletre induló gerincvezeték Eger ellátását szolgálja. A nyugatra induló a szomszédos települések gázellátását biztosítják. A délre induló Demjén, Kistálya, Andornaktálya, Nagytálya, Ostoros, Novaj, Szomolya, Bogács gázfogadóját táplálja. Északra induló Felnémet, Felsőtárkány gázfogadóját táplálja.

Táv hőellátás: A panelos lakótelep és több közintézmény számára létesítették a távhőellátást Egerben. A távhőellátási mód a legmagasabb komfortot jelentő, legköltségesebb hőszolgáltatás, olyan épületállomány hőellátására létesült, amelynek műszaki adottsága a hőszolgáltatást nagyon költségessé tette.

A távhőellátás relatív magas, illetve a fizetőképességet meghaladó költsége miatt, a hőtermelés fejlesztése, a jól szabályozhatóság elérése, az egyedi mérés megoldása, a hálózatok korszerűsítése, a hőveszteség csökkentése stb. fedezet hiányában sokáig nem volt megvalósítható.

Nagy lépésnek tekinthető, s az önköltség csökkentését szolgálja, hogy Egerben a hőtermelés korszerűsítésére a kapcsolt energiatermelésre gázmotoros fejlesztést valósítottak meg. A távhőszolgáltatás gazdasági és energetikai eredményeket hozó műszaki fejlesztésének megvalósítása bár előnyös, de nem elégséges.

Vízellátás

Egerben a komfortos közműellátás legfontosabb eleme, a vezetékes ivóvíz ellátás megoldott, a vízellátó hálózat 100 %-os szintre kiépítettnek tekinthető, az ivóvíz vezeték minden utcában kiépült. A vízellátást a Heves Megyei Vízmű Rt. biztosítja. Eger változatos topográfiai adottságai miatt a vízellátó hálózati rendszer különböző nyomászónákra van felosztva, amelyekben a szükséges vízmennyiséget és a víznyomást a zónák tározói és a gépházak biztosítják.

Vezetékes hírközlés

Eger vezetékes távközlési ellátását jelenleg a T-COM Rt. biztosítja. A Miskolci szekunderközpontoz tartozó Egeri primerközpont a vezetékes távközlési ellátás bázisa. Az országos optikai hálózatról, Füzesabonytól épült ki a település optikai hálózattal történő bekötése. A város 36-os körzetszámmal csatlakozik az országos, illetve nemzetközi távhívó hálózathoz, biztosítva ezzel a kedvező távközlési lehetőséget. A vezetékes távközlési ellátottság 90 % közeli, így teljes körű, az igények kielégítettek.

Vezeték nélküli hírközlés

A távközlési ellátottságot tovább növeli a vezeték nélküli mobiltelefonok használata. Ennek területi korlátja nincs. Egerben valamennyi vezeték nélküli táv- (T-MOBIL, Pannon GSM, Vodafone) és hírközlési szolgáltató megfelelő vételi lehetőséget tud biztosítani.

A település közigazgatási területét érinti a vezeték nélküli ellátás biztosítására kialakított mikrohullámú összeköttetés, amely Füzesabony irányából érkezik. Eger OTH telephellyel is rendelkezik, bázisállomása 750165 és 285514 koordinátájú ponton található.

II.4. KÖZSZOLGÁLTATÁSOK VIZSGÁLATA

Eger MJV településhálózaton belül betöltött szerepköréből adódóan a közszolgáltatások tekintetében kiemelkedően ellátott. A városban a lakosok a közszolgáltatások széles spektrumát helyben érik el, Heves Megye központjaként Eger számos megyei intézménnyel is rendelkezik, valamint az Észak-Magyarországi Régió és az Egri Kistérség intézményei is zömmel a városban találhatóak meg.

Közszolgáltatások	A feladatellátás fenntartói háttere					
	Önkormányzat saját fenntartású intézménye vagy gazdasági társasága	Kiszervezett formában non profit, civil, egyházi szervezet, vagy gazdasági társaság	Intézmény-fenntartó társulás	Többcélú Társulás	Megyei önkormányzat	Egyéb
Óvodai nevelés	X	X			X	X
Általános iskolai oktatás	X	X	X		X	X
Alapfokú művészetoktatás	X	X				X
Gyógypedagógiai tanácsadás	X					
Korai fejlesztés és gondozás					X	
Fejlesztő felkészítés					X	
Nevelési tanácsadás	X					
Logopédiai ellátás	X			X	X	
Továbbtanulási-, pályaválasztási tanácsadás						
Gyógytestnevelés	X				X	
Gyermekjóléti szolgáltatás	X					
Bölcsőde	X					
Családi napközi				X		
Iskolai napközi	X	X	X		X	
Házi gyermekfelügyelet	X					
Családok átmeneti otthona				X		
Középiskolai oktatás	X	X	X		X	X

forrás: EMJVÖ Települési Közoktatási és Esélyegyenlőségi Helyzetelemzése

Az alábbi felsorolások a teljesség igénye nélkül számba veszik az Egerben található főbb intézményeket:

Regionális Intézmények

- Észak-Magyarországi Regionális Munkaügyi Központ
- ÁNTSZ Észak-magyarországi Regionális Intézete
- Észak-Magyarországi Regionális Közigazgatási Hivatal
- Magyar Turizmus Rt. Észak-Magyarországi Regionális Marketing Igazgatóság

Megyei Intézmények

- Heves Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
- Heves Megyei Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal
- Heves Megyei Munkaügyi Központ
- Heves Megyei Főügyészség
- Heves Megyei Bíróság
- Heves Megyei Rendőr-főkapitányság
- Heves Megyei Földhivatal
- Heves Megyei MGSZH Erdészeti Igazgatóság
- Heves Megyei Levéltár
- Heves Megyei Múzeumi Szervezet
- Heves Megyei Önkormányzat Pedagógiai Szakmai és Közművelődési Szolgáltató Intézménye
- Heves Megyei Gyógypedagógiai Szakszolgálati Központ
- HMÖ Egységes Gyermekvédelmi Intézménye
- HMÖ Markhot Ferenc Kórház- Rendelőintézet
- Tisza vízgyűjtő Programrégió Önkormányzati Társulás
- Gárdonyi Géza Színház
- Harlekin Bábszínház

Kistérségi Intézmények

- ÁNTSZ Egri, Bélapátfalvai, Pétervásári Kistérségi Intézete
- Családok Átmeneti Otthona
- Gyermek Átmeneti Otthona

Eger

Önkormányzati Intézmények

- Eger Városi Gyámhivatal
- Egri Okmányiroda
- Polgármesteri Hivatal
- Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság, Eger
- EVAT Zrt.

Kulturális Intézmények

- Bartakovics Béla Művelődési Központ (Heves Megye Önkormányzatával együttes fenntartásban)
- Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár Mátyás k. utca 52.
- Egri Kulturális és Művészeti Központ Bartók Béla tér 1.

Egyházi központi szerepkörből adódó intézmények

- Érseki Hivatal
- Érseki Gyűjteményi Központ
- Egri Főegyházmegye – Főegyházmegyei Hatóság
- Érseki Bíróság

Egyéb intézmények

- Tourinform Iroda
- Eger Körzeti Földhivatal
- Polgári Védelmi Kirendeltség, Eger
- Egri Nyomozó Ügyészség
- Egri Városi Ügyészség
- Egri Városi Bíróság
- Városi Rendőrkapitányásg

Települési kommunikáció

Helyi újságok

- Városi Újság
- Heves Megyei Hírlap
- Egri Est
- Royal club – Heves megye
- Egri Szín

Internetes média felületek

- eger.hu – Eger Megyei Jogú Város hivatalos portálja
- Heol – Heves Megyei Online
- Heves megye portál: a megye hírei
- Egri Szín Online – Közéleti kulturális hetilap
- agria.hu – Eger legfrissebb hírei

Helyi televíziók

- Városi Televízió Eger: Egerben húsz éve, 1988-tól működik városi televízió. Azóta rendszeresen készítik műsoraikat, melyek 1995-ig a városi kábelhálózat segítségével, majd 1996 tavaszától sugárzott adásként is eljutnak a nézőkhöz.
- Líceum Televízió
- Agria Televízió

Helyi Rádióállomások

- Rádió 1 (101,9 MHz)
- Rádió 7 (106,9 MHz)
- Rádió Eger (101,3 MHz)
- Szent István Rádió (91,8 MHz)
- Gazdasági Rádió (100,7 MHz)

II.4.1. Oktatás-nevelés helyzete

Óvodák

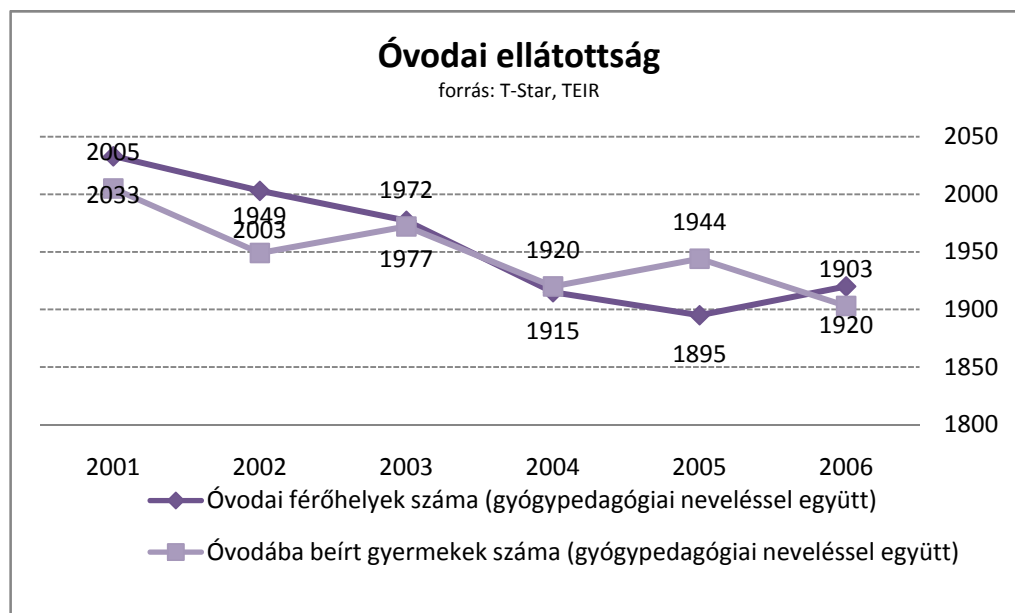
	2006	2005	2004	2003	2002	2001
Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)[db]	21	21	21	23	23	23

forrás: T-Star, TEIR, KSH

Önkormányzati óvodák – Önkormányzati fenntartásban jelenleg 17 óvoda működik:

- Napközi-Otthonos Óvoda
Hibay Károly út 7.; Köztársaság tér;
Farkasvölgy út 4.; Deák Ferenc út 17.;
- Joó János Óvoda
Epreskert út 3/a.; Nagyváradi út;
- Eszterlánc Óvoda
Kodály Zoltán út 1.; Ifjúság út 7-9.;
- Szivárvány Napközi-Otthonos Óvoda
Széchenyi út 4.; Tavasz út 1.
- Csillagfény Óvoda
I.sz. lakótelep 9 ép.
- Benedek Elek Napközi-Otthonos Óvoda
Kallómalom út 1-3.
- Gyermeklánc Óvoda
Remenyik Zs. utca 17.
- Kertész út 38.
- Tittel Pál út 8.
- Vallon út 4.
- Vízimolnár út 1.

Nem önkormányzati fenntartásban, Egerben 4 óvoda működik, a városban összesen 21 db óvoda található jelenleg.

Általános iskolák

A városban 15 általános iskola működik, melyből az alábbi iskolák működnek önkormányzati fenntartásban:

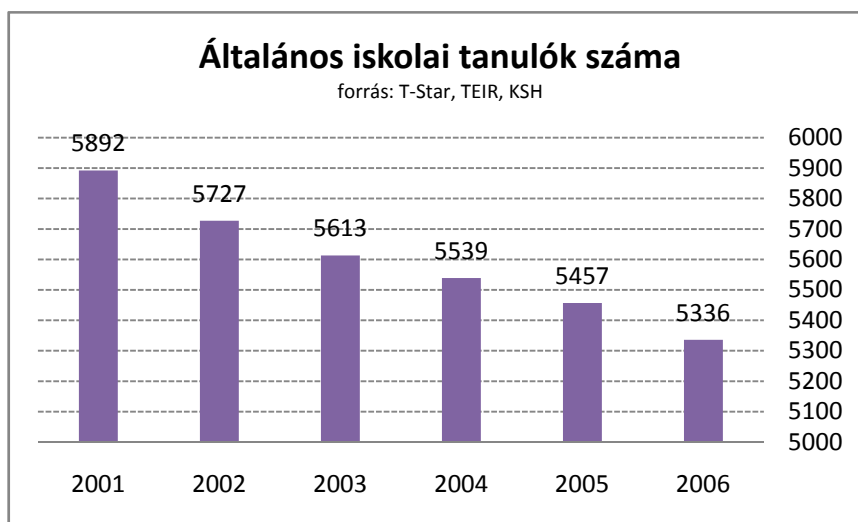
Neve	Székhelye
Lenkey János Általános Iskola	3300 Eger, Markhot Ferenc u. 6.
Lenkey János Általános Iskola Egerszóláti Tagiskolája	
Hunyadi Mátyás Általános Iskola	3300 Eger, Fadrusz u. 1/a.
Hunyadi Mátyás Általános Iskola Andornaktályai Tagiskolája	
Dr. Kemény Ferenc Általános Iskola	3300 Eger, Kodály Z. u. 5.
Dr. Kemény Ferenc Általános Iskola Árpád Fejedelem Tagiskolája	
Felsővárosi Általános Iskola	3300 Eger, Iskola u. 4.
Felsővárosi Általános Iskola Balassi Bálint Tagiskolája	
Felsővárosi Általános Iskola Tinódi Sebestyén Tagiskolája	
Felsővárosi Általános Iskola Egerbaktai Tagiskolája	
Pásztorvölgyi Általános Iskola és Gimnázium	3300 Eger, Pásztorvölgy u. 25.
Móra Ferenc Általános Iskola és Előkészítő Szakiskola	3300 Eger, Bem tábormok u. 3.

Három iskola a Heves megyei Önkormányzat fenntartásában működik:

- Arany János Általános Iskola és Előkészítő Szakiskola;
- Mlinkó István Általános Iskola, Diákotthon, Óvoda és Szakszolgálat;
- Szalaparti Speciális Oktatási- Nevelési Központ és Szakszolgálat).

Egyéb fenntartású általános iskolák:

- Deák Ferenc Római Katolikus Általános Iskola – Egri Főegyházmegye fenntartásában,
- Sancta Mária Általános Iskola Alapfokú Művészetoktatási Intézet Leánygimnázium és Kollégium – Angolkisasszonyok Szerzetesrend fenntartásában,
- Eszterházy Károly Főiskola Gyakorló Általános Iskola, Középiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény,
- Egri Autisták Speciális Iskolája és Óvodája

Középkolai képzés

Eger Megyei Jogú Városban működő számos középfokú neveléssel-oktatással foglalkozó intézmény nagyobb hányada nem önkormányzati fenntartású. Önálló önkormányzati középiskolák:

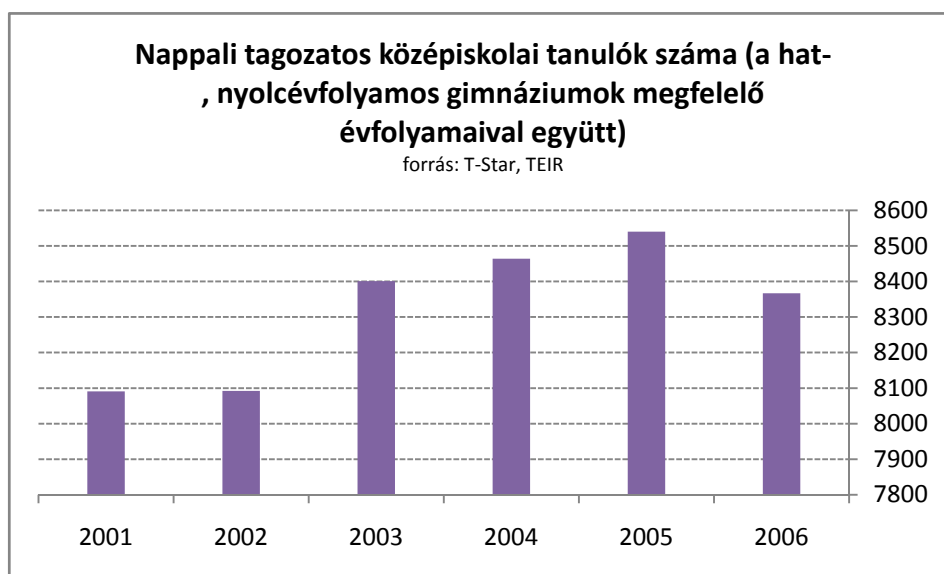
Neve	Székhelye
Dobó István Gimnázium	3300 Eger, Széchenyi u. 19.
Szilágyi Erzsébet Gimnázium és Kollégium	3300 Eger, Ifjúság u. 2.
Pásztoryölgyi Általános Iskola és Gimnázium	3300 Eger, Pásztoryölgy u. 25.
Andrássy György Közgazdasági Szakközépiskola	3300 Eger, Klapka Gy. u. 7.
Kossuth Zsuzsa Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium	3300 Eger, Bem tábornok u. 3.
Egri Kereskedelmi, Mezőgazdasági, Vendéglátó-ipari Szakközép-, Szakiskola és Kollégium	3300 Eger, Pozsonyi út 4-6.
Bornemissza Gergely Szakközép-, Szakiskola és Kollégium	3300 Eger, Kertész út 128.

Egyéb fenntartású középfokú nevelés-oktatással foglalkozó intézmények:

Neve	Székhelye
Gárdonyi Géza Ciszteci Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium	3300 Eger, Csiky Sándor út 1.
Neumann János Középiskola és Kollégium	3300 Eger, Rákóczi út 48.
Wigner Jenő Műszaki, Informatikai Középiskola és Kollégium	3300 Eger, Rákóczi út 2.
KONTAWIG Műszaki és Üzlettudományi Szakképző Iskola	3300 Eger, Rákóczi út 2.
Eventus Üzleti, Művészeti Középiskola, Szakiskola, Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Kollégium	3300 Eger, Cifrakapu tér 4.
Szent Lőrinc Vendéglátó és Idegenforgalmi Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	3300 Eger, Rákóczi út 95.
Gimnázium, Informatikai, Közgazdasági, Nyomdaipari Szakközépiskola és Szakiskola	3300 Eger, Mátyás király út 165.
Európai Üzleti Ismeretek Szakközépiskolája	3300 Eger, Katona tér 5.
Egri Agrárképzésért Alapítvány Európai Szaktudás Szakiskolája	3300 Eger, Kistályai út 8.
Eszterházy Károly Főiskola Gyakorló Általános Iskola, Középiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	3300 Eger, Barkóczy u. 5.
Arany János Általános Iskola és Szakiskola	3300 Eger, Iskola u. 3.
"Sancta Maria" Általános Iskola, Leánygimnázium, Kollégium és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	3300 Eger, Kossuth Lajos u. 8.

Az alapítványi fenntartásban működő középfokú neveléssel-oktatással foglalkozó intézményekre elsősorban szakközépkolai, szakiskolai képzés, valamint a szakképzés jellemző, közülük mindössze egyben folyik gimnáziumi képzés is.

Az önkormányzati iskolák tanulólétszáma évek óta csökken az egyéb fenntartású szakképzést is folytató iskolák tanulóinak száma az utóbbi három évben inkább növekedett.

Szakképzés

Az önkormányzati intézmények szakképzési kínálatát az egyéb fenntartású intézmények szakképzéssel foglalkozó intézményei egészítik ki. Ez a helyzet számos szakmacsoport esetében képzési párhuzamosságokat teremt:

- gépészet,
- elektronika-elektrotechnika,
- informatika,
- könnyűipar,
- közgazdaságtan,
- kereskedelem-marketing,
- vendéglátás-idegenforgalom
- mezőgazdaság

A képzési sokszínűség ellenére a városban jelenleg működő szakképzési rendszer nem képes a munkaerőpiaci igények megfelelő színvonalú kielégítésére.

Egyéb közoktatási feladatokat ellátó intézmények nem önkormányzati fenntartásban:

- Heves Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Szakmai Szolgáltató
- Heves Megyei Önkormányzat Pedagógiai Intézete
- Egri Autisták Speciális Iskolája és Óvodája
- "Ifjú Tehetségek Műhelye" Egri Alapfokú Művészeti Iskola
- Jelképző Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Szakközépiskola
- Agria Alapfokú Táncművészet-oktatási Intézmény
- Egri Csillagok Középiskolai Kollégium
- Érseki Szent József Kollégium
- Minorita Rend Szent Hedvig Kollégiuma
- Szent Orsolya Rend Egri Kollégiuma

Felsőoktatási intézmények

Eszterházy Károly Főiskola

Az Eszterházy Károly Főiskola (korábban: Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola) 1774-ben nyílt meg Egerben. 1989-ben felvette az építető, Eszterházy Károly püspök nevét. A főiskolát gróf Eszterházy Károly egri püspök alapította, aki négyfakultásos egyetemet szándékozott létrehozni a városban. A képzés 1774-ben indult meg, jogi filozófiai és teológiai oktatás is folyt, később azonban nehéz helyzetbe került az intézmény: a Ratio Educationis miatt 1784-ben megszüntették a filozófia és a jog oktatását, két évvel később pedig a papnevelde Pestre került. II. József halála után azonban Eszterházy mindezt visszahelyezte Egerbe.

Az intézmény a városon belül több épületben helyezkedik el, a legrégebbi, az „A” épület („Líceum”) barokk stílusú. Ebben működik a Főegyházmegyei Könyvtár, melyet még Eszterházy püspök alapított. A Líceum épületében csillagvizsgáló és camera obscura is található.

A képzés szerkezete az „általános főiskola” irányában változott: a **tanárképzés meghatározó súlyának megtartása** mellett növekedett a nem tanárszakok képzési kínálata és hallgatóinak száma. A tanárképzésben részt vevők aránya az elmúlt 5-6 évben 64%-ról 50%-ra csökkent a nem tanárszakok hallgatói létszámának dinamikus emelkedése révén.

A főiskolai alapképzés **négy új nem tanári szakkal** bővült: biológus laboratóriumi operátor, informatikus könyvtáros, programozó matematikus, programtervező informatikus. Az egyetemi alapképzés területén ugyancsak négy új szak indult: történelem (tanár és bölcsész), informatikus könyvtáros, magyar nyelv és irodalom, etika, ember- és társadalomismeret. A **felsőfokú szakképzés kínálata a korábbi egyről 11-re gyarapodott**, a régió gazdasága és intézményei szakemberszükségletének figyelembevételével:

- médiatechnológus,
- intézményi kommunikátor,
- számviteli szakügyintéző,
- élelmiszer-ipari menedzser,
- hulladékgazdálkodási technológus, stb.

AZ EKF jelenleg a hagyományos képzésben 29 főiskolai **és négy egyetemi szintű alapképzési szakon** végez képzést kifutó rendszerben. Az alapképzési szakokhoz 28 szakirányt vehetnek fel a hallgatók. Az alapképzésekhez kapcsolódóan több mint **20 szakirányú továbbképzési és mintegy 30 pedagógusszakvizsga**-program jelenik meg kínálatunkban. Ezek a szaktárgyi ismeretek továbbfejlesztése mellett olyan új ismeretek megszerzését kínálják, amelyek javíthatják a résztvevők munkaerő-piaci helyzetét: pályaorientáció, szakértői, vezetői, vizsgaelnöki feladatokra való felkészülés, vállalkozási, gazdálkodási, számviteli ismeretek.

A nem diplomás tanfolyami képzések körében nagymértékben nőtt **az EU-csatlakozással kapcsolatos témák száma**, melyek közt megtalálhatók általános EU-ismeretek, közösségi marketing, EU-s speciális szabályozások, Európa kultúra- és esztétörténete, az európai integráció története, euromarketing, regionális politika az EU-ban, vállalati gazdálkodás az EU-ban. A nappali, levelező és esti tagozatos képzéseken kívül az informatikus könyvtáros főiskolai szak **távoktatási** formában is működik.

A mesterképzés és doktori képzés indításának előkészületei már elkezdődtek az intézményben.

Az intézmény **gyakorlóiskoláján keresztül kiemelkedő szerepet lát** el Eger és vonzáskörzete **alapfokú köz- és művészetoktatási** feladatainak ellátásában. A **középfokú** képzés hatása főleg az emelt szintű képzéseket illetően (énekezen, rajz-vizuális kommunikáció, idegen nyelv) regionális jelentőségű, mint az érettségire épülő művészeti jellegű és **egyéb OKJ-s** szakképzések.

Az **idegen nyelvű képzés** bevezetése érdekében elsősorban az előkészítés vonatkozásában történt előrelépés: a Főiskola kiadta **ECTS-katalógusát** és kiadványaiban szerepelteti az idegen nyelven is ajánlott tantárgyi programokat. Az idegen nyelvű képzésben tényleges eredmény az **Erasmus-program keretében ideérkező, növekvő számú külföldi hallgató** részvétele egy-egy szemeszteren, valamint egyiptomi és orosz diákok 1-2 hetes (kölcsonös) képzése.

Az intézménybe jelentkezők és felvettek számát és arányát, valamint a hallgatói létszámra vonatkozó adatokat az alábbi táblázatok mutatják:

Év	Jelentkezők száma (fő)	Beiratkozottak száma (fő)	A beiratkozottak aránya a jelentkezőkhöz (%)
2004	5340	1055	19,7
2005	5786	1152	19,9
2006	6496	1281	19,7

	Hallgatók száma fő		A változás mértéke %-ban
	2000	2005	
Hallgatói létszám mindösszesen	7596	10 171	133,9
Ebből egyetemi, főiskolai alapképzés	2825	3671	129,9
Részidős képzések	4771	6500	136,2
Hallgatói létszám egyenértékre átszámítva	4008	5100	127,2

A nappali tagozatos **főiskolai képzés** létszáma az elmúlt öt évben **mérsékelt ütemben nőtt**, de **dinamikus a felsőfokú szakképzés**, a szakirányú továbbképzés létszámának **növekedése** is. Az **egyetemi képzés** is hozzájárult a létszám emeléséhez. Az **esti és levelező** tagozat iránt az érdeklődés a számítottnál lényegesen **nagyobb mértékben nőtt** valamennyi képzési szinten. Az **távoktatás** hallgatói létszáma **kezdetben jelentős** volt, de a következő években erősen csökkent.

Az intézmény kutatási tevékenysége

A főiskola **regionális beágyazottsága** megmutatkozik a tudományos kutatásban és művészeti alkotótevékenységben. Jelentősen megnövekedett a tudományos minősítéssel és habilitációval rendelkező oktatók száma az intézményben. Megélénkült a kutatás fejlesztését célzó pályázati tevékenység, jelentősen növekedett a kutatási célú pályázati bevételek összege. A főiskolán folyó **alapkutatások** feltétele, rendszere elsősorban a biológia, a történelemtudományok területén erősödött, továbbra is jó a nyelvészet vonatkozásában. Az **alkalmazott kutatásokban** jelentős az előrelépés az élelmiszer-analitikai, borászati, környezetvédelmi, földrajzi és közgazdasági területen.

Megtörtént a bekapcsolódás és részvétel a nemzeti kutatási és fejlesztési programokba elsősorban az informatika és a borászat terén. Nem elhanyagolható a bölcsész területen végzett kutatómunka sem, amely általában egyéni kutatásokat jelent.

Az egyéni kutatások mellett az utóbbi időben megnövekedett a teamekben folytatott kutatások száma, a **karokon kutatócsoportok jöttek** létre. A TTFK-n több éve sikeresen működik az MTA Bryológiai Kutatócsoportja. A külső kutatási igények jobb kielégítését a régió kutatóhelyeivel való együttműködést is segíti az **Integrált Természettudományi Szolgáltató és Kutatócentrum**. A TKTK-n a BME közreműködésével az **Információs Társadalom Oktatása és Kutatása Központ** jött létre. A GTFK-n a **Regionális Gazdaságfejlesztési Kutatócsoport** erősíti az intézmény és a régió gazdasági szférájának kapcsolatát, lehetővé teszi regionális témák kutatását.

2006-tól az intézmény innovációs szervezete az **EGERFOOD Regionális Tudásközpont**, amely az Észak-magyarországi Innovációs Stratégiával összhangban az innovációs képességek és tevékenységek fejlesztését, a kutatási tevékenységek összehangolását tűzte ki célul a gazdasági szféra számára is történő szolgáltatásával.

Művészeti alkotótevékenység

A Főiskola oktatói hagyományosan részt vesznek **a város és a régió művészeti életében**. A város és a régió képzőművészeti és zeneművészeti élete szorosan összefügg a főiskola művésztanárainak, illetve hallgatóinak tevékenységével. Az EKF Ez számos közös programban együttműködik a **Gárdonyi Géza Színházzal**. A főiskola aktív szerepet vállal a **Kepes Vizuális Központ** létrehozásának munkálataiban.

Egri Hittudományi Főiskola

- Teológus szak: Az EGHF az egri, a váci, Debrecen-nyíregyházi és határon kívüli magyar római katolikus egyházmegyék részére jól felkészült papokat képez.
- Katekéta - lelkipásztori munkatárs: A 2006/2007-os tanévtől a kétciklusú, Bologna-rendszerű képzés szerint a hittanár-nevelő diploma 5 év alatt szerzhető meg: 3 éves alapképzés és 2 éves mesterképzés keretében. A 3 éves alapképzés a katekéta-lelkipásztori munkatárs szakon folyik, és BA diplomával zárul (katekéta szakirányon vagy lelkipásztori munkatárs szakirányon).
- Állandó diakonátusi képzés

Gábor Dénes Főiskola

Egerben a főiskola konzultációs központja működik. Ilyen központok találhatóak még: Érden, Győrben, Debrecenben, Vácott, Esztergomban, Gyöngyösön, Baján, Veszprémben, Zalaegerszegen, stb.

II.4.2. Kultúra

Eger városa az Észak-Magyarországi Régió egyik kulturális ékköve, központja. Ezen felül Eger kulturális jelentősége országos viszonylatban is kiemelkedő, köszönhetően a városban élő és alkotó művészeknek, széles értelmiségi rétegnek és a város történelmi adottságainak, valamint az erős civil jelenlétnek.

Eger városa számos más magyar várossal párhuzamosan szintén pályázott az Európa Kulturális Fővárosa címre, e program kidolgozása során született a város kulturális adottságait és lehetőségeit átfogóan kezelő kulturális koncepció, mely számos meglévő kulturális intézmény programjait szervezte össze új kulturális programokkal. A 2005-ben elkészült „Eger Nyitva” pályázati anyag számos programötlete továbbvezetésre került a város által 2008-ban készített 2008-2011-re vonatkozó Kulturális Koncepcióban.

Az Önkormányzat kötelezően ellátandó feladatai körében kulturális intézményeket működtet, valamint a Kulturális Koncepcióban alapvető célként fogalmazza meg:

- a hozzáférést a közkultúrához
- a közkultúra fejlesztését komplex szakmai projektek megvalósításával.

A Kulturális Koncepcióban középtávú célként szerepel a közművelődés tárgyában az Agóra multifunkcionális közösségi központ, a közgyűjtemények tekintetében a Bródy Sándor Könyvtár fejlesztése, tudáscentrumként történő értelmezése. Kiemelt szerepet kap a Kepes Vizuális Központ és Kepes Intézet, mely átfogó kutatás-fejlesztési projektként értelmezi a Kepes hagyatékot és kulturális örökséget.

Az Önkormányzat által működtetett Egri Kulturális és Művészeti Központ egy olyan közművelődési alapintézmény, mely a városi kultúraközvetítés központja. Az intézmény része a Forrás Gyermekek és Ifjúsági Ház, a Művészetek Háza, a Vitkovics Ház, a Templom Galéria, a Zsinagóga Galéria, valamint a Bartakovics Béla Közösségi Ház.

A város közös fenntartásban működtet kulturális intézményeket a Heves Megyei Önkormányzattal. A közös fenntartású intézmények esetében folyamatos a kapcsolat a két Önkormányzat, valamint az önkormányzatokon kívüli partnerekkel, ugyanakkor a város legfőbb célja, hogy ezen intézmények esetében valósuljon meg a tulajdonosi szándékok tisztázása, illetve az összehangolt döntéshozatal mindkét önkormányzat részéről.

- Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár: A Könyvtár intézményfenntartó társulás formájában működik, a gesztori feladatokat a város látja el.
- Gárdonyi Géza színház és Harlekin Bábszínház: A két intézmény fenntartója a Heves Megyei Önkormányzat, a színházak fenntartási költségeit éves finanszírozási megállapodás keretében a két Önkormányzat 50-50%-os arányban osztja meg.
- Dobó István Vármúzeum

Eger városa szerteágazó művészeti élettellel rendelkezik, szinte minden művészeti ágban országos szinten is jelentős szerepet vállal. Az egri kulturális intézmények és civil szervezetek jelentősége a városon túl is meghatározó.

II.4.3. Egészségügyi ellátás helyzete

Markhot Ferenc Kórház, Eger

Az intézmény súlyponti egészségügyi ellátórendszer, súlyponti kórház és sürgősségi centrum. A kórház a történelmi belvárosban található, a Dobó tértől északra, a történelmi városmag központjában. Az intézmény bizonyos épületrészei igen elhanyagolt állapotban vannak, a kórház épületének beépítése idegen a történelmi városmag karakterétől.

A területén található intézménykert nem képezi a **zöldfelületi rendszer** részét. A kórház a Heves Megyei Önkormányzat tulajdonában van és a Hospinvest Zrt. üzemelteti. A város (Eger MJVÖ) orvos-szakmai, gazdálkodási és vagyonkezelési programtervet készített.

- Fekvőbeteg ellátó osztályok: A fekvő-betegeket ellátó osztályok között, de még az osztályokon belül is jelentősek a különbségek. A két ágyas, szociális helyiségekhez kapcsolt, hotel-szintű elhelyezési lehetőségek mellett megtalálhatóak a 6-7 ágyas kórtermek is. Még az 1970-80-as években épített egységekben is általában 2 és 6 ágyas kórtermeket alakítottak ki.
- Krónikus szakellátások: ide tartozik a Hospice osztály, finanszírozás szerinti 20 db ágyszámmal, a Mozgásszervi rehabilitációs osztály, valamint a Pszichiátriai és egyéb rehabilitációk
- Diagnosztika: ide tartozik a Központi Laboratórium, a Patológia, Izotópdiagnosztika és Radiológia. A diagnosztikai terület egyre fontosabb szerepet tölt be, hiszen a hatékony gyógyítás alapja a hatékony, teljes körű és gyors diagnosztika.
- Járó-beteg szakellátás: A megyei kórház területén működő járó-beteg szakellátás Eger és vonzáskörzete lakosságának szakellátását biztosítja, mely megközelítőleg 130.000 fő. Egyes speciális szakrendelésesei megyei feladatot látnak el, ennek értelmében az ellátandó lakosságszám is emelkedik, átlagosan kétszázezer fő. A rendelések több telephelyen működnek. E szakellátáson belül működik a Rendelőintézet, a Tüdőgondozó és a Törökfürdő is.
- Rendelőintézet: A járóbeteg-ellátás a Knézich Károly utcai épülethozzával, külön épületben, két szinten kapott elhelyezést. A rendelők alapterületileg többnyire megfelelőek, de a berendezésük mára korszerűtlenné vált. Jelen körülmények között a járó-beteg ellátás fogadóhelyei helyenként rendkívül zsúfoltak, korszerűtlenek. A gépműszer park hiányos, az előjegyzési idők hosszúak, a betegek várakozása, kiszolgáltatottsága napjainkra kezelhetetlenné vált.
- Tüdőgondozó: A rendelés az Érsek kert szélén egy régi villaépületben kapott helyet, ennek megfelelően a rendelők nem a célnak megfelelőek, az egyébként szép épület leromlott műszaki állapotú, felújításra szorul. A kötött építészeti megoldások miatt a minimum-feltételeket meghatározó rendelet által előírt elvárásokat nem tudja teljesíteni.
- Törökfürdő: A Törökfürdő és hozzá tartozó, hotelszolgáltatást nyújtó 45 ágyas reumatológiai osztály működési körülményei korszerűek. A kórtermek 2-3 és 4 ágyasak, felszereltségük megfelelő.

Az intézmény jelenleg 6 telephelyen működik, így a kórház-rendelőintézet széttagoltsága és az ingatlanok állapota is beavatkozást igényel.

Önkormányzati egészségügyi ellátás

- háziorvosi ellátás 22 körzetben, házi gyermekorvosi ellátás 11 körzetben,
- városi védőnői szolgálat, iskola-egészségügyi ellátás,
- mentálhigiénés gondozás,
- felnőtt és gyermek hétközi nappali és éjszakai ügyelet a város és összevont központi hétvégi ügyelet a város és még 15 település részére,
- fogászati felnőtt és gyermek alapellátás 15 vegyes körzetben,
- iskolafogászati ellátás 6 körzetben,
- fogászati ügyelet, fogászati szakellátások,
- foglalkozás-egészségügyi szolgálat,
- hajléktalanok háziorvosi ellátása.

A város a korábbi években jelentős összegeket fordított fejlesztésekre, beruházásokra, elsősorban eszközfejlesztésre, a fogászati kezelőkre, akadálymentesítésre, az orvosi ügyelet és a hajléktalanok rendelőjének kialakítására.

Egerben 2002-ben 5 tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény működött, a megyei érték 19%-a. A férőhelyek száma 371, az intézményekben 403 személyt gondoztak. A férőhely-kihasználtság a megyei átlagnál nagyobb: száz működő férőhelyre 109 gondozott személy jutott.

Egerben 34 védőnő dolgozik: 16 fő területi feladatokat lát el, 18 fő iskola-és ifjúság védőnői tevékenységet folytat. Egerben a 2006-os adatok szerint 13 db gyógyszertár működik, fiókgyógyszertárak nincsenek.

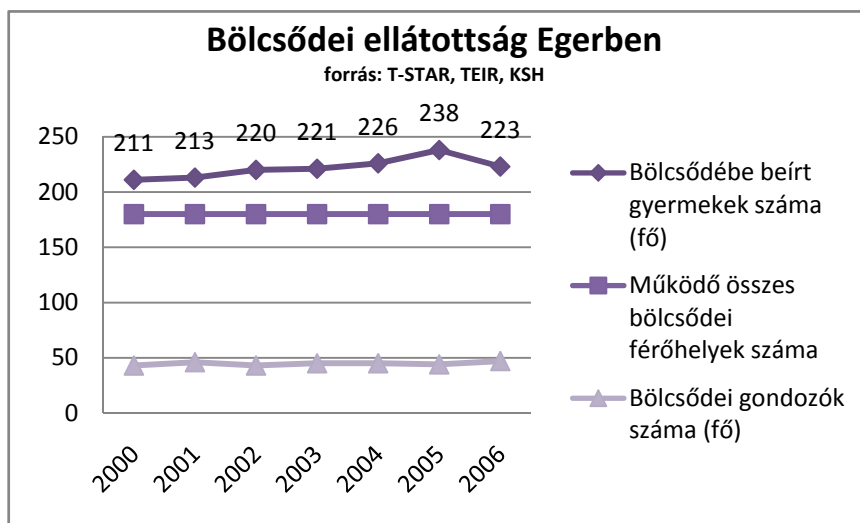
II.4.4. Szociális ellátás helyzete

Bölcsődei ellátás

Eger MJV fenntartásában egy bölcsőde működik, a Bölcsődei Igazgatóság Észak-Magyarországi Regionális Módszertani Bölcsődéje. A városban ezen kívül még 3 bölcsőde működik:

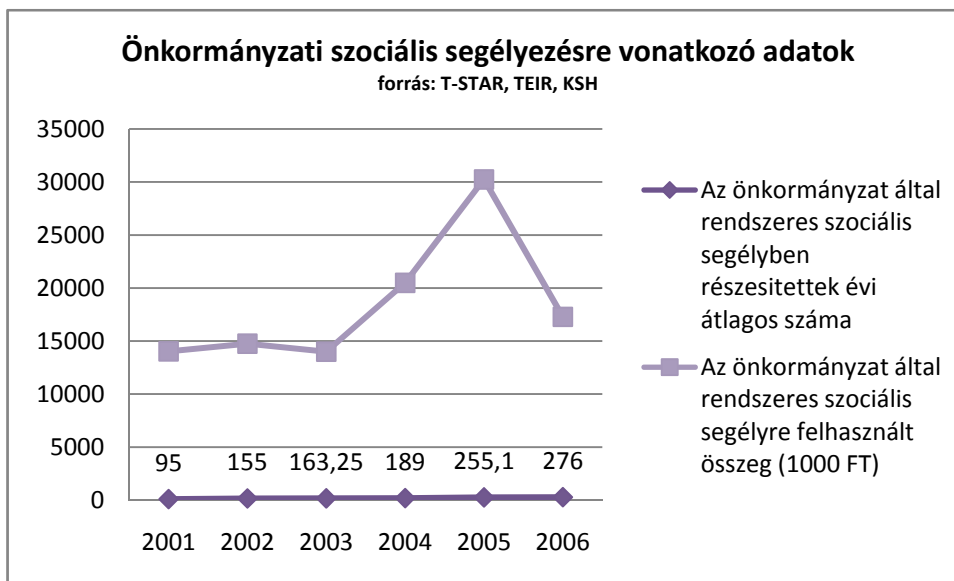
- Cecey Éva Bölcsőde
- Lajosvárosi Bölcsőde
- Semmelweis Bölcsőde

A bölcsődébe beírt gyermekek száma és a bölcsődei férőhelyek számának különbözete jól mutatja, hogy a város népességéhez és területi nagyságához viszonyítva a bölcsődék száma nem elegendő. 2006-ban a 180 bölcsődei férőhelyre 223 gyermek jutott. Ez a szám az elmúlt években tartósan magasabb.

Egyéb szociális ellátás

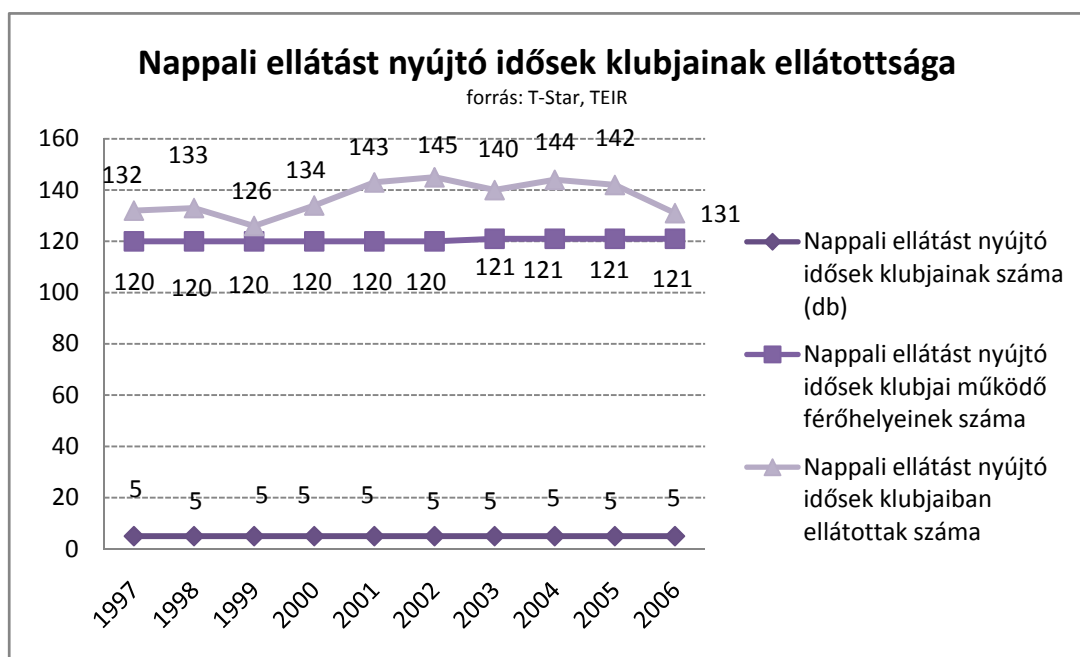
Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos számára és a felhasznált összegekre vonatkozó adatokat az alábbi táblázat mutatja. Az értékekből leolvasható, hogy a segélyezetttek száma egyre nő, míg a segélyezésre fordított összeg a 2004-ben felhasznált összegérték alatt volt 2006-ban.

A hajléktalanokra vonatkozóan pontos adatokkal nem rendelkezünk, a szociális szakemberek több mint 150 hajléktalan főről tudnak, az állandó gondozást igénylők száma mintegy 30 fő. Ennél valamivel kevesebben veszik igénybe a hajléktalanszálló szolgáltatásait. A T-STAR 2006-os adatai szerint Egerben hajléktalanok nappali ellátásába foglalkoztatott személyek száma 3 fő volt, a hajléktalanok nappali ellátása egységeinek napi átlagos forgalma 17 fő. A jelenlegi Kertész úti épület nem alkalmas a feladat ellátására. Az elképzelések szerint Felnémeten, a Tárkányi úton kapna helyet az új hajléktalanszálló.

Szociális Intézmény	Fenntartó neve	Intézmény által nyújtott szociális szolgáltatás típusa, fajtája
HMŐ GYERMEKOTTHONA ÉS FOGYATÉKOSOK OTTHONA Eger, Szalpartói út 84.	Heves Megye Önkormányzata	szakellátás: <ul style="list-style-type: none"> • fogyatékos személyek otthona • fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona alapszolgáltatás: <ul style="list-style-type: none"> • fogyatékos személyek nappali intézmény
HMŐ IDŐSEK OTTHONA Eger, Petőfi út 26/b.	Heves Megye Önkormányzata	szakellátás: <ul style="list-style-type: none"> • idősök otthona
IDŐSEK BERVA-VÖLGYI OTTHONA	Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata	szakellátás: <ul style="list-style-type: none"> • idősök otthona
CSALÁDSEGÍTŐ INTÉZET Eger, Deák Ferenc út 19.	Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata	A székhelyen nem nyújtanak szociális ellátást.
CSALÁDSEGÍTŐ INTÉZET GONDOZÓI HÁZ Eger, Kertész út 100.		szakellátás: <ul style="list-style-type: none"> • hajléktalanok otthona • hajléktalanok átmeneti szállása • éjjeli menedékhely alapszolgáltatás: <ul style="list-style-type: none"> • utcai szociális munka
CSALÁDSEGÍTŐ INTÉZET GONDOZÓI HÁZ Eger, Maklári út 91.		alapszolgáltatás: <ul style="list-style-type: none"> • hajléktalanok nappali ellátása
CSALÁDSEGÍTŐ INTÉZET BELVÁROSI GONDOZÁSI KÖZPONT Eger, Érsek út 11.		alapszolgáltatás: <ul style="list-style-type: none"> • étkeztetés • házi segítségnyújtás • idősök nappali ellátása
CSALÁDSEGÍTŐ INTÉZET NYUGDÍJASHÁZ GONDOZÁSI KÖZPONT Eger, Malomárok út 66.		alapszolgáltatás: <ul style="list-style-type: none"> • étkeztetés • házi segítségnyújtás • jelzőrendszeres házi segítségnyújtás • idősök nappali ellátása
CSALÁDSEGÍTŐ INTÉZET LAJOSVÁROSI GONDOZÁSI KÖZPONT Eger, Ifjúság út 9.		alapszolgáltatás: <ul style="list-style-type: none"> • étkeztetés • házi segítségnyújtás • idősök nappali ellátása • értelmi fogyatékosok nappali ellátása
CSALÁDSEGÍTŐ INTÉZET ZELLERVÁRI KÖZÖSSÉGI HÁZ Eger, Hadnagy út 43.		alapszolgáltatás: <ul style="list-style-type: none"> • étkeztetés • házi segítségnyújtás • idősök nappali ellátása
CSALÁDSEGÍTŐ INTÉZET ÉSZAKI VÁROS RÉSZ GONDOZÁSI KÖZPONT Eger, Kallómalom 1-3.		alapszolgáltatás: <ul style="list-style-type: none"> • étkeztetés • házi segítségnyújtás • idősök nappali ellátása • fogyatékos személyek támogató szolgálata
CSALÁDSEGÍTŐ INTÉZET ÉSZAKI VÁROS RÉSZ CSALÁDSEGÍTŐ ÉS INFORMÁCIÓS IRODA Kallómalom út 88.		alapszolgáltatás: <ul style="list-style-type: none"> • családsegítés
CSALÁDSEGÍTŐ INTÉZET BELVÁROSI CSALÁDSEGÍTŐ CSOPORT EGER, PACSIRTA ÚT 10.		alapszolgáltatás: <ul style="list-style-type: none"> • családsegítés

Heves megyében a bentlakásos intézmények teljes kihasználtsággal és jelentős várólistával üzemelnek. A fenti grafikon mutatja, hogy pl. a nappali ellátást nyújtó időssek klubjainak kihasználtsága az elmúlt 10 évben folyamatosan a kapacitás feletti.

Az időskorúak otthonaira vonatkozó adatok alapján leolvasható, hogy a 2001-ben csökkentett intézményszám ellenére a férőhelyek száma nem csökkent jelentősen. Ugyanakkor látható, hogy a gondozottak száma minden évben meghaladja a rendelkezésre álló férőhelyek számát.

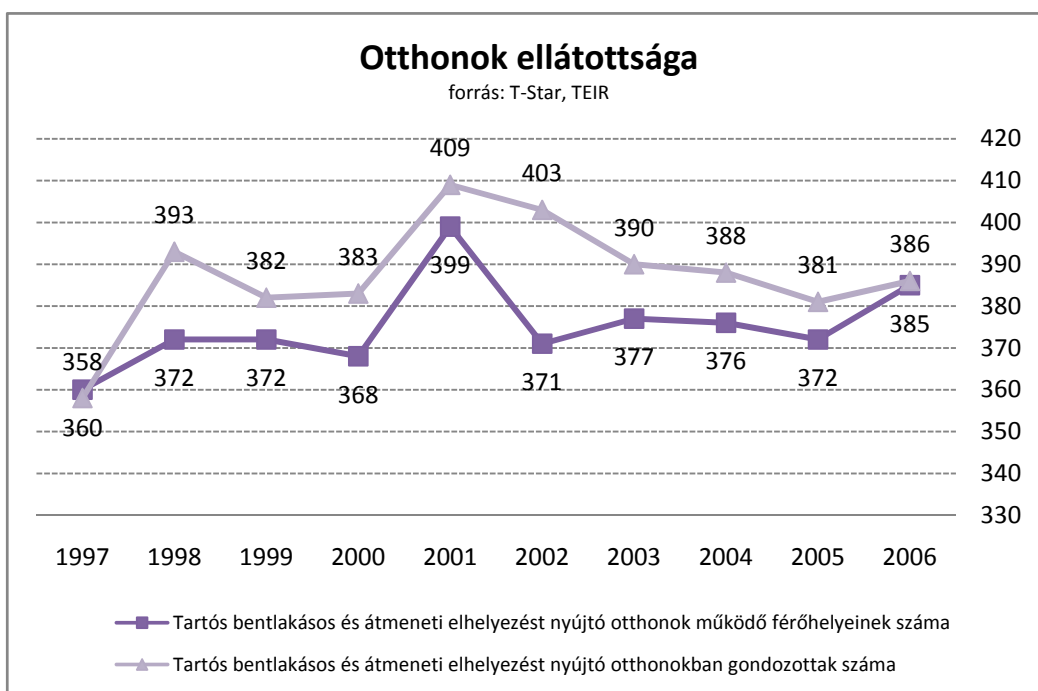
Kategória	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Az időskorúak otthonainak száma	2	2	2	2	2	3	3
Az időskorúak otthonai működő férőhelyeinek száma	129	130	130	130	130	157	139
Az időskorúak otthonaiban a gondozottak száma	131	132	134	133	140	158	145

(forrás: T-STAR, TEIR, KSH)

A tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó otthonok tekintetében ugyanez tapasztalható. A rendelkezésre álló férőhelyek mellett a gondozottak száma mindig magasabb. Az intézmények nagy része ugyanakkor önkormányzati kezelésben működik.

Kategória	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
A tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó otthonok száma [db]	5	5	5	5	5	6	6
Az önkormányzat kezelésében levő tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezést nyújtó otthonok száma [db]	4	4	4	4	4	4	5

(forrás: T-STAR, TEIR, KSH)

II. 4. 5. Hulladékgyűjtés

A régióban a rendszeres hulladékgyűjtésbe – a 2003. évi adatok szerint – a lakások jelentős része, 93%-a volt bevonva.

Település	Lakosság száma	Lakások száma	Beszállított települési szilárd hulladék mennyisége üzemeltetői adatszolgáltatások szerint								
			2001.			2002.			2003.		
			Települési szilárd hulladék	Inert hulladék	összesen	Települési szilárd hulladék	Inert hulladék	összesen	Települési szilárd hulladék	Inert hulladék	összesen
Eger	56944	25024	25860	32320	58180	26240	42460	68700	26491	61044	87535

Heves Megyei Regionális Hulladékgyűjtési Társulás:

A tagok Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád és Jász-Nagykun-Szolnok megye térségeiben a saját közigazgatási területükön keletkezett szilárdhulladék kezelésének megoldására, valamint a közigazgatási területükön található elavult, önkormányzati tulajdonú szilárdhulladék lerakók előírás szerinti rekultivációs feladatainak elvégzése céljából kötötték megállapodást, amely feladatok végrehajtásában kiemelten érdekeltek az érintett települések önkormányzatai. A tagok a hulladékgyűjtési rendszer kiépítése kapcsán kiemelt feladatuknak tekintik kommunális hulladéklerakó és annak működését, kiszolgálását biztosító mechanikai-, biológiai válogatók, átrakóállomások megépítését. A Társulás célját képezi továbbá az elavult szilárd hulladék-lerakók hatályos környezetvédelmi és műszaki előírásoknak megfelelő rekultivációjának biztosítása is.

II. 4. 6. Közműellátottság vizsgálata

Szennyvízelvezetés, szennyvíztisztítás, elhelyezés: Egerben elválasztott rendszerű szennyvízcsatorna hálózat üzemel, az általa összegyűjtött szennyvizet a városi szennyvíztisztító telepen tisztítják meg. A szennyvíztisztító telep mechanikai és biológiai fokozatú technológiával rendelkezik. A mechanikai fokozat finomrácsból, homokfogókból és előülepítőkből, míg a biológiai fokozat mélylevegőztetéses eleveniszapos medencékből és utóülepítőkből áll. A telep tisztító kapacitása 19700 m³/nap. A tisztított szennyvizet befogadja az Eger patak, amely III. tisztítási kategóriájú vízfolyás. A tisztítótelep regionális szerepet tölt be, Eger szennyvizét kivül Felsőtárkány, Felnémet, Ostoros, Novaj települések szennyvizét is fogadja. Eger szennyvízelvezető hálózatának üzemeltetője a Heves Megyei Vízmű Rt. A városban az elválasztott rendszerű szennyvízcsatorna hálózat közel 100 %-os szintre van kiépítve, azaz szinte mindenhol üzemel szennyvízcsatorna, csak néhány kisebb utcában nem épült még ki a csatorna. A rákötési arány 97,6 %-os. A hálózat gravitációs rendszerű, rajta a szükséges helyeken átemelők, és a hozzájuk tartozó nyomóvezetékek üzemelnek. A meglévő hálózat legrégebben épített csatornái kőagyag, a később építettek anyaga zömmel beton és azbesztcement, míg a legújabban épített csatornák anyaga műanyag csatornacsövekből épültek.

A szennyvízelvezető hálózatot működtető Heves Megyei Vízmű Zrt. Önkormányzat által megkért adatszolgáltatása alapján a város ivó- és szennyvízhálózatának kiépítettségére vonatkozóan az alábbi adatokat szolgáltatotta:

EGER VÁROS AZON BELTERÜLETI UTCÁI, AHOL RÉSZBEN VAGY EGÉSZBEN NEM TALÁLHATÓ				
Vezetékes ivóvíz				Ellátottsági szint ~99%-os.
Szennyvíz csatorna				Ellátottsági szint ~93%-os.
sorszám	Utcanév	Nincs	Részben van	Megjegyzés
1	Mátyás K. u.		x	Nagyvárad u. és a Volán között nincs
2	Kertész u.		x	A páratlan oldalon nincs csatorna (Mély út-Hadnagy u. közötti szakasz műszaki feltúlvizsgálata szükséges)
3	Kertalja u.	x		
4	Vécsei völgy u.		x	Páros oldalon nincs
5	Köporos tér	x		
6	Ostorosi u.		x	Vasúti átjárótól Ostoros irányában nincs
7	Árok köz	x		
8	Kocsis Bernát u.	x		
9	Ostrom u.	x		
10	Vasöntő u.	x		
11	Kistályai u.		x	Ipari terület ellátva
12	Fiumei u.	x		
13	Farkasvár u.	x		
14	Legányi u.	x		
15	Nagyköporos u.	x		
16	Sípköz	x		
17	Veres Péter u.	x		
18	Zseb köz	x		
19	Almagyar köz	x		
20	Ankli József u.		x	
21	Árva köz	x		
22	Faiskola u.		x	Zombori út-Szövetkezet út között nincs
23	Rókus u.	x		
24	Rókus köz	x		

Az egeri szennyvízcsatorna hálózat főgyűjtő gerinccsatornái a város területén áthaladó szélesebb utcák nyomvonalán épültek ki. Ilyen főgyűjtők az Eger patak balpartjának főgyűjtői, a Régi Cifrakapu utcai \varnothing 40-es méretű gyűjtőcsatorna, amely a Malom utcai kereszteződésnél egyesül a Felsővárosi lakótelep \varnothing 50-es méretű gyűjtőcsatornájával.

Csapadékvíz elvezetés: Eger az Eger patak hosszan elnyúló völgyében annak vízgyűjtő területén fekszik. A városban elválasztott rendszerű csatornahálózat épült ki, azaz a város területére eső csapadékvizeket zárt csapadékcsatorna-hálózat, illetve ahol az nem épült ki, ott nyílt árkos vízvezető rendszer szállítja a befogadó vízfolyásokba. A város fő vízfolyása az Eger patak. Az Eger patak Almár irányából érkezik Eger területére és észak-dél irányban, annak mélyvonalán halad keresztül a város területén. Az Eger patakba csatlakozik a városon belül a többi állandó és időszakos vízfolyás, illetve a csatornahálózat részvízgyűjtőinek gerinccsatornái. A patak az összegyűjtött vizeket továbbítja a végbefogadóba, a Tiszába.

A település jelenleg legkevésbé rendezett közműve a felszíni vízvezetés. Az Eger patak befogadó-képessége lassan korlátozó tényezővé válik, ezért a város csapadék és egyéb felszíni vizeinek rendezése további megoldásokat igényel. A zárt szelvényű csapadékcsatornák kiépítése nem követte a város fejlődését, növekedését. Az utcák burkolása során az aknafedlapokat nem emelték szintbe, és így sok helyen a burkolat alá kerültek. A meredek utcákon a víznyelők száma általában kevés. A főcsatornák között sok tojásszelvényű, négyszög szelvényű falazott csatorna van.

A városközpont és a lakótelep kivételével a csapadékvíz elvezető hálózat többnyire nyílt árkos, vagy megoldatlan. A nyílt árkokra épített kapubehajtók átereszei a legtöbb esetben nem megfelelő átmérővel épültek, és így akadályozzák a lefolyást. A külterület irányából érkező árkok karbantartása és kialakítottsága hiányos.

Az elmúlt évek csapadékos időjárása bebizonyította azt, hogy Eger önkormányzatának a csapadékvíz elvezetésére kiemelt figyelmet kell fordítania. A biztonságos csapadékvíz elvezetés megteremtése, mint általában a mélyépítési feladatok rendkívül költségigényes feladat, ezért az önkormányzat a fejlesztések mielőbbi megvalósítása érdekében minden lehetséges állami és uniós pályázati pályázaton részt vett, túlnyomó részben sikerrel.

A biztonságos csapadékvíz megteremtése két alapvető pilléren nyugszik. Egyrészt rendkívül fontos, hogy a meglévő csapadékcsatorna hálózat karbantartása megfelelő legyen, ami a 197 km hosszú vízvezető rendszer iszaptalanítását és takarítását, illetve a közel 9200 db műtárgy kisjavítását jelenti, melyre az önkormányzat évente 30M Ft-ot biztosít. Másrészt a beépítések növekedésével egyidőben ki kell építeni, illetve fel kell bővíteni a befogadó csapadékvíz elvezető hálózatot az elöntések megakadályozása érdekében.

Időszakos vízfolyások:

- Curgóvölgyi árok: A belterület előtti szakasza rendezetlen. A belterületre lépve egy szakasza magántelken halad.
- Pásztorvölgyi árok: A József Attila utca fölött egy szakaszon magántelken, zárt szelvényben halad. Az Eger patakba bevezető szakaszánál a fenntartási sáv hiányzik.
- Béke u. – Nagylapos árok: A lakott területre bevezető szakaszának nyomvonalát elépítették.
- Szala völgyi árok: A felső szakasz telkek között halad, megközelíthetetlen.

- Farkasvölgyi árok: A felső szakasza telkek között halad, fenntartás szempontjából megközelíthetetlen. A Sas utca szakasza nyílt árok, mely jelentős helyet foglal.
- Tárkányi patak: A vasútvonal elzárja a Tárkányi út, Bervai út környékének nyílt árkaiknak a patakba való bevezetését.

Fejlesztési feladatok:

- Eger városban jelenleg a legfontosabb vízrendezési feladat a Tetemvár-Vécseyvölgy utcai csapadékcsatorna építés, melynek becsült költsége 2008. évi árszinten 650 millió forint. A beruházás vízjogi létesítési engedéllyel rendelkezik. Mintegy 500 millió forintos EMOP támogatás elnyeréséhez önkormányzatunk pályázatot nyújtott be, melynek jelenleg első fordulója zajlik, várhatóan a második forduló 2009. év elején fejeződik be, így optimális esetben a munkálatok 2009. nyarán kezdődhetnek el. A beruházás két éves időtávlatban valósítható meg.
- Második legfontosabb nagy költségigényű feladat a Merengő, Almagyar városrészek beépítésének következtében válik szükségessé. Ez a beruházás az érintett terület csapadékvíz elvezetését jelenti, a Hadnagy úton keresztül az Eger patakig. Vízvezetési problémák a Maklári, Merengő, Újsor és Rozália utcákban már most is jelentkeznek, a beépítésekkel ez csak hatványozódni fog.
- Béke úti övárók építés
- Koszorú u. csapadékcsatorna építés
- Csiky Sándor utcai csapadékcsatorna kiváltás
- Breznai u. csapadékcsatorna építés
- Faggyas - Füzér u., MÁV terület csapadékcsatornázás
- Szarvas Gábor u. csapadékcsatornázás
- Farkasvölgy árok II. ütem vízrendezése (Mátyás király u. — Szalóki u. közötti szakasz)
- Sas úti nyílt árok lefedés, csapadékcsatornázás
- A településszintű felszíni vízrendezési tanulmányban kell rögzíteni a zárt és nyílt árkos vízvezetési rendszer területi lehatárolását.
- A településen áthaladó patakok medrét a felszíni vizek befogadására-továbbvezetésére alkalmassá kell tenni, az árvízmentességüket biztosítani kell, esztétikai látványukat pedig úgy kell alakítani, hogy a környezetük értékét növelje.
- A csapadékvíz okozta szennyezések megakadályozása érdekében szükséges műszaki fejlesztési feladatok meghatározása (vízáró burkolatú parkolók, élővízbe történő bevezetések szabályozása stb.).

További, jelenleg még egyáltalán nem előkészített vízrendezési feladatok:

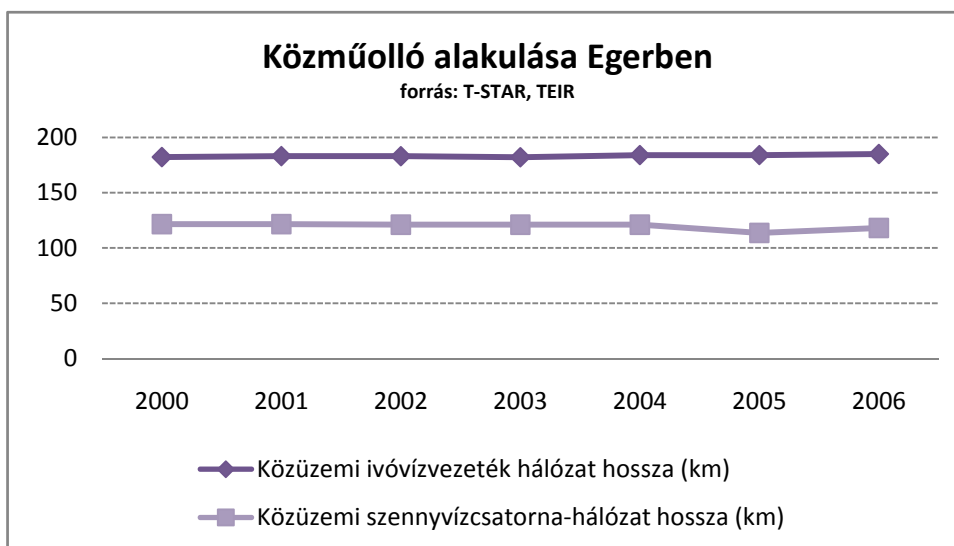
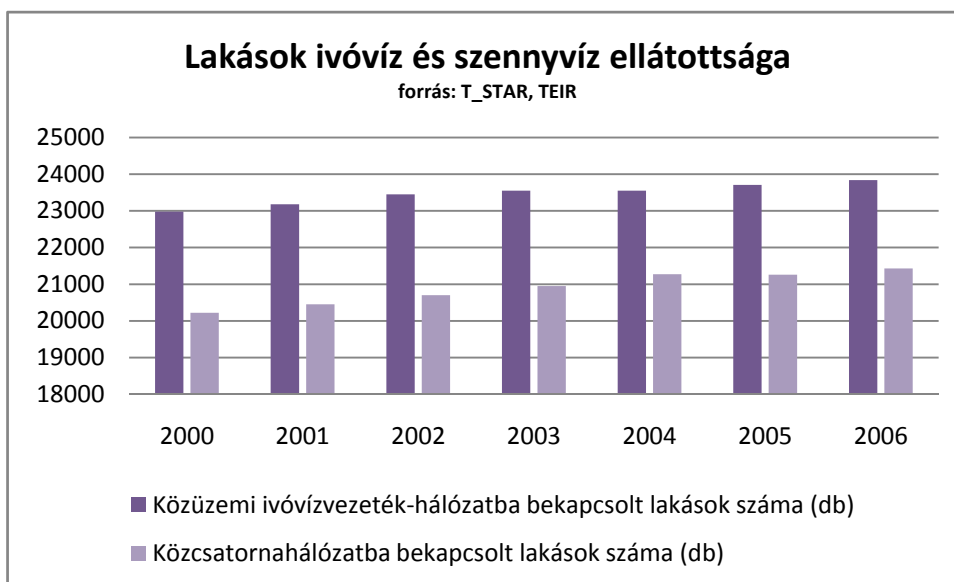
- Farkasvölgy árok II. ütem vízrendezése
- Sas úti árok lefedése, csapadékcsatornázás
- Szala-árok rendezése
- Szépasszony-völgy Kemping mögötti út, árok
- Balassa u. vízrendezés
- Tárkányi út csapadékcsatornázás
- Nagyváradi, Faiskola, volt Vasvill telephely vízrendezése
- Mátyás király u. páratlan oldal
- Mátyás király út

Karbantartási, üzemeltetési feladatok:

- A rendszeres fenntartási munkák, amelyeket az üzemeltetési, vízkár-elhárítási időszakokon kívül évente többször szükséges végezni (pl. kaszálás);
- a ciklikus fenntartási munkák, amelyek az elhasználódás, rongálódás bizonyos mértékének elérésekor nagyobb időközönként, de rendszeresen jelentkeznek (pl. csatorna iszapkotrása);
- felújítás, nagyobb költségráfordítással helyreállítva az építés utáni eredeti állapotot lehetséges korszerűsítéseket figyelembe véve.

Eger városában a zárt csapadécsatorna hálózat karbantartására és iszaptalánítására fordítható költségvetési keret szűken elegendőnek mondható, hiszen a 2008. évi költségvetés is 20.000 eFt-ot biztosít a 137 km hosszú zárt csapadécsatorna takarítására és ehhez kapcsolódik még az a közel 10.000 eFt, mely a műtárgyak (tisztítóaknák, víznyelők), kisebb csapadécsaroma szakaszok helyreállítására, esetleges pótlására használható fel.

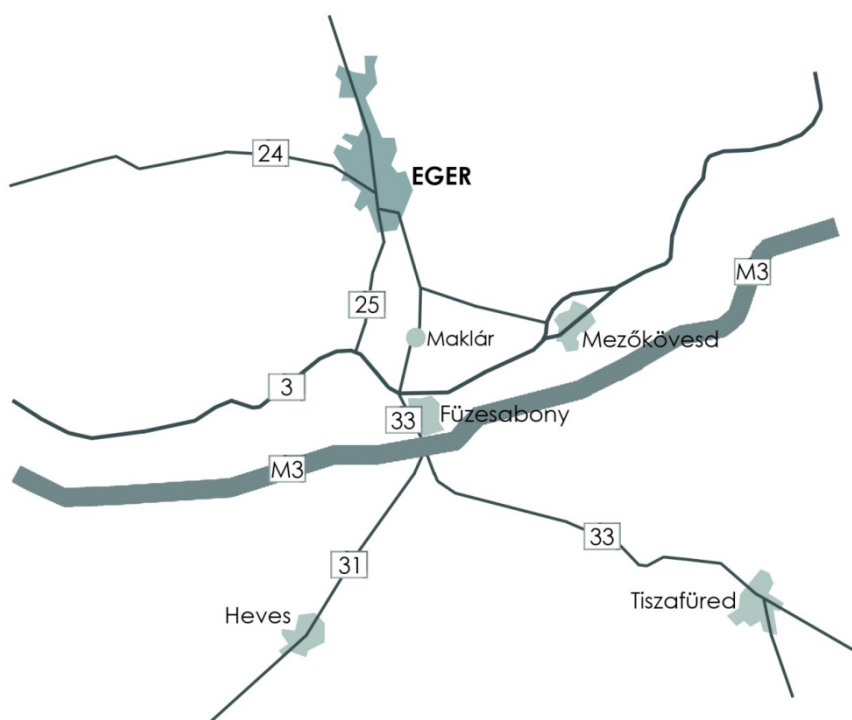

II.4.7. KÖZLEKEDÉS HELYZETE

II.4.7.1. Eger közlekedési kapcsolatai

Eger vasúton és közúton is megközelíthető, adottságai azonban mégsem mondhatóak jónak. A megyeszékhely elérhetőségét két elsőrendű főút (M3 autópálya, 3-as számú), két másodrendű főút (24-es, 25-ös) és több egyéb út biztosítja. A két elsőrendű főút közvetlenül nem érinti a várost. A városban a topográfiai viszonyokhoz, a beépítettséghez igazodva alakult ki az úthálózat. A várost észak-dél irányban a 25-ös számú főút szeli át, mely a kelet-nyugati irányú belterületi utakkal együtt hálós szerkezetet alkot. (A 24-es számú főút a Hajdúhegy városrész felől csatlakozik a 25-ös másodrendű főúthoz.)

Eger közlekedési kapcsolatai - Úthálózat

Jelenlegi közúthálózat

AZ M3 autópálya Debrecenig és Nyíregyházáig történő üzembe helyezésével nemcsak Budapest irányából javultak a város megközelítésének feltételei, hanem Kelet-Magyarországról is. Általában elmondható, hogy a közúti megközelítés területén jelenleg kapacitás problémák nincsenek, azonban a város elérhetősége rossz, az úthálózat állapota közepesnek mondható, helyenként a felújítás már időszerű lenne. Mivel a város továbbra sem fog nemzetközi, vagy országos közlekedési főirányba bekerülni, ezért a városnak az M3 autópályához kapcsolódó korszerű, igényes bekötése továbbra is feladatként jelentkezik. (M25)

25-ös főút

A 25-ös főút Eger város átkelési szakasza 1976-1982 között épült, a megépítéstől kezdődően a forgalom fejlődése folyamatosan nő (délen ipari park, északon bevásárlóközpont).

Valamennyi országos közút elem, valamint jelentős számú út ehhez kapcsolódik K-Ny-i irányból, keresztezik a 25. sz. főutat, emiatt az É-D irányú forgalom lelassul.

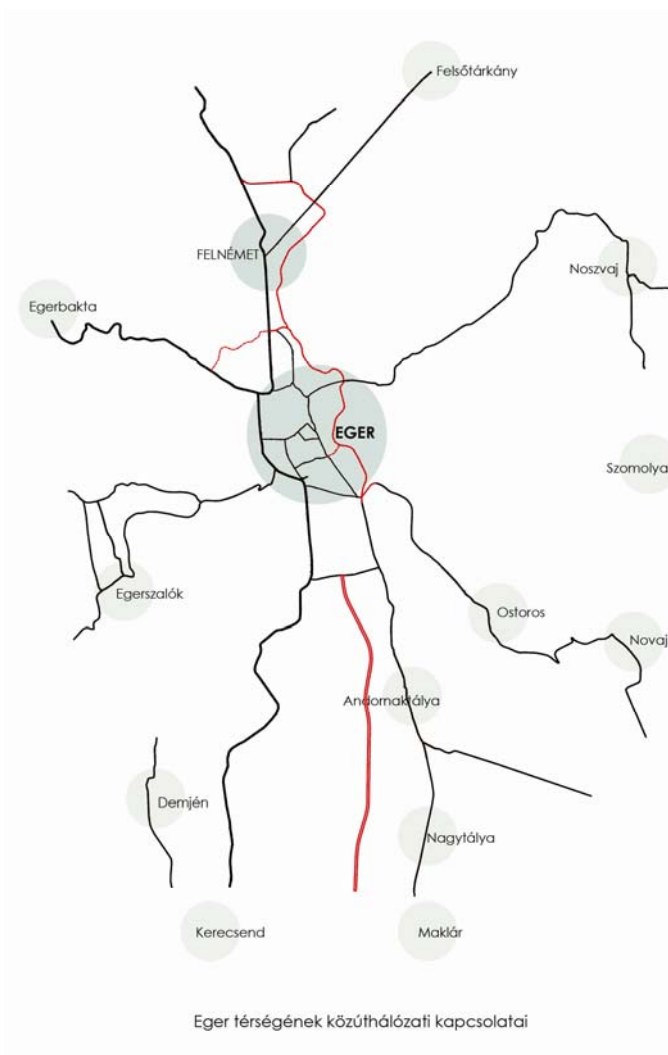

Jelenleg a város keleti oldalán gyengén kiépített városi utakon halad, az É-D-i forgalom egy része (Kistályai-Kertész-Mekcsey-Bástya-Tetemvár-Cifrakapu utcák 3 db szintbeli vasúti átjáróval). Az átmenő forgalom és a városi belső forgalom jelentős növekedése miatt napjainkra egyes szakaszokon a kapacitás kimerült, csúcsórákban a forgalmi torlódások mindennaposak. Torlódásokat okoz továbbá, hogy az átkelési szakaszon hiányoznak a balra kanyarodó sávok, melyek kiépítése technikai okok miatt nem lehetséges. A főút választóvonalaként szeli ketté a várost, az azon való gyalogos átjutás nehézkes.

A környéki településekről érkező közutak nagyjából sugarasnak nevezhető hálózattal kapcsolódnak a rendszerhez.

A város úthálózati rendszerébe szervesen kapcsolódnak a további közel észak-déli és kelet-nyugati irányú gyűjtő és kiszolgáló utak.

Az alábbi ábrán a fekete vonallal jelölt utak a meglévő úthálózat elemei, a pirossal jelölt utak a tervezett nyomvonalak (M25-ös tervezett útvonala, keleti tehermentesítő út tervezett nyomvonalak, ÉNY átkötés tervezett nyomvonalak).

Vasúti közlekedés

A meglévő vasúti hálózat állapota kielégítő, de felújítandók a közúti-vasúti kereszteződések, és a vasúti menetrend igényekhez igazítására célszerű lenne nagyobb gondot fordítani (a füzesabonyi csatlakozási lehetőségek bővítésével, közvetlen Budapest-Eger gyorsvasúti kapcsolat Intercity járatral).

A várost érintő Füzesabony-Eger B1 kategóriájú 1 vágányú, villamosított vasúti fővonal, valamint az Eger-Putnok B2 kat. (a felnémeti vasútállomásig villamosított, onnan diesel üzemű) vasúti mellékvonal fejlesztése a szerkezeti terv időtárvlatában nem valószínűsíthető, azonban a létesítmények és az iparvágányok tekintetében a piaci és gazdasági viszonyok indukálhatnak vasúti beruházásokat.

A városrendezési terve a vasútvonalak korszerűsítését a megfelelő szolgáltatási színvonal ellátásának mértékében javasolja, fő szempontként a szinten tartás javasolt. Az iparvágányok fenntartása, fejlesztése a gazdasági beruházások függvénye, kialakításának lehetősége a vasútvonalak biztonságos üzemeltetésének fenntartásával lehetséges.

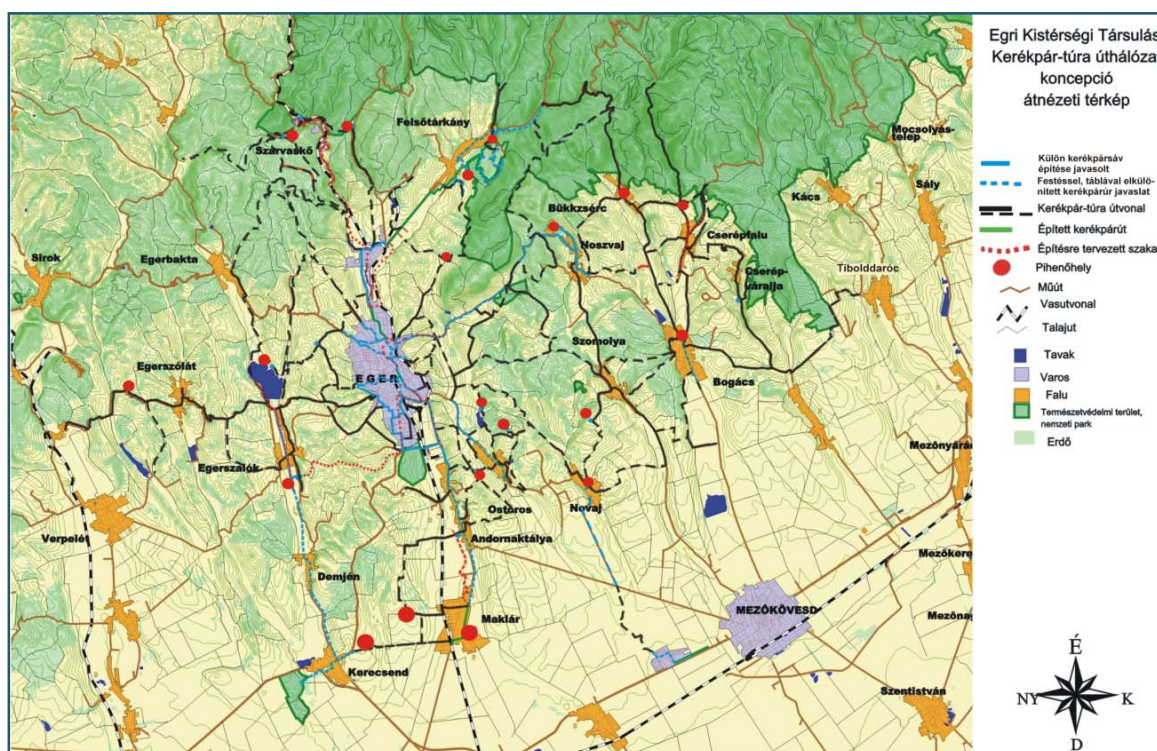
Az egeri fejállomás valamint a felnémeti vasútállomás fejlesztését a magasabb rendű tervek nem érintik. A megyei rendezési terv a rakodó térségében ipari parkot jelöl, amihez a MÁV logisztikai központ létrehozását tervezi. Ez mind a közúti megközelítés, mint a vasúthálózati kapcsolatok tekintetében is felvethet térségi jelentőségű kérdéseket.

A jelenlegi vasútállomás területén a buszpályaudvar ide telepítésével a közeljövőben Eger közlekedését könnyítő intermodális csomópont létrehozását tervezik.

Kerékpáros közlekedés

A települést érintő Karancs-Mátra-Tisza-tó országos törzshálózati kerékpárút (Somoskőújfalu-Salgótarján-Cered-Pétervására-Eger-Noszvaj-Mezőkövesd-Poroszló) a térség turista-forgalmának fő tengelyét alkotja. A térség kiváló lehetőségei és adottságai alapján kedvelt célpontja a kerékpáros-turizmusnak. Elkészült az „Egeri Kistérség Kerékpártúra Úthálózata Konceptió”. Eger városa ebben a rendszerben csekély számú kerékpárútja miatt jelentősen nem épül be.

A város azonban kitűnő adottságokkal rendelkezik, hogy a közvetlen természeti területek és kistérségi települések irányába elosztó bázis és kiindulópont lehessen.

II.4.7.2. Eger belső közlekedésének jellemzése

Tömegközlekedés

A helyközi autóbusz-állomás a város központjában található, a Bazilika mellett. A helyi tömegközlekedésről az Agria Volán Zrt. gondoskodik, amely kizárólag autóbuszokkal végzi az utasok szállítását. A vonalak kétharmada Eger déli részét a Belvároson keresztül az északi városrészekkel kapcsolja össze, a többi a keleti és nyugati részek összeköttetését biztosítja (jóval ritkább követési idővel).

Eger város urbanizációs változásaihoz szorosan kapcsolódva alakult ki a város tömegközlekedési rendszere. A város területén a 2002. évi adatok alapján a helyi autóbusz közlekedés viszonylatainak száma 18, a vonalhálózat hossza 45 km. A helyi autóbusz járatok vonalhálózatát alapvetően a város földrajzi helyzete, a belső útszerkezete, urbanizációs folyamatok, a vizsgált és felmerült utazási igények határozzák meg.

Az Egerben található városrészek zömmel megközelíthetők autóbusszal. Nagyobb „rágyaloglást” igénylő területek pl. a sétáló belváros keleti része a közvetlen várkörnyékkel, a Rác hóstya észak-nyugati területe, a Szépasszony-völgy Kőkút úti része.

A helyi autóbusz közlekedést a hosszú viszonylatos rendszer jellemzi. A viszonylatok közül az autóbuszok menetideje a leghosszabb a 10-es és 14-es esetében. Ezek az autóbuszok érintik a Lajosváros, a Hatvani hóstya, a Belváros, a Károly város, a Cifra hóstya, a Felsőváros és Felnémet városrészeket.

Ezt az útvonalat Felsővárosig több viszonylat is érinti, az egyik legsűrűbb járatszámmal a 12-es. A város kelet-nyugati összeköttetését a 37-es, a nyugati és a déli városrészekét a 4-es autóbusz biztosítja. A Felsővárost a déli iparterülettel az 5-ös autóbusz köti össze.

Gyalogos felületek

A járdahálózat állapota elsősorban a közműépítések, azok helyreállításának szakszerűtlensége miatt nagyon vegyes képet mutat. A járdahálózatban általában a felületi egyenetlenségek, süllyedések, és a meghibásodások miatti javítások nyomai a jellemzőek.

Parkolási rendszer

A város közlekedésében jelentős szerepe van a személygépkocsi használatnak. 2002. év végén 16616 személygépkocsit tartottak nyilván, és az ezer lakosra jutó számuk (291) jóval nagyobb, mint a megyei átlag (236). A városban a személygépkocsi használatot nagyban megnehezíti a parkolási lehetőség. Eger Megyei Jogú Város Közgyűlésének 17/1998. (V:20.) számú rendelete és ezek módosításai szabályozzák a fizető, várakozó helyek kijelölését és használatát. Három övezetet alakítottak ki: kiemelt, I., II. Az övezetek elsősorban a belvárosban található. Idényjellegű parkolókat a strand mellett, a Szépasszony völgyben üzemeltetnek.

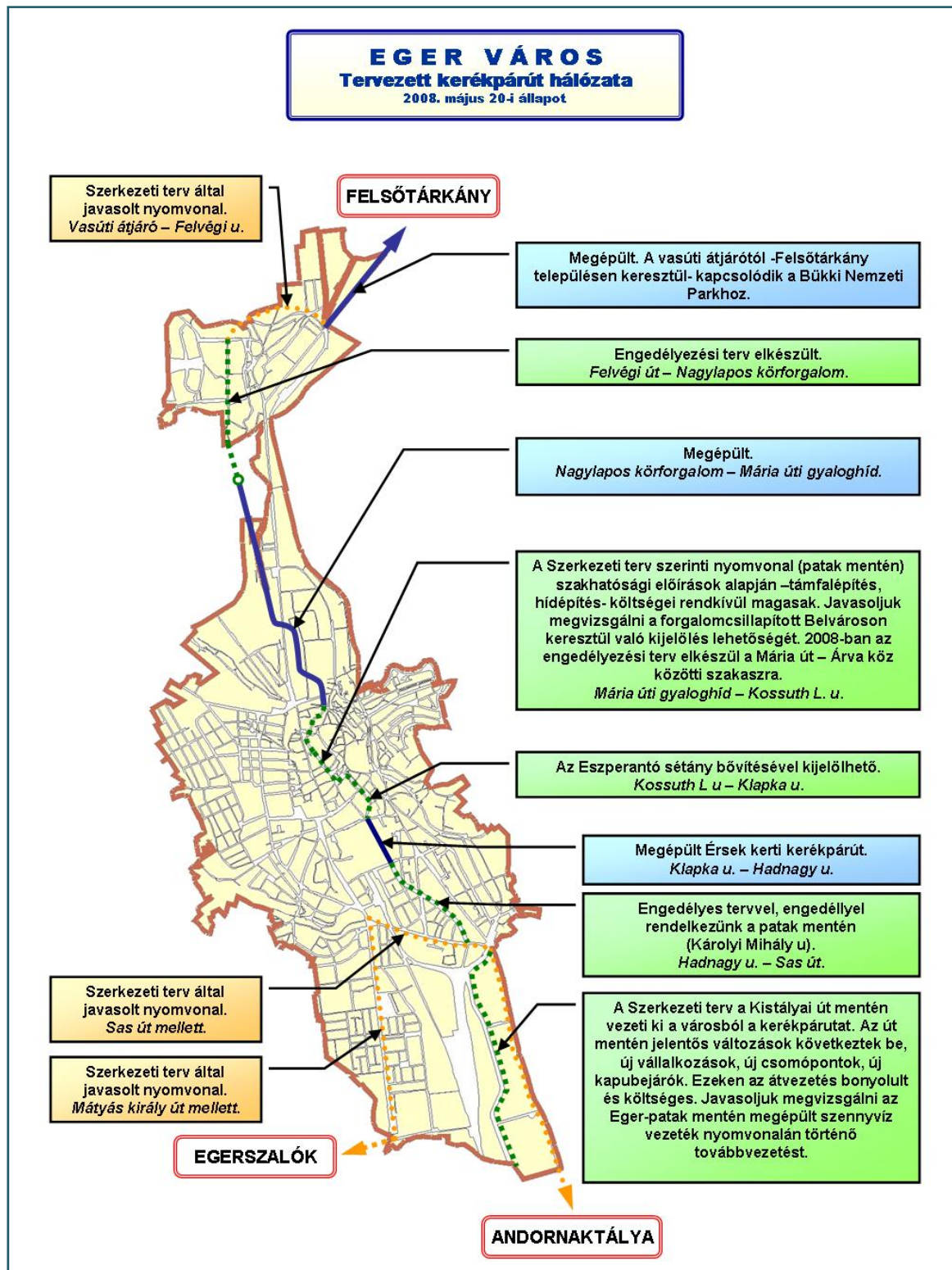
A történelmi város szerkezetéből adódóan nem alkalmas a motorizáció mai követelményeinek eleget tenni. Eger belvárosában és közvetlen környezetében a felszíni parkolóhelyek számát tovább bővíteni nem célszerű, erre a terület nem is ad lehetőséget. Az 1998-2002 közötti években készült belvárosi parkolóhely-kihasználtsági felmérések adatai egyértelműen mutatják, hogy nőtt a kihasználtság és egyre többször és egyre több parkolóhelyen 100 %-os a mért adat, vagyis telített a parkolóhely. Ebben a környezetben a felszíni parkolászám alapvetően már nem bővíthető, az újabb forgalom generálása nélkül és az egyéb zöldterület védelmi, és környezetvédelmi szempontok figyelembevételével nem is ajánlatos.

Kerékpáros közlekedés

A településen az Eger-patak menti kerékpárút teljes hosszban való kiépítése mellett további nyomvonalak szükségesek Felnémet-Pásztörvölgy bekötésére, valamint Felsőtárkány irányából. Jelentős a kerékpáros forgalma a Sas utcának és a Kertész utcának is. Az utóbbira megoldást ad a patak menti kerékpárút teljes hosszban való kiépítése, azonban a Sas utcán javasolt önálló kerékpárút kialakítása.

A K2 út É-i oldalán szerkezetileg a hálózatba illeszthető kerékpáros nyomvonal megvalósulása új műtárgy építését teszi szükségessé a vasútvonal felett, mivel a jelenlegi hídon a kerékpárút helyigénye nincs biztosítva. Szintén jelentős kerékpáros forgalom várható a város déli részén elkészült egerszalóki átkötés miatt, itt a tervek az úttal párhuzamos kerékpáros nyomvonalat is tartalmaznak.

Eger speciális helyzetéből fakadó problémák:

- a védett Belváros, ahová nem lehet gépkocsival behajtani
- az intenzív turistaforgalom, melynek nagy része autóbuszokkal és személygépkocsival érkezik
- sűrűn beépített belső városrész, ahol nincsenek parkolásra alkalmas helyek
- Forgalom-csillapítási intézkedésekkel (csak ott lakók célforgalma, korlátozásokkal megvalósuló áruszállítás és tömegközlekedési lehetőségek) kell a belváros közterületeit, az utcákat visszaadni a gyalogosoknak, a kerékpárosoknak és zöldterület növelési intézkedéseket kell fogantatosítani.